

St.meld. nr. 97
(1975—76)

NORSK KULTURFOND — ÅRSMELDING 1975

Norsk kulturfond — Årsmelding 1975

INNHold

	Side
Kap. I. Organisasjon og virksomhet	5
Medlemmer av Norsk kulturråd 1973—76	5
Vedtekter for Norsk kulturfond	5
Retningslinjer for bruken av fondets midler	5
Reglement for Norsk kulturråd	6
Møter i Arbeidsutvalget	6
Møter i Rådet	7
Utvalg og utredninger	7
Utredninger avgitt til Norsk kulturråd	9
Innstillinger og uttalelser fra Norsk kulturråd til Kirke- og undervisningsdepartementet	9
Samarbeid med andre institusjoner	10
Reiser og representasjon	11
Norsk kulturråds priser 1975	12
Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet	13
Kap. III. Tilskott	14
Innledning	14
Søknadsoversikt pr. 31. desember 1975	15
Litteratur	15
Tidsskrift	21
Musikk	21
Bildende kunst og kunsthåndverk	25
Kulturvern	31
Samisk kultur	37
Kulturbygg	40
Utvalg og utredninger	42
Andre formål	42
Kap. IV. Administrasjon	45
Kap. V. Økonomisk sammendrag. Fylkesoversikt	46
Vedlegg 1—9	53

St.meld. nr. 97

(1975—76)

Norsk kulturfond — Årsmelding 1975

*Tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 30. april 1976,
godkjend ved kongeleg resolusjon same dag.*

(Målboren av statsråd K j ø l v E g e l a n d.)

Etter vedtektene for Norsk kulturfond skal Kyrkje- og undervisningsdepartementet kvart år gi melding til Stortinget om verksemda i Norsk kulturfond i det føregåande budsjett-året. Norsk kulturråd har sendt departementet årsmelding for 1975, vedteken på rådsmøte 30. januar 1976.

Som vanleg har årsmeldinga fem hovudkapittel. Rådet gjer i dei to første kapitla greie for organisasjon og retningslinjer, rådgivande utval, utgreingar og tilrådingar, samarbeid med andre institusjonar og koordineringa med statsbudsjettet. I kap. III gir Kulturrådet opplysningar om korleis fondsmidlane er nytta. I kap. IV gjer rådet greie for administrasjonen. Kap. V gir økonomisk samandrag og fylkesoversyn.

Hovudfordelinga av fondsmidlane blir fastsett ved kongeleg resolusjon etter tilråding frå rådet, medan rådsvedtak om tilskott frå dei avsette rådveldesummane blir sende departementet til godkjenning. Denne ordninga har m. a. kome i stand for å samordne stønadsiltak frå fondet med løyvingane over statsbudsjettet.

I administrasjonen er det tolv fast organiserte stillingar, det same som i 1974.

Utgiftene til innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur har stige mykje dei seinare åra. I 1975 vart det sett av kr 5 700 000 mot 5,1 millionar kroner i 1974, og det vart begge åra gjort avtale med samarbeidspartane — forleggjarforeiningane og Den norske Forfatterforening — om at dette skulle vere den økonomiske ramma for ordninga. Dette har ført til at forlaga har mått refundere noko av innkjøpssummane. Forleggjarforeiningane har meldt frå om at dei ikkje kan gjere ein liknande avtale for fleire år.

Kulturrådet har sendt framlegg til departementet om at innkjøpsordninga går over til det

vanlege statsbudsjettet som ei omlagløyving, og dette vart drøfta i samband med førebuinga av statsbudsjettet for 1976.

Av prinsipielle grunnar ser departementet det som ønskjeleg at eit organ utanom departementet administrerer og har tilsyn med innkjøpsordninga for skjønnlitteratur. Både fagleg og administrativt har Norsk kulturråd gode føresetnader for å føre dette arbeidet vidare på ein tenleg måte. Den skisserte mellomøysinga, at Kulturrådet administrerer ordninga under ei omlagløyving på statsbudsjettet, kunne gjere det økonomiske ansvaret uklart, og ville krevje at departementet sjølv hadde direkte tilsyn med gjennomføringa av ordninga.

På denne bakgrunn meiner departementet at Norsk kulturråd framleis bør ha det faglege og administrative ansvaret for innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, og at utgiftene bør dekkjast over fondet (jfr. St.prp. nr. 1 for 1975—76, kap. 379). Stortinget slutta seg til dette standpunktet 2. desember 1975.

Kulturrådet vurderer no å utvide innkjøpsordninga for barnebøker slik at fleire eksemplar kan kjøpast inn.

Prøveordninga for musikklivet i Nord-Noreg vart i 1975 utvida til også å gjelde Troms fylke etter at fylket har sagt seg villig til å ta på seg sin del av kostnadene.

Ei prøveordning på tre år med tilskott til debutkonsertar vart sett i gang i 1972. Det vart gitt tilskott frå Kulturrådet også i 1975. Frå 1976 er ordninga overført til budsjettet til Rikskonsertane, som har administrert ordninga heile tida.

Norsk kulturråd har bede Kyrkje- og undervisningsdepartementet om at kunstnarleg utsmykking av nye statsbygg blir teken ut av arbeidsområdet til Kulturfondet. I St.meld.

nr. 41 for 1975—76, Kunstnerne og samfunnet, har departementet gjort framlegg om ei ny tilskottsordning til utsmykking av statlege bygg.

Registreringa av faste kulturminne er no komen godt i gang i alle fylke. Miljøverndepartementet har uttalt at dei frå 1977 vil overta Sekretariatet for registrering av faste kulturminne.

Frå 1975 er det laga ei ny stønadsordning for tidsskrift som i det vesentlege byggjer på to hovudelement, produksjonsstønad og stønadsabonnement.

I 1975 vart det kjøpt inn 250 eksemplar av kvart tidsskrift som kom med i ordninga. Eksemplara blir delte på fylka etter kor mange kommunar det er i kvart fylke. Fylkeskulturstyra, der slike er oppnemnde, eller andre fylkesorgan avgjer kva for institusjonar (skolar, bibliotek eller anna) som skal få dei ulike tidsskrifta.

For 1975 vart det løyvt 30 millionar kroner til Norsk kulturfond. Løyvinga vart ved kongeleg resolusjon av 21. februar 1975 fordelt slik:

Litteratur	kr	7 250 000
Musikk	»	2 400 000
Biletkunst og kunsthåndverk	»	4 000 000
Kulturvern	»	3 400 000
Kulturbygg	»	9 200 000
Tidsskrift	»	400 000
Samisk kultur	»	490 000
Utgreiingar og utval	»	460 000
Andre tiltak	»	1 000 000
Administrasjon	»	1 400 000
I alt	kr	30 000 000

Kyrkje- og undervisningsdepartementet

tilrår:

Avtrykk av tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet frå 30. april 1976, Norsk kulturfond — årsmelding 1975, blir sendt Stortinget.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1975.

Kap. I. Organisasjon og virksomhet.

Norsk kulturråd legger med dette fram sin ellefte årsmelding, i samsvar med det som er fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet (St. prp. nr. 130 (1964—65), III C, Om anvendelse av Kulturfondets midler): «Ved begynnelsen av hvert budsjettår fremmes melding til Stortinget om Kulturfondets virksomhet i det foregående år.»

Medlemmer av Norsk kulturråd 1973—76

Norsk kulturråd er opprettet ved stortingsvedtak av 11. desember 1964, i samsvar med St. prp. nr. 1, Tillegg nr. 1 for 1964—65.

Rådet har 7 medlemmer oppnevnt ved kongelig resolusjon og 4 medlemmer oppnevnt av Stortinget, alle for 4 år.

Oppnevnt ved kongelig resolusjon for 1973—76:

Programredaktør Hartvig Kiran, Oslo
Varamann: Arkitekt MNAL Sigurd Muri, Hvalstad

Museumslektor Bjørn Aarseth, Karasjok
Varamann: Skolestyrer Olav Beddari, Svanvik i Finnmark

Sangerinnen Kari Frisell, Oslo
Varamann: Rektor Odd Leren, Sandnes
Forfatteren Ivar Grimsmo, Oslo

Varamann: Lektor dr. philos. Per Amdam, Molde

Forfatteren Kåre Holt, Holmestrand
Varamann: Forfatteren Dagfinn Grønset, Elverum

Fylkesskolesjef Gunnar Leiro, Stavanger
Varamann: Maleren og grafikeren Karl Erik Harr, Asker

Stud. polit. Audgunn Oltedal, Bergen
Varamann: Skuespillerinnen Anne Gullestad, Bergen.

Oppnevnt av Stortinget:

Dosent Kjell Bondevik, Oslo
Varamann: Fylkesskolesjef Olav Kortner, Oslo
Rektor Kjølve Egeland, Stavanger

Varamann: Skuespilleren Jack Fjeldstad, Oslo
Statsråd Bjartmar Gjerde, Oslo

Varamann: Husmor Marie Lovise Widnes Johansen, Hareid

Rektor Håkon Stenstadvold, Bærum
Varamann: Husmor Solfrid Gjølsten, Fiksdal.

Formann oppnevnt ved kongelig resolusjon:
Programredaktør Hartvig Kiran

Viseformann oppnevnt ved kongelig resolusjon: Museumslektor Bjørn Aarseth.

Marie Lovise Widnes Johansen har møtt som fast medlem siden november 1973, da Bjartmar Gjerde ble statsråd.

Vedtekter for Norsk kulturfond, fastsatt av Stortinget 19. juni 1965.

§ 1. *)

*) Endret ved stortingsvedtak av 30. november 1967.

Norsk kulturfond som er opprettet i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964, har som sitt formål fremme av kunst og kulturvern. Midlene til fondet bevilges årlig av Stortinget.

§ 2.

Norsk kulturfond har som formål å stimulere skapende åndsliv i litteratur og kunst, verne vår norske kulturarv og virke for at flest mulig skal få del i kulturgodene.

§ 3.

Norsk kulturfonds midler forvaltes av Finansdepartementet, og disponeres ved kongelig resolusjon etter tilråding fra Kirke- og undervisningsdepartementet, og i samsvar med retningslinjer som Stortinget har fastsatt.

§ 4.

Norsk kulturråd gir tilråding om fordeling av fondets midler og har ansvaret for de beløp som ved fordelingen blir stilt til Rådets disposisjon.

§ 5.

Kirke- og undervisningsdepartementet skal hvert år gi melding til Stortinget om Norsk kulturfonds virksomhet i foregående budsjettår.

Retningslinjer for bruken av Norsk kulturfonds midler,

fastsatt av Stortinget 19. juni 1965.

Rammen for fondets virksomhet er kunst og kulturvern. Rådets tiltak bør ha den dobbelte hensikt å stimulere kunsten og kulturvernet, og samtidig gjøre kunst- og kulturverdiene tilgjengelige for flest mulig. Innenfor denne rammen vil Rådet til enhver tid måtte vurdere hvilke oppgaver som bør prioriteres. Det er forutsetningen at Rådet skal legge særlig vekt på:

- a. Tiltak til fremme av norsk litteratur. For bruk av midler til slike tiltak er det utarbeidet særlige regler.
- b. Tiltak til fremme av norsk musikkliv.
- c. Tiltak til fremme av norsk bildende kunst, innkjøp av bildende kunst til offentlige kunstsamlinger og til offentlig utsmykking.
- d. Tiltak til fremme av norsk filmkunst.
- e. Tiltak til bedring av kunstnernes utdanningsvilkår i Norge, herunder videreutdanning av kunstnere.
- f. Kulturverntiltak, herunder vern av samisk kultur.
- g. Støtte til finansiering av kulturbygg.
- h. Tiltak som bidrar til å skape et rikere kulturelt miljø i bygd og by, og bedre estetisk utforming av våre omgivelser.
- i. Tiltak som kan lette adgangen til god kunst og skape økt forståelse for dens verdier.
- j. Initiativ og støtte til større kulturelle engangstiltak, som f. eks. kunstneriske innslag i nasjonale jubileer og minnehøgtider, og større engangsturnéer fra kunstinstitusjoner.

Reglement for Norsk kulturråd
fastsatt ved kongelig resolusjon
27. august 1965.

§ 1.

Norsk kulturråd er opprettet i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964.

§ 2.

Rådet skal ha 11 medlemmer med personlige varamenn, hvorav 4 medlemmer med varamenn oppnevnes av Stortinget og 7 medlemmer med varamenn av Kongen etter tilråding fra Kirke- og undervisningsdepartementet, alle for 4 år om gangen. Kongen oppnevner Rådets formann og nestformann.

§ 3.

Rådet kan oppnevne et arbeidsutvalg på inntil 5 medlemmer der formannen og nestformannen er med.

Rådet kan også nedsette utvalg til å arbeide med særskilte saker eller saksområder. Dersom utvalgene omfatter personer som ikke er medlemmer av Rådet, må oppnevningen godkjennes av departementet.

§ 4.

Rådet har til oppgave å arbeide for kunst og kulturvern i samsvar med de vedtekter for Norsk kulturfond og de retningslinjer som Stortinget fastsetter. Det er Kirke- og undervisningsdepartementets rådgivende organ i saker som gjelder Norsk kulturfond og skal gi

uttalelser i andre spørsmål som departementet legger fram for det, eller som Rådet selv ønsker å ta opp.

Rådet skal hvert år gi tilråding til Kirke- og undervisningsdepartementet om fordeling av midler som bevilges til Kulturfondet. Det har ansvaret for bruken av de midler som ved fordelingen blir stilt til Rådets disposisjon.

Rådet skal innen 15. februar gi melding til Kirke- og undervisningsdepartementet om fondets virksomhet i det foregående år.

§ 5.

Rådet holder møte minst 2 ganger om året. Ellers kan Rådet innkalles til møte når formannen, 2 medlemmer eller departementet mener det er ønskelig.

Arbeidsutvalget har møte så ofte det er nødvendig eller når formannen eller to medlemmer ber om det.

Rådet og arbeidsutvalget er vedtaksføre når minst halvparten av medlemmene er til stede. Ved avstemming blir sakene avgjort ved vanlig flertall. Står stemmene likt, avgjør formannens stemme utfallet. Rådet og arbeidsutvalget skal føre møtebok. Utskrift av møtebøkene skal sendes medlemmene av Rådet og varamennene etter hvert møte.

§ 6.

Rådet drøfter og avgjør alle viktige saker, eventuelt etter at de er forberedt av arbeidsutvalget, og bestemmer hva slags saker som kan overlates arbeidsutvalget til avgjørelse eller uttalelse.

Alle tilrådingar skal være grunnlagt. Vedtak i arbeidsutvalget skal legges fram for Rådet i neste møte.

§ 7.

Utgifter til Rådets møter, administrasjon og sekretariat dekkes av fondet.

Møter i Arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget er i 1973—76 disse 5:

Hartvig Kiran, Bjørn Aarseth, Kjell Bondevik, Kåre Holt, Håkon Stenstadvold.

Varamenn: Bjartmar Gjerde, Kari Frisell, Ivar Grimsmo. I Bjartmar Gjerdens statsrådstid er Grimsmo valgt som første varamann, Kari Frisell som andre varamann og Audgunn Oltedal tredje varamann.

Arbeidsutvalget har hatt to ordinære møter: 21. januar og 13. mai, og 5 skriftlige møter: 2. mai, 20. juni, 4. juli, 19. september og 24. september.

En del hastesaker blir avgjort ved slike «skriftlige arbeidsutvalgsmøter». Arbeidsutvalget har på møtene behandlet bevilgningsaker opp til kr. 50 000. Jfr. Innstilling S. nr. 23 (1974—75) Innstilling fra Kirke- og under-

visningskomitéen om kulturarbeid og kulturpolitikk, der det er uttalt:

«Komitéen har ingen innvending mot at fullmakten for Kulturrådets arbeidsutvalg til å avgjøre bevilgningssaker forhøyes fra kr. 25 000 til kr. 50 000.»

Arbeidsutvalget har også forberedt uttalelser for Rådet eller gitt innstilling til Rådet om større bevilgninger.

Møter i Rådet.

Rådet har i alt hatt 11 møter: 4. februar, 12. og 13. mars, 23. april, 5. juni, 10. og 11. september, 10. — 11. november og 16. desember.

Et par mindre saker har vært avgjort ved «skriftlige rådsmøter.»

Til møtet 16. desember var varamennene innkalt.

Møtene 10. — 12. september ble holdt i Hamar og i Elverum, i forbindelse med Rådets befaringer i Hedmark fylke.

Ekspedisjonssjefen i Kulturavdelingen i Kirke- og undervisningsdepartementet er alltid innbudt til å være til stede på rådsmøtene.

Utvalg og utredninger.

A. Faste utvalg:

1) *Det faglige utvalg for litteratur:*

Hartvig Kiran, formann, bibliotekdirektør Else Granheim, administrerende direktør Erling Fjellbirkeland.

2) *Utvalget for utgivelse av eldre norsk litteratur (Klassikerkomitéen):*

Professor Edvard Beyer (Universitetet i Oslo), formann, professor Bjarte Birkeland (Universitetet i Bergen), universitetsbibliotekar John Dahl (Statens bibliotektilsyn), regnskapssjef Halvard Sletten (Den norske Forleggerforening).

3) *Barnebokutvalget:*

Programsekretær Solveig Bøhle, formann, førstebibliotekar Emmy Reventberg Halvorsen, grafikerer Chrix Dahl.

4) *Utvalget for tilskott til verdifulle oversettelser av moderne litteratur:*

Dosent Arne Hannevik, formann, redaksjonssekretær Yngvar Ustvedt, forlags-sjef Birger Huse.

5) *Appellutvalget for innkjøpsordningen:*

(Appell om bøker som ikke blir tatt med på listen fra Bibliotektilsynets rådgivende komité for folkebibliotekene, og som således kommer på «vurderingsliste»). Redaktør Finn Jor, formann, magister Otlu Als-

vik, journalist Jo Ørjasæter (Ørjasæter har bedt seg fritatt fra vervet fra 1976).

6) *Ankenemnda for innkjøpsordningen:*

(Anker om klassifiseringsregler o.a.)

Professor Leif Mæhle (Den norske Forfatterforenings litterære råd), lektor Arne Prøis (Norsk Forleggersamband), dosent Rolf Nyboe Nettum (Institutt for nordisk språk og litteratur, Universitetet i Oslo), forlagsbokhandler Arne Damm, (Den norske Forleggerforening).

Kulturrådet har i 1975 drøftet spørsmålet om å slå sammen Appellutvalget og Ankenemnda til ett rådgivende utvalg for appeller og anker vedrørende innkjøpsordningen (Se kap. III, Litteratur).

7) *Utvalget for norsk litteratur i utlandet:*

Kåre Holt, formann, byråsjef Helene Andersen (Utenriksdepartementets kulturkontor), forfatteren Carl Hambro, forfatteren Bjørn Nilsen, (Den norske Forfatterforening), forlagsredaktør Gordon Hølmekbakk (Den norske Forleggerforening).

8) *Tidsskriftutvalget:*

Forfatterinnen Halldis Moren Vesaas, lærer og kritiker Petter Larsen, arkitekt MNAL Sigurd Muri.

9) *Musikkutvalget:*

Kari Frisell, formann, Odd Leren (fra Norsk kulturråd), komponistene Arne Nordheim og Egil Hovland, direktør Egil Monn-Iversen.

10) *Sakkyndig komité for Materialfondet:*

Gunnar Leiro, formann, grafikerer Chrix Dahl, maleren Jardar Lunde, billedhoggeren Joseph Grimeland.

11) *Utvalget for kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg:*

Håkon Stenstadvold, formann, maleren Per Kleiva, grafikerer John Nordhuus, billedhoggeren Skule Waksvik, arkitekt Leif Olav Moen. En representant for Statens bygge- og eiendomsdirektorat møter i utvalget som konsulent.

12) *Utvalget for innkjøp av norsk samtidskunst:*

Maleren og kritikeren Even Hebbe Johnsrud, formann (oppnevnt av Norsk kulturråd), grafikerer Thor Sandborg, billedhoggeren Erling Saatvedt, maleren Berit Bratland (utpekt av Bildende Kunstneres Styre).

Distriktsrepresentanter:

Sørlandet: Grafikerer Reidar Rudjord
Sør-Vestlandet: Maleren Ellef Grythe

- Bergen: Grafikeren Egil Røed
 Nord-Vestlandet: Maleren Ørnulf Opdahl
 Trøndelag: Maleren Håkon Bleken
 Nordland: Maleren Oscar Bodøgaard
 Troms: Maleren John Janson
 Finnmark: Maleren Bjarne Holst
- 13) *Det sakkyndige utvalg for samisk kunst og kunsthåndverk:*
 Håkon Stenstadvold, formann, faglærer Marit Stueng, prosjektleder Sverre Fjellheim og konsulent Lauri Keskitalo.
 - 14) *Komitéen til å fremme tiltak for samisk litteratur:*
 Rektor Jon Eldar Einegjorde, formann, konsulent Hans J. Henriksen, universitetslektor Nils Jernsletten og cand. mag. Ole Henrik Magga.
 - 15) *Utvalget for samisk musikk:*
 Nils Jernsletten, formann, Laila Somby Sandvik, John Persen, Thor Frette, Ellen Marit Dunfjeld og Bjørn Aarseth som Norsk kulturråds representant. Personlige varamenn i samme rekkefølge: Anders Porsanger, Ellen Marit N. Eira, Arnt Bakke, Anders Bær, Mikkel A. Gaup og Odd Leren.
 - 16) *Utvalget for sikring av høyt prioriterte fornminne:*
 Professor Anders Hagen, Bergen, formann, professor Sverre Marstrander, Oslo, førstekonservator Odmund Møllerop, Stavanger, førstekonservator Kristen R. Møllenhus, Trondheim, professor Povl Simonsen, Tromsø, Vitenskapelig assistent Bente Magnus er sekretær for utvalget.
 - 17) *Utvalget for lokalhistorisk arbeid:*
 Kjell Bondevik, formann, instituttsjef Rolf Fladby, professor Knut Mykland.
 - 18) *Utvalget for byggesaker:*
 Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad, formann, arkitekt Ulf Colbiørnsen (begge oppnevnt av Norsk kulturråd), arkitekt Gaute Baalsrud (Statens bygge- og eiendomsdirektorat).
 - 19) *Styret for registrering av faste kulturminner i Norge:*
 Førstekonservator Arne Berg, formann, dosent Erik Langdalen, (landbruksorganisasjonene), arkitekt Ola Hektoen Øverås (Riksantikvaren), fylkeskonservator Nils Georg Brekke (NKKM), dosent Kerstin Gjesdahl Noach (Universitetene), sjefsarkitekt Børre Skaslien (Miljøverndepar-
 tementet), arkitekt Roar L. Tollnes (Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring) og Kjell Bondevik (Norsk kulturråd).
- B. Midlertidige utvalg:
- 1) *Redaksjonsutvalget for utgivelse av klassisk norsk musikk (oppnevnt 1971):*
 Direktør Egil Monn-Iversen, formann, førstebibliotekar Øystein Gaukstad, komponisten Johan Kvandal, musikkseksjon i NRK Gunnar Rugstad.
 - 2) *Arbeidsgruppe for utredning av spørsmålet om periodiske publikasjoner trykt på samisk eller som vender seg til samiske lesere (oppnevnt 1969):*
 Veterinær Paul Fjellheim, formann, lærer Ella Holm Bull, universitetslektor Nils Jernsletten, tannlege Aslak Loso, redaktør Asmund Rørslett, stud. med. Knut Johnsen. Utvalget er nedsatt i samråd med Norsk Sameråd.
 - 3) *Utvalget for utredning om frivillige musikkaktiviteter for barn og ungdom (oppnevnt 1973):*
 Skolekonsertsjef Leif Braseth, formann, adjunkt Hans Kolstad, skolestyrer Åsvald Solheim, advokat Mette Nesset, skolesjef Asbjørn Mediås. Sekretær: Lektor Arne Kildal.
 - 4) *Utvalget for registrering og vern av gamle fotografier (oppnevnt 1972):*
 Fotograf Jac. Brun, formann, bibliotekar Grete Østgaard Lund, fylkeskonservator Kjeld Magnussen, fotograf Bergljot Sinding, fylkeskonservator Johannes Sive-sind, konservator Else Boye, arkivar Sofie Rogstad.
 - 5) *Utvalget for utredning om tiltak for norsk folkekunst (oppnevnt 1973):*
 Ass. universitetsdirektør Magne Lerheim, formann, museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad, fylkeskonservator Halvor Landsverk, tekstilkunstneren Brit H. Fugle-levaag Warsinski, interiørarkitekt Anne Lise Aas, folkehøgskolelektor Halvard Grude Forfang, brukskunstner og lærer Arne Lindaas.
 - 6) *Utvalget for tiltak for amatørteater (oppnevnt 1973):*
 Ungdomssekretær Torleif Kaasalia, formann, skolestyrer Ottar Vandvik, lærer Mette Tomasgård (utpekt av Samnemnda for amatørteaterarbeid), Anne Gullestad (utpekt av Vestlandske Teaterlag), Ingar Selstad (utpekt av Hålogaland Amatør-

teaterselskap), Kjetil Bang-Hansen, Jack Fjeldstad (oppnevnt av Norsk kulturråd). Sekretær (oppnevnt av SAT): generalsekretær Victor Krüger.

7) *Utvalget for utredning om norsk-finske kulturforhold i Nord-Norge (oppnevnt 1973):*

Lektor Einar Niemi, formann, redaktør Sverre Nilsen, skolestyrer Olav Beddari. Referansegruppe:

Redaksjonssekretær Erling Arvola, Vadsø, ekspeditør Ida Tuomainen, Vadsø, skolestyrer og forfatter Hans Kr. Eriksen, Stonglandseidet, sogneprest Asbj. Flokkmann, Lyngseidet, lærer Eimi Vorren, Vadsø, fylkesrevisor Bernhard Marki, Vadsø, bispedømmerådssekr. Georg Hildonen, Tromsø, konservator Håvard Dahl Brattrein, Tromsø, handelsfullmektig Anton Sommersest, Skibotn.

8) *Utvalget for brannsikring av stavkirkene:* Kjell Bondevik, formann, riksantikvar Roar Hauglid og antikvar, arkitekt Håkon Christie (begge utpekt av Riksantikvaren), arkitektene Gunnar Bugge og Hans Jacob Hansteen (begge Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring). Jfr. og avsnitt om bruk av «Minnesmedalje fondet» i kap. III, Kulturvern.

9) *Utvalg for utredning om kulturarbeid for funksjonshemmede (oppnevnt 1974):*

Arkitekt MNAL Sigurd Muri (formann), Norsk kulturråd, konsulent Tom Buxrud, Helsedirektoratet, teatersjef Gudrun Waadland, Riksteatret, produksjonssjef Reidar Aas, Rikskonsertene, bibliotekar Bjørg Heie, Statens Bibliotektilsyn, avdelingsingeniør Nils Bøe, Norges Vanførelag, forfatterinnen Tordis Ørjasæter, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon. Sekretær: cand. mag. Gerd Grønvold Saue.

10) *Utvalget for koordinering av registrering av faste kulturminner (oppnevnt desember 1974):*

Professor Anders Hagen, formann, dosent Erik Langdalen, instituttsjef Egil Tombre, fagrådsekretær Anne-Lise Hilmen, sekretariatsleder Erik Aas jr., direktør Ingeborg Lyche.

11) *Utvalg for utredning om barneteater (oppnevnt 1975):*

Cand. mag. Nils Braanaas, programsekretær Kirsten Bråthen Kristensen, lektor John Lilletvedt.

**Disse utredninger er avgitt til
Norsk kulturråd i 1975:**

- 1) Innstilling fra Utvalget for utredning om frivillige musikkaktiviteter for barn og ungdom.
- 2) Innstilling fra Utvalget for tiltak for amatørteater.
- 3) Innstilling fra Utvalget for utredning om norsk-finske kulturforhold.

Innstillinger og uttalelser fra Norsk kulturråd til Kirke- og undervisningsdepartementet:

1. Årsmelding 1974 (St. meld. nr. 72 for 1974—75).
2. Innstilling om fordeling av midler fra Norsk kulturfond for 1975.
3. Forslag om bevilgning til Norsk kulturfond 1976.
4. Forslag til stillingsbudsjett for 1976.
5. Tilråding til Kirke- og undervisningsdepartementet om at innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur blir overført fra Kulturfondet til statsbudsjettet.
6. Tilråding om kunstnerisk utsmykking av Regjeringskvartalets tredje byggetrinn.
7. Tilråding til Kirke- og undervisningsdepartementet med anmodning om at departementet tar opp med Miljøverndepartementet spørsmål om at Registreringen av faste kulturminner i Norge blir overført til Miljøverndepartementets budsjett.
8. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om medlemsforslag til Nordisk Råd om samnordiske innsatser for å støtte barnekulturen.
9. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet med forslag til lovendring av skattelovgivningen slik at offentlige ærespriser og kulturpriser blir skattefrie.
10. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om medlemsforslag til Nordisk Råd om en bok om den nordiske kvinnens historie.
11. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om medlemsforslag til Nordisk Råd om tiltak for å styrke samisk kulturliv.
12. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om lærerplan for den videregående skole: Forslag fra Forsøksrådet til fagplan for musikklinje.
13. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om Nordisk utredningsserie nr. 10, 1975: Nordisk samarbeid om billedkunst.
14. Uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet om Nordisk utredningsserie nr. 9, 1975: Fort- og vidareutbildning for teaterarbeidare.

**Samarbeid med andre institusjoner
og organisasjoner.**

Samarbeidet med Kirke- og undervisningsdepartementet, Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet er omtalt i neste kapittel: Koordinering med statsbudsjettet.

Kulturrådet har også samarbeid og kontakt med en rekke institusjoner og organisasjoner med tilgrensende arbeidsfelt.

Norges almenvitenskapelige forskningsråd o. a. forskningsråd. På et møte i Norsk kulturråd i desember 1974 ble det nedsatt en intern arbeidsgruppe til å gi en tilråding om 1) formalisering av kontakter mellom Norsk kulturråd og forskningsrådene (NAVF, NTNf, NLVF) og disses organer, og 2) utarbeidelse av en publikasjon/katalog med oversikt over de registreringer av faste kulturminner som er i gang rundt i landet. Det var enighet på møtet om at det er behov både for en mer formalisert kontakt mellom rådene og deres organer, og for koordinering av registrerings tiltak, både for å unngå overlapping og for om mulig å fange opp mangler og huller. Den arbeidsgruppen som ble nedsatt leverte første delen av innstillingen, om en publikasjon, i november 1975, og arbeidet med denne kom i gang mot slutten av året. Annen del av innstillingen blir levert i februar 1976.

Det har ellers vært stadig kontakt mellom administrasjonene i NAVF og Norsk kulturråd om saker som ligger i grenseområdet mellom de to råd. Det kan gjelde lokalhistorisk arbeid, utgiving av essayistikk, og innsamlings- eller registreringsarbeid.

Riksantikvaren.

Riksantikvaren er Kulturrådets faglige rådgiver i saker som gjelder bevaring av hus, anlegg og miljøer. Også uttalelse fra fylkeskonservatorene innhentes slik at Kulturrådet får både en lokal og en sentral prioritering. Riksantikvaren er medlem av styret for Registreringen av faste kulturminner i Norge og av Stavkirkeutvalget (Se kap. III, Kulturvern).

*Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer.
Fylkeskonservatorene.*

Styret i NKKM er Kulturrådets faglige rådgivere i saker som gjelder tiltak ved museene, både nye museumsbygg og andre større tiltak. Som i samarbeid med Riksantikvaren, har Kulturrådet også stadig kontakt med fylkeskonservatorene om prioritering innen det enkelte fylkes museumssaker.

Statens bibliotektilsyn.

Bibliotekdirektøren er fast medlem av Det faglige utvalg for litteratur og er med i alle

forhandlinger med forlag og forfattere om innkjøpsordningen. Det er Bibliotektilsynet som bestemmer hvordan de 1 000 eksemplarer som kjøpes inn, skal fordeles til bibliotekene. (Se kap. III, Litteratur). Kulturrådet gjør bruk av begge de rådgivende komitéene som Bibliotektilsynet har: Den rådgivende komité for folkebibliotekene, og Den rådgivende komité for skole- og ungdomsbibliotek. (For den «lille innkjøpsordningen», se kap. III, Litteratur).

A/L Biblioteksentralen.

Rådet samarbeider med Biblioteksentralen i alle praktiske spørsmål som gjelder innkjøpsordningen: Innbinding, ekspedisjon o.a. Sentralen har også alt det praktiske arbeidet med å sende ut de 500 eksemplarene av barne- og ungdomsbøkene. (Se kap. III, Litteratur).

Statens Bygge- og eiendomsdirektorat.

Direktoratet sender forslag om utsmykking av nye statsbygg, og har sin faste observatør i Utvalget for kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg. Kulturrådet regner med at denne observasjonsordningen bør fortsette, også etter at de nye bestemmelser om kunstnerisk utsmykking av nye statsbygg blir gjennomført (jfr. St. meld. nr. 41, 1975/76).

Riksinstitusjonene.

Fra 1975 har Rikskonsertene overtatt ordningen med tilskott til debutkonserter som en fast del av sin virksomhet. Kulturrådet har likevel stadig kontakt og samarbeid med Rikskonsertene i saker som gjelder tilskott til musikkinstrumenter, konserter eller andre større musikktiltak rundt i landet. Rådet har kontakt og samarbeid med Riksteatret når det gjelder tilskott til frie teatergrupper, og med Riksgalleriet om turneer med bildende kunst. Rådet har også kontakt med Norsk Forfatter-sentrum om f. eks. litterære festivaler eller litteratur- og lyrikkdager.

Regionale og lokale råd og institusjoner.

Rådet legger vekt på et nært samarbeid med de regionale rådene Nord-norsk kulturråd og Nord-norsk musikkråd, og med regionale kunstnerorganisasjoner.

Når det gjelder tiltak for samisk kultur, har Rådet kontakt med Norsk sameråd, Norske Samers Riksforbund og Nordisk samisk institutt (i tillegg til Rådets egne rådgivende utvalg på dette området. Se Utvalg og utredninger). 13. november arrangerte Rådet et møte med representanter for de departement som arbeider med samiske spørsmål (Landbruksdepartementet, Kirke- og undervisningsdepartementet og Kommunaldepartementet), og med representanter for samiske råd og organisasjo-

ner. Rådet tar sikte på årlige drøftingsmøter av denne art, for å få til bedre gjensidig orientering og kontakt.

Norsk kulturråd vil ta sikte på å bygge opp planmessig kontakt og samarbeid med de fylkeskommunale kulturstyrene, etterhvert som disse blir oppnevnt. Hvert år foretar Rådet en tur i ett av fylkene, og har konferanser med kommunale kulturstyrer eller -utvalg. I 1975 gikk turen til Hedmark fylke, med befaringer og konferanser med representanter for kommunale kulturstyrer.

Rådet vedtok i desember 1975 å arrangere en landskonferanse våren 1976 med representanter for fylkeskommunale kulturstyrer.

Reiser og representasjon.

Formannen, Hartvig Kiran, representerte Norsk kulturråd og talte ved åpningen av Sørlandsutstillingen 1. februar. Han deltok i en paneldebatt om kulturmeldingene og Norsk kulturråd i et møte arrangert av Lørenskog kulturnemd den 13. mars.

Den 20. juni foretok han den offisielle åpningen av det arkeologiske feltsenteret på Isegran ved Fredrikstad. Rådet hadde gitt tilskott til bevaring av den antikvarisk verdifulle hovedbygningen.

Sammen med kontorsjefen representerte han Rådet under konferansen om kultursosialogisk forskning i Kirke- og undervisningsdepartementet 19. september.

Han representerte Rådet og talte ved åpningen av Internasjonal konferanse for maritime museumsfolk på Sjøfartsmuseet 29. september.

Sammen med Audgunn Oltedal, direktøren og førstesekretær Berit Weyer Larsen deltok han i Kirke- og undervisningsdepartementets møte 26. november om norsk barnefilmproduksjon.

Sammen med Kjell Bondevik, direktøren og konsulent Guttorm Grønningsæter representerte han Kulturrådet på et møte 24. november i Kirke- og undervisningsdepartementet om restaureringsbehovene ved Fortidsminnesmerkeforeningens eiendommer.

Viseformannen, Bjørn Aarseth, representerte Rådet ved Manndalen Husflidslags årsmøte (i Kåfjord, Nord-Troms) den 5. mars.

Han representerte Rådet og var foredragsholder på seminar om sørsamiske språk- og kulturforhold i Hattfjelldal 21. — 23. mars.

Han møtte som representant for Rådet på Norske Samers Riksforbunds årsmøte i Lyn-gen 13. — 15. juni.

Ved åpningen av festspillene i Nord-Norge, Harstad, den 22. juni representerte han Rådet og deltok også i stiftelsesmøte for Nordnorsk Filmforum i Harstad den 23. juni.

Den 28. juni deltok han som Rådets representant i et fellesmøte i Karasjok for bygdelagene i Indre Finnmark.

Han representerte Rådet og var foredragsholder ved den 6. nordiske kulturkonferansen i Svanvik, Finnmark den 21. — 24. august.

Den 23. september holdt viseformannen foredrag om kulturorganisasjon og kulturfinnansiering på kurs for kulturarbeidere, Distriktshøgskolen, Bø i Telemark.

I dagene 24. — 26. september representerte han Rådet og var foredragsholder på konferansen «Barn og kultur» på Sundvollen.

Den 6. desember deltok han som representant for Rådet og var møteleder ved stiftelsesmøte i Tromsø for Gruppe Nord-Norge av Norske Kunsthåndverkere.

Kjell Bondevik representerte Kulturrådet ved en festkonsert i Stavanger 18. juni i anledning av byens 850-års jubileum.

Den 21. juni representerte han Rådet ved innvielsen av den gjenreiste Tomle-bygningen ved Lands Museum. Konsulent Egil Sinding-Larsen var også til stede under innvielsen.

Kjølve Egeland representerte Rådet ved avdukingen av Else Hagens veggrelieff i Universitetsbiblioteket i Bergen i september.

Odd Leren og førstesekretær Berit Weyer Larsen deltok som Rådets representanter på en arbeidskonferanse i Harstad 5. — 7. desember om evaluering av Forsøksordningen for musikklivet i Nord-Norge.

Solfrid Gjølsten representerte Rådet ved åpningen av Opera-ukene i Kristiansund den 10. februar, der «Tiggerstudenten» ble oppført, og overbrakte blomster og hilsen fra Norsk kulturråd.

Per Amdam representerte Norsk kulturråd ved feiringen av 100-års minnet 17. juni for Bjørnsonfamiliens innflytting på Aulestad.

Sammen med viseformannen og direktøren representerte han Rådet ved konferansen om Barn og kultur 24. — 26. september.

Sigurd Muri og Olav Beddari var sammen med viseformannen Rådets representanter ved den 6. nord-norske konferansen i Svanvik (se ovenfor). Muri holdt foredrag om arbeidet i Utvalget for kulturarbeid for funksjonshemmede.

Direktør Ingeborg Lyche deltok som Rådets representant ved Norsk Bibliotekforening og Den Norske Forfatterforenings seminar om bøker og bibliotek i det lokale kulturliv den 8. — 9. mars.

Under et møte 4. juni arrangert av Kirke- og undervisningsdepartementet holdt hun foredrag om kulturinformasjon.

Hun åpnet Norske Kunsthåndverkeres utstilling i Galleri Vognremissen den 23. august.

Hun representerte Rådet ved åpningen av Den 30. nord-norske utstilling i Bodø 19. september, og holdt foredrag ved det påfølgende kontaktseminar for nord-norske kunstforeninger om Norsk kulturfonds oppgaver og plass i bildet etter de nye ordninger for statstilskott til kommuner og fylker til kulturarbeid.

Hun deltok som representant for Kirke- og undervisningsdepartementet og Kulturrådet på seminar om kulturkontaktene mellom Norge og Finland (på Hanaholmen 27. — 29. november) og holdt innledningsforedrag.

Kontorsjef Hans Stokland representerte Rådet på den nordiske kulturkonferansen «Glesbygden och kulturutbudet» 26. — 28. september i Joensuu i Finland, og holdt foredrag om «Hur tilfredsställa kunskapstörst och kulturhunger i glesbygden».

Han holdt foredrag om Kulturfondet og statens støtte til kulturbygg på Distriktshøgskolen i Bø 23. november.

I dagene 8. — 11. desember deltok han i en arbeidsgruppe i Göteborg om «Culture and working life».

Konsulent Torkild Alsvik representerte Rådet på det 55. norske bibliotekmøtet på Røros 29. mai — 1. juni.

Konsulent Karin Bakken representerte Rådet ved Norsk lokalhistorisk institutt og Agder Historielags seminar om lokalhistorie i vårt århundre 27.—29. juni i Kristiansand.

Konsulent Guttorm Grønningsæter var Rådets observatør under et møte i Stjørdal den 26. november mellom Kulturminneregistreringens arbeidsutvalg og fylkeskonservatorene i forbindelse med igangsettingen av selve det praktiske registreringsarbeidet, der fylkeskonservatorene kommer til å spille en nøkkelrolle. Grønningsæter er oppnevnt av Kirke- og undervisningsdepartementet som hovedsekretær for Den europeiske kulturministerkonferansen i Oslo 15. — 18. juni 1976. Han har i den anledning deltatt i møter i Europarådets komite for voksenopplæring og kulturutvikling og i Embetsmannskomiteen i Strasbourg.

Norsk kulturråd har i løpet av året holdt tre pressekonferanser: 15. april på Continental, der Rådet presenterte Klassiker-serien (LP-plater), 4. september i Norsk Musikk-samling for å presentere 2 nye plater i Klassiker-serien (Agathe Backer-Grøndahl — Liv Glaser — Kari Frisell) og 3. desember i anledning av Braseth-utvalgets overlevering av utredningen om frivillige musikkaktiviteter for barn og ungdom.

Konferanse om barn og kultur.

For å bidra til å følge opp det som sies i kulturmeldingene om betydningen av å gi barn miljø og muligheter for kulturell utfoldelse, arrangerte Rådet 24. — 26. september på Sundvolden en konferanse «Barn og kultur». Rådet engasjerte en arbeidsgruppe bestående av Tordis Ørjasæter, Johs Wike og Magne Raundalen til forberedelse av konferansen faglig. Sekretær Marit Øvrebø var sekretær for konferansen. Rapporten fra konferansen blir trykt.

Norsk kulturråds priser 1975.

Æresprisen for 1975 ble tildelt Ingeborg Refling Hagen etter enstemmig vedtak i Rådet 11. november 1975. I grunngevingen peker Rådet på at Ingeborg Refling Hagen først og fremst er en begavet og frodig dikter med stor følelseskraft. Mye av hennes lyrikk er blitt folkekjær diktning. I tillegg til dette betydelige forfatterskap har Ingeborg Refling Hagen gjort en helt særpreget innsats i norsk kultur- og opplysningsarbeid, særlig når det gjelder å gjøre til folkeie store diktere som Wergeland og Kinck. Denne studievirksomheten, som har fått navnet Suttung, og som hun har ledet fra sitt hjem på Tangen, har forgreininger og grupper over hele landet. Her er hun like meget forkynner av europeiske åndstradisjoner som av nærmiljøets kulturarv. I Suttung teatret på Tangen har hun med ukuelig innsatsvilje greid å realisere uavkortede oppførelser av Wergeland og Kinck. Gjennom dette arbeidet har hun også gjort en verdifull innsats for barn og ungdom og knyttet generasjonene sammen i felles kulturell virksomhet.

Ingeborg Refling Hagens livsverk har vært så verdifullt på disse kulturområdene at Rådet fant det naturlig å gi henne æresprisen for 1975.

De andre prisene som Rådet har delt ut i 1975, er:

Musikkprisen til Antonio Bibalo.

Oversetterprisen til Olav Rytter.

Prisen for lokalhistorie til Halldor O. Opedal.

Om grunngevingen viser vi til de enkelte avsnitt i Kap. III. Prisene ble delt ut ved en enkel tilstelling i festlokalene i Oslo Håndverk og Industriforening.

Kjølve Egeland's tale for æresprisvinneren følger som vedlegg nr. 1.

Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet.

Kirke- og undervisningsdepartementet.

Rådet vil som i alle tidligere år få si seg glad over det gode samarbeidet med Kirke- og undervisningsdepartementet. Som nevnt i tidligere årsmeldinger er et slikt samarbeid en forutsetning for en koordinert nasjonal kulturpolitikk og en naturlig kulturvekst. Selvsagt gjelder dette først og fremst departementets Kulturavdeling, men Rådet har også kontakt og samarbeid med andre avdelinger: Avdeling for voksenopplæring og folkeopplysning i saker om kurs og seminarer, og Allmennskoleavdelingen bl. a. i saker om særlige kulturtiltak ved folkehøgskolene og om tiltak for samisk kultur.

Kulturrådet har i 1975 utarbeidet retningslinjer for tilskott fra Kulturfondet til kurs, seminarer o.l. Som hovedregel gjelder at Kulturfondet ikke gir støtte til slike tiltak som kan få statstilskott under fastsatte støtteordninger. Kulturrådet har med interesse merket seg det som sies i St. prp. nr. 7 (1975—76). Om lov om voksenopplæring, om forholdet mellom fylkeskulturstyret og fylkesskolestyret (§ 13 i lovutkastet). Etter lovframlegget er fylkeskulturstyret ansvarlig for utviklingen av voksenopplæringen i fylket, og for forholdet til studiearbeidet i organisasjonene, mens førstegangsutdanning for voksne og etterutdanning ved utdanningsinstitusjonene skal høre under fylkesskolestyret. Kulturrådet mener en slik deling er naturlig. Den understreker den sammenheng det er og bør være mellom frivillig studiearbeid og kulturell virksomhet. Rådet regner med at etterhvert som ordningen med statstilskott til kulturarbeid i fylker og kommuner blir bygget ut, vil Kulturfondets forhold til disse overføringsmidlene og til kulturstyrene bli vel så viktig som forholdet til departementets tilskottsregler.

Miljøverndepartementet.

Rådet vil også fortsette å bygge opp det naturlige samarbeid med Miljøverndepartementet i saker som gjelder kulturvern. Rådet har med glede merket seg de økende bevilgninger til Riksantikvarens arbeid. I 1975 ble bevilgningen til restaurering av fredede bygninger m. v. fordoblet, og i 1976 er den ytterligere økt med over en mill. kr. Både Riksantikvaren og Norsk kulturråd håper at det etterhvert blir mulig for Riksantikvaren å ta seg av flere av de mindre restaureringsoppgavene, slik at Norsk kulturfond kan komme inn når det gjelder større engangsoppgaver el-

ler nye forsøk. I forståelse med Riksantikvaren har Rådet således gjort vedtak om et forsøk i Mosjøen, som et «pilotprosjekt» (se kap. III Kulturvern). Kulturrådet har også med glede mottatt opplysningen om at Miljøverndepartementet tar sikte på fra 1977 å overta Registreringen av faste kulturminner. I forståelse med Miljøverndepartementet har Kulturfondet i 1975 gitt et par mindre bidrag til tiltak under Arkitekturvernåret. Kjell Bondevik var Norsk kulturråds representant i Hovedkomitéen for arkitekturvernåret. Ellers har det vært møter og kontakt mellom departementet og Kulturrådet i løpende saker, som f. eks. bevaring av Lysøen. I november 1975 ble det arrangert en konferanse i Kirke- og undervisningsdepartementet med representanter for Miljøverndepartementet, Riksantikvaren, Norsk kulturråd og Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, om restaureringsbehovene ved foreningens eendommer.

Utenriksdepartementet.

Norsk kulturråd samarbeider med Presse- og kulturavdelingen i Utenriksdepartementet i alle saker som gjelder tiltak for norsk litteratur, musikk og bildende kunst i utlandet. For bildende kunst og musikk er retningslinjene gjengitt i årsmeldingene for henholdsvis 1967 og 1968. I hovedsaken går retningslinjene ut på at Norsk kulturfond kan gi støtte til enkelte store engangstiltak, som ikke vil kunne rommes innen Presse- og Kulturavdelingens normale årsbudsjett. Byråsjefen i Kulturkontoret er fast medlem av Rådets Utvalg for norsk litteratur i utlandet. I Norsk kulturråds musikkutvalg har arbeidet for norsk musikk i utlandet vært drøftet i 1975, etter en utredning utarbeidet i Kulturrådets administrasjon om denne sak. Representanter for Utenriksdepartementets Kulturkontor vil delta i videre drøftinger om mulige prøveordninger.

Rådet har i 1975 også hatt kontakt med Landbruksdepartementet og Kommunaldepartementet om samiske saker og kulturbygg/miljøbygg og med Sosialdepartementet om kulturarbeid for funksjonshemmede.

Kulturrådet vil understreke behovet for tverrfaglig og «tverrdepartemental» kontakt mellom alle statlige instanser som arbeider på kulturområdet.

Kap. III. Tilskott.**Innledning.**

Ved kongelig resolusjon av 21. februar 1975 ble det fastsatt følgende hovedfordeling av bevilgningen til Norsk kulturfond, kr. 30 000 000: (De tilsvarende tall for 1974 står i parentes).

	1975	(1974)
Litteratur	7 250 000	(6 500 000)
Musikk	2 400 000	(2 030 000)
Bildende kunst og kunsthåndverk	4 000 000	(3 730 000)
Kulturvern	3 400 000	(3 350 000)
Kulturbbygg	9 200 000	(8 000 000)
Tidsskrift	400 000	(330 000)
Samisk kultur	490 000	(400 000)
Utredninger og ut- valg, publikasjoner	460 000	(400 000)
Andre tiltak	1 000 000	(1 010 000)
Administrasjon	1 400 000	(1 250 000)
Tilsammen	30 000 000	(27 000 000)

I alt kom det i 1975 inn 873 søknader (1974: 847). Dette er det høyeste søknadstallet i Kulturfondets historie. Søknader som Riksantikvaren har sendt over til Kulturrådet er ikke med i dette tallet, heller ikke søknader om lån fra Materialfondet. Det er vanskelig å gi et nøyaktig tall for det samlede søknadsbeløp. Noen søknader nevner ikke noen sum, eller nevner subsidiære summer, og i noen søknader heter det at et eventuelt tilskott kan deles over flere år. Etter den prøveordningen for støtte til tidsskrift som er i gang i 1975 og 1976 blir det ikke tale om noen søknadssum på dette området, fordi tidsskriftstøtten blir regnet ut i Kulturrådet på grunnlag av oppgitte trykkingsutgifter og til støttekjøp (se Tidsskrift). Med slike forbehold kan den samlede søknadssummen i 1975 settes til vel 46,8 mill. kr. (1974: 47,67 mill.).

En kunne kanskje ha ventet at nyordningen fra 1975 med statstilskott til kulturar-

beid i kommunene ville ha ført til en viss nedgang i tallet på søknader til Kulturfondet. Rådet følger med stor interesse de opplysninger som kommer om fordelingen i kommunene av de statlige overføringsmidler. Ennå er ikke dette materialet fyldig nok til en vurdering av hvordan forholdet mellom Norsk kulturfond og de statlige overføringsmidlene vil utvikle seg på noe lengre sikt. Men Kulturrådet håper at de opplysninger som vil foreligge fra departementet våren 1976, og de drøftinger som vil bli ført med representanter for de fylkeskommunale kulturstyrene på konferansen Kulturrådet har planlagt, vil gi noe sikrere grunnlag for vurdering for senere år.

Rådet vil gjerne skaffe seg et grunnlag å bygge på når det skal forberede arbeidet med å fordele fondsmidler for året. Derfor blir det hvert år utlyst en søknadsfrist som har vært satt til 1. november, for søknader om tilskott i det kommende år. Men denne fristen betyr ikke at Rådet ikke tar hensyn til søknader som kommer inn etter denne dato.

I samsvar med de retningslinjer som Stortinget har fastsatt, gir Kulturrådet ikke driftstilskott til institusjoner eller organisasjoner, eller faste tilskott til årvisse tiltak som organisasjonene arrangerer.

Kulturrådet prøver så langt råd er å følge de retningslinjer som er omtalt i kulturmeldingene og i Innst. S. nr. 23 (1974/75), der Kirke- og undervisningskomiteen sier seg enig med departementet i at Kulturrådets ansvar bør knyttes enda klarere til a) engangstiltak, b) forsøksarbeid i kortere perioder og c) utrednings-, informasjons- og rådgivingsarbeid. Kulturrådet har under trykking en større publikasjon om Norsk kulturfond, Oppgaver og muligheter, og en liten brosjyre spesielt beregnet på søkere.

På et spesialområde som Tidsskrift må likevel støtte bli gitt årvisst.

Søknadsoversikt pr. 31. desember 1975:
(Tallene for 1974 er oppført ved siden av).

	Antall søknader:		Uten søknadssum		Total søknadssum:	
	1975	1974	1975	1974	1975	1974
Litteratur	117	145	38	57	2 395 686	1 706 364
Musikk	163	169	23	31	5 295 816	5 366 680
Billedkunst og kunsthåndverk	177	152 ¹⁾	58	57	6 924 640	3 639 181
Kulturvern	219	218 ²⁾	38	20	13 591 803	10 833 381 ²⁾
Kulturbygg	31	32	3	5	15 077 000	21 635 647
Tidsskrift	27	19		³⁾		155 500 ³⁾
Samisk kultur	47	28	6	1	767 962	547 780
Andre formål	92	84	15	10	2 790 269	3 787 189
I alt	873	847	181	181	46 843 176	47 671 722

¹⁾ Søknader om lån av Materialfondet ikke medregnet.

²⁾ Saker oversendt fra Riksantikvaren ikke medregnet.

³⁾ Etter den nye tilskottsordningen for tidsskrift blir søknadssum ikke oppgitt.

Kulturrådet har merket seg Kirke- og undervisningskomiteens merknad i innstillingen om årsmeldingen for 1974, at det kunne være hensiktsmessig med en samlet økonomisk oversikt for de første 10 år, bl. a. med tanke på fordelingen av fondsmidler på fylker og landsdeler.

Kulturrådet vil ta sikte på å utarbeide en slik samlet oversikt ved utgangen av 1976, etter Kulturrådets tre 4-årsperioder.

LITTERATUR

Ved kongelig resolusjon av 21. februar 1975 ble det satt av kr. 7 250 000 til litterære formål, fordelt slik:

1. Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur	kr. 5 700 000
2. Barne- og ungdomslitteratur	» 620 00
3. Nyutgivelse av eldre norsk litteratur	» 130 000
4. Essayistikk	» 80 000
5. Verdifulle oversettelser	» 100 000
6. Arbeid for norsk litteratur i utlandet	» 100 000
7. Litterære priser	» 20 000
8. Nynorsk litteratur	» 350 000
9. Til disposisjon	» 150 000
Til sammen	kr. 7 250 000

I alt kom det i 1975 inn 117 søknader om tilskott til litteraturformål (145 i 1974). Den samlede søknadssummen var kr. 2 395 686 (kr. 1 706 364 i 1974). I dette tallet er bøkene på innkjøpsordningen eller «den lille innkjøpsordningen» for barne- og ungdomsbøker ikke regnet med.

1. Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur.

Det ble satt av kr. 5 700 000 til dette formålet i 1975. På et forhandlingsmøte med forleggerorganisasjonene og Den norske Forfatterforening 6. januar tok Kulturrådet opp spørsmålet om å forlenge ordningen fra 1974 at Kulturfondet bare dekker utgifter til innkjøpsordningen så langt årets avsetning rekker. Den eventuelle overskridelse refunderes Fondet av forlagene i forhold til hvert enkelt forlags fakturerte beløp til Kulturfondet. Noe seinere mottok Kulturrådet skriftlig bekrefteelse på at avtalepartene fant å måtte godta en slik ordning også i 1975.

Ved samme møte ble det vedtatt at den faste arkprisen for lyrikk skulle opprettholdes også i 1975 med uendrede satser, dvs. kr. 4,60 pr. trykkark for bøker i vanlig boktrykk og kr. 3,60 for bøker i kontoroffset. Forfatterhonoraret til lyrikerne ble også beholdt på 22,5%. For Kulturfondet har den faste arkprisen ikke hatt noen spesiell virkning i 1975 fordi innkjøpsordningen likevel skulle gjøres opp innenfor avsetningen på 5,7 mill. På bakgrunn av det relativt lave salget av lyrikk gjennom bokhandlene har imidlertid situasjonen vært slik at bare forfatterne tjente noe på at utsalgsprisen på diktsamlinger ble satt opp. Størsteparten av salgsinntektene på diktsamlinger fikk jo forlagene fra Kulturfondet som betalte etter en kunstig lav pris, slik denne arkprisen etter hvert har utviklet seg til å bli.

Omfanget av innkjøpsordningen.

I alt ble det i 1975 kjøpt inn 173 skjønnlitterære bøker til folkebibliotekene. Liste over bøkene følger som vedlegg nr. 2. Bøkene fordelte seg slik etter genrene (De tilsvarende tallene for 1965—1974 står i parentes):

	1975	-65	-66	-67	-68	-69	-70	-71	-72	-73	-74	)
Prosa	92	(	76	88	74	90	75	85	84	92	94	92*)
Lyrikk	74	(	43	48	48	51	60	65	68	66	88	65)
Skuespill	7	(	5	12	5	11	5	8	6	5	7	7)
Til-												
sammen	173	(	124	148	127	152	140	158	158	163	189	164*)

For å holde tallet på innkjøpte bøker i 1975 så lavt som mulig, vedtok Rådet at det bare i helt spesielle tilfeller skulle kjøpes inn slike bøker som ikke automatisk kommer inn under ordningen, og hvor forlagene altså må søke særskilt. Dette gjelder hvis et forlag søker om å få innkjøpt to bøker av samme forfatter, eller bøker som er klassifisert under andre grupper enn romaner, noveller, skuespill eller dikt, eller kriminalromaner som etter avtalen skal vurderes enkeltvis. Dersom Rådet hadde vist en mindre restriktiv holdning til slike søknader i 1975, ville tallet på innkjøpte bøker trolig ligget ca. 10 titler høyere. Kulturrådet valgte denne restriktive holdningen for å holde den forventede refusjonen som forlagene måtte betale tilbake til fondet, så lav som mulig.

Medlemmer av Den norske Forleggerforening (medregnet de forlagene som samtidig er medlemmer av Norsk Forleggersamband) fikk kjøpt inn 165 bøker. Fra forlag som bare er tilsluttet Norsk Forleggersamband ble det ikke meldt på noen bøker i 1975. Sju forlag som ikke er organisert, fikk etter søknad til sammen kjøpt inn 8 bøker. Om lag 35 bøker er avvist fra ordningen enten fordi deres forfatter hadde en annen bok med på ordningen, fordi de ble klassifisert utenfor den automatiske ordningen, fordi de var kriminal eller agentbøker eller fordi de ble søkt innkjøpt av uorganiserte forlag og ble vurdert negativt av Kulturrådets konsulenter. Ankenemnda har hatt fire bøker til vurdering, i to tilfelle ble anken tatt til følge. Tre bøker av forfattere på vurderingsliste ble meldt på. Av disse ble ingen innkjøpt, etter vurdering i Statens bibliotektilsyns rådgivende komite for folkebiblioteker.

Også i 1975 er bøkene sendt til bibliotekene i fire puljer. Den første gikk fra A/L Biblioteksentralen 16. oktober og inneholdt 33 titler. Pulje to ble sendt 25 november med 44 titler, og pulje tre ble sendt 12. desember med 46 titler. Den siste puljen går i februar 1976. Grunnen til at den siste puljen først blir sendt i 1976 er at enkelte forlag kan være seine med

levering av bøkene, behandlingen av enkelte bøker kan ta tid, og Biblioteksentralen trenger tid til innbinding og klargjøring.

Utgiftene ved innkjøpsordningen.

I årsmeldingen for 1974 er totalutgiftene til innkjøpsordningen oppgitt til kr. 5 359 097, altså en overskridelse på kr. 959 097 i forhold til avsetningen det året. Tre av bøkene som var kjøpt inn og som var med i det regnskapet viste seg seinere å være kommet med ved feilsending. Forlaget har refundert innkjøpssummen for disse bøkene. Samtidig har et forlag refundert en sum for gal fakturering av diktsamlinger. Til sammen har dette redusert totalutgiftene til innkjøpsordningen med kr. 83 626. Den overskridelsen forlagene har refundert Kulturfondet for innkjøpsordningen 1974 er følgelig kr. 875 471. I forhold til oppstillingen over utgiftene til innkjøpsordningen slik de er oppgitt i årsmeldingen for 1974, er det bare første post som er endret. Innkjøp av bøker ble redusert fra kr. 3 159 648 til kr. 3 076 017.

Totalutgiftene til innkjøpsordningen 1975

er:

Kjøp av 173 000 bøker	kr. 3 458 718
Innbinding, ekspedisjon m.v.	» 953 000
Frakt	» 112 804
Honorarforskott 1975	» 1 090 122
Honorar for salg i 1974 (ut-	
betalt i 1975)	» 330 030
Til sammen	kr. 5 944 674

Selv om avsetningen i 1975 var vesentlig høyere enn i 1974 var det tidlig klart at den heller ikke i 1975 ville bli stor nok til å dekke alle utgiftene ved innkjøpsordningen. Overskridelsen ble kr. 244 674 som forlagene vil refundere til Kulturfondet i 1976.

I 1973 og 1974 henstilte Kulturrådet til departementet at innkjøpsordningen måtte bli ført over til statsbudsjettet som egen post. Rådet pekte på at utgiftene til ordningen har økt raskere enn bevilgningene til fondet. Dette har medført at Rådet ikke har kunnet styrke avsetningene til andre litteraturformål. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 1976 vedtok Stortinget at ordningen fortsatt skal høre under Kulturfondet (Se S. nr. 12 (1975—76)). Avklaringen av dette spørsmålet var bakgrunnen for de forhandlingene Kulturrådet hadde med avtalepartene i desember 1975 hvor partene ble enige om å oppheve ordningen med at forlagene refunderer til fondet de utgiftene som overskrider det avsatte beløp. Samtidig ble ordningen med fast pris pr. trykkark for diktsamlinger opphevet. Fordi prisen hadde stått uendret i tre år har ordnin-

*) Tre bøker var kommet med ved en feilsending fra forlagene. Innkjøpssummen for disse er refundert Kulturfondet, men bøkene var på det tidspunktet alt sendt bibliotekene. I årsmeldingen for 1974 er tallet derfor oppgitt til 167.

gen ført til at forlagene i stor utstrekning hadde direkte tap på å gi ut diktsamlinger, noe som strider mot ett av punktene i målsettingen for innkjøpsordningen, nemlig å sikre forlagene større trygghet mot tap ved utgivelse av norsk skjønnlitteratur. Arkprissystemet hadde også vist seg å medføre praktiske vansker både i forlagene og i Kulturrådets administrasjon. Samtidig med at arkprissystemet ble innført, ble royaltyen til lyrikerne hevet fra 20% til 22,5%. Det var imidlertid ikke knyttet noen direkte forbindelse mellom disse to endringene. Ved forhandlingene i desember 1975 ble det derfor vedtatt å opprettholde den høyere royalty for diktsamlinger. For Kulturfondet betyr denne økte royaltyen en relativt liten merutgift, mens den for de enkelte lyrikere med små royaltyinntekter betyr relativt mye.

Prisutviklingen på bøkene på innkjøpsordningen går fram av følgende oppstilling, med gjennomsnittspriser for de tre genrene. Alle prisene er regnet etter utsalgsprisen i bokhandel (for heftede bøker). Dette gjelder også lyrikken, selv om Kulturrådet kjøpte inn lyrikken til fast arkpris. De tilsvarende tallene for 1972—74 står i parentes:

	1975	(1972	1973	1974)
Prosa	kr. 44,24	(30,36	31,58	38,24)
Lyrikk	» 30,21	(22,25	23,35	27,35)
Skuespill	» 40,64	(30,30	27,29	38,14)

Gjennomsnittsprisen for Kulturrådets innkjøp av lyrikk ligger på kr. 24,38.

Omorganisering av anke- og appellordningen for innkjøpsordningen.

I forbindelse med innkjøpsordningen har det vært tre ulike appellinstanser for ulike typer saker. I avtalen om innkjøpsordningen mellom de fire avtalepartene (kap. I, 4) omtales Ankenemnda som behandler anker der forleggerne ikke godtar avgjørelser som Det faglige utvalg for litteratur har tatt vedrørende klassifiseringer og tolkninger av selve avtaleteksten. I St. meld. nr. 16 (1968—69) «Om Norsk kulturfonds innkjøpsordning for ny norsk skjønnlitteratur» side 16 (Kap. V, 3c) gis uorganiserte forlag anledning til å anke avslag om å få bøker med på innkjøpsordningen inn for Kulturrådet. Etter den ordningen som ble fastsatt i henhold til St. meld. nr. 16 (1968—69), blir bøker som Bibliotektilsynets rådgivende komité for folkebibliotek ikke anbefaler bibliotekene å kjøpe inn, ført på «vurderingsliste», dvs. at neste bok av vedkommende forfatter ikke automatisk blir innkjøpt av Kulturfondet, men må vurderes særskilt. Forlagene kan appellere denne avgjørelsen til Kulturrådets Appellutvalg.

Ankenemnda er satt sammen av tre representanter for Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband og Den norske Forfatterforening og en oppnevnt av Institutt for nordisk språk og litteratur ved Universitetet i Oslo. Appellutvalget består av tre litteraturkritikere.

I 1975 har Kulturrådet arbeidet med å forenkle dette anke- og appellsystemet ved at de to utvalgene slås sammen. En sak behandlet av denne nye Ankenemnda kan bringes videre til Kulturrådet hvis den parten som anker, mener saksbehandlingen i nemnda ikke har vært riktig.

Spørsmålet om en slik omorganisering har vært tatt opp med de tre avtalepartene og med de to utvalgene. Partene er blitt enige om å gjennomføre omorganiseringen med det forbehold at de to representantene for forleggerorganisasjonene fratrer møtene når saker vedrørende forfattere på vurderingsliste blir behandlet. Den nye ankenemnda vil få seks medlemmer: to representanter oppnevnt etter innstilling fra de to forleggerorganisasjonene, en representant etter forslag fra Forfatterforeningen, en representant etter innstilling fra Den nasjonale fagseksjon for nordisk språk og litteratur og to etter forslag fra Norsk Litteraturkritikerlag.

Innkjøpsordningen og bibliotekene.

I 1975 har Kulturfondets presentasjonseksemplarer gått til alle kommunene i landet som har ønsket å være med på ordningen.

2. Støtte til barne- og ungdomslitteratur.

Til denne posten ble det i 1975 satt av kr. 620 000 fordelt på disse postene:

a. Kjøp av barne- og ungdomsbøker til barnehjem m.v.	kr. 280 000
b. Honorarbonus til forfattere	» 133 000
c. Forhåndsstøtte til kunstnerisk illustrerte billedbøker	» 52 000
d. Katalogen «250 nye og eldre barnebøker»	» 120 000
e. Til disposisjon for andre tiltak for barnelitteratur	» 35 000
Til sammen	<u>kr. 620 000</u>

På «den lille innkjøpsordningen» (postene a og b) ble det brukt til sammen kr. 465 600. Til barnebokkatalogen ble det brukt kr. 168 755. Overskridelsene er på til sammen kr. 101 355.

Postene a og b: Kulturrådet kjøper inn 500 eksemplarer av hver bok som kommer med på den anbefalte liste fra Statens bibliotektilsyns

rådgivende komité for skolebiblioteker. A/L Biblioteksentralen sender disse til om lag 365 barnevernsinstitusjoner og 25 pedagogiske høyskoler. En del institusjoner får flere sett. I 1975 kom 43 bøker utkommet i 1974 med på ordningen. Sendingen gikk ut i august, for ikke å kollidere med sommerferien i institusjonene. Kulturrådet mottar hvert år en rekke takkebrev for disse bokpakkene. For å hjelpe personalet til å utnytte bøkene best mulig, sendte Kulturrådet i 1975 ut en kortfattet orientering om bruken av bøkene. I orienteringen ble det også vist til boka «Alle trenger bøker» av Tordis Ørjasæter. Denne boka som redegjør for hvordan man kan bruke bøker for funksjonshemmede barn, er gitt ut av Statens bibliotektilsyn. Veiledningsarbeidet vil bli fulgt opp seinere ved at Rådet henter inn reaksjoner fra institusjonene. Dette materialet vil være med ved vurderingen av en utvidelse av den lille innkjøpsordningen.

Liste over de bøkene som ble kjøpt inn følger som vedlegg nr. 3.

Innkjøp (minus rabatt), ekspedisjon og frakt kostet i alt kr. 318 600. Honorarbonusen til forfatterne var i 1975 kr. 3 500 til hver forfatter. Det ble utbetalt kr. 147 000 til de 42 forfatterne som hadde bøker med på ordningen. (En forfatter hadde med to bøker.)

Etter tilråding fra Barnebokutvalget (Se kap. I Utvalg og utredninger) har Rådet gitt følgende tilskott til kunstnerisk illustrerte barnebøker:

J. W. Cappelens Forlag til Fam Ekmann: «Hva skal vi gjøre med lille Jill?»	kr. 10 000
J. W. Eides Forlag til Helge Børseth/Reidar Johan Berle: «Elle melle deg fortelle»	» 10 000
Gyldendal Norsk Forlag til Tor Åge Bringsværd/Thore Hansen: «Det blå folket og Hurrikan»	» 17 000
Noregs Boklag til Jan Magnus Bruheim/Reidar Johan Berle: «Om alle tre var like»	» 13 000
Noregs Boklag til Birger Jåstad/Aashild Havåg: «Guten med kråkene og endene»	» 12 000
Tiden Norsk Forlag til Mette og Philip Newth: «Benjamins borg»	» 12 000

Billedbokavsetningen er supplert med midler fra avsetningen til disposisjon for barnelitteratur og av avsetningen til Andre formål (Generell disposisjon.) Det kom i alt inn femten søknader om støtte til kunstnerisk illustrerte barnebøker.

Hvert tredje år har Kulturrådet gitt ut en katalog over barnebøker. I 1975 kom den

tredje utgaven, «250 nye og eldre barnebøker». Honorarutgifter til redaksjonskomiteen og trykningsutgifter beløp seg totalt til kr. 168 755. Redaksjonskomiteen besto av forfatteren Oskar Stein Bjørlykke, lektor Ruth Jenssen, bibliotekar Vidar Hansen Nordgård og bokhandlermedhjelper Turid Opsahl. Katalogen er trykt i 100 000 eksemplarer og deles ut gratis til publikum gjennom bokhandler og bibliotek. Etter de rapportene som er kommet til Kulturrådet, er katalogen godt mottatt blant publikum. Ungdomslitteraturens Forfatterlag har uttrykt misnøye med at den inneholder oversatte bøker og utelater en del norske bøker.

Av avsetningen til andre tiltak for barnelitteratur ble det foruten støtte til billedbøker gitt følgende bevilgninger til barneblad:

Norsk Barneblad	kr. 17 500
Kom og se	» 2 500
Barnebladet Magne	» 7 400

Størrelsen på tilskottene henger sammen med at Kulturrådet i 1975 forsøkte å beregne støtten i forhold til barnebladenes utgifter til kunstnerhonorarer. Dette viste seg imidlertid å være en uhensiktsmessig ordning, som verken bladene eller Kulturrådet var fornøyd med, og på slutten av året ble det vedtatt nye retningslinjer for støtte til barneblader. De nye retningslinjene følger som vedlegg nr. 4.

I tillegg til denne barnebladstøtten ble det av avsetningen til Andre formål gitt en bevilgning til barnebladet Maurtua på kr. 60 000 til dekning av underskudd.

3. Nyutgivelse av eldre norsk litteratur.

Til dette formålet var avsatt kr. 130 000. Klassikerkomiteen (se kap. I Utvalg og utredninger) har vurdert en rekke søknader om produksjonstilskott til nye utgaver av eldre norsk litteratur som enten er gått ut av handelen eller som bare har vært tilgjengelig i gamle, mangelfulle utgaver eller som del av kostbare samleverk som ikke kan fåes kjøpt i enkelte bind.

Rådet har gitt disse tilskottene i 1975:

H. Aschehoug & Co. til:	
Matti Aikio: I Dyreskind	kr. 5 000
Hans E. Kinck: Fru Anny Porse — Emigranter	» 20 000
Ragnhild Jølsen: Hollases krøniker	» 5 000
J. W. Cappelens Forlag til:	
Den eldre Edda, oversatt av Ludvig Holm Olsen	» 17 000
Ludvig Holberg: Essays i utvalg	» 4 000
Tryggve Andersen: Dagbok fra en sjøreise	» 12 000

Maurits Hansen: Fortellinger i utvalg	kr. 9 000
Noregs Boklag til:	
Åsmund Sveen: Dikt i utval	» 7 000
Gyldendal Norsk Forlag til:	
Stig Holmås: Norsk arbeiderlyrikk	» 11 000
Pax Forlag til:	
Kristofer Uppdal: Domkyrkjebyggjaren	» 8 000
Dag Skogheim: Vi vil tænde ..	» 7 000
Halvdan Koht: Norsk bondereising	» 7 000
Det Norske Samlaget til:	
Kristofer Uppdal: Kongen	» 6 000
Per Sivle: Berre ein hund	» 5 000
Forlaget Novus til:	
Hans Jæger: Fra Kristiania-bohemien	» 7 000
Til sammen	kr. 130 000

Rådet har dessuten gitt følgende tilsagn for 1976:

Forlaget Novus til:	
Hans Jæger: Fra Kristiania-bohemien	kr. 4 000
Pax Forlag til:	
Amalie Skram: Sommer	» 6 000
Forlaget Tanum-Norli til:	
Olav Duun: Noveller I/IV	» 45 000
H. Aschehoug & Co. til:	
Fredrik Paasche: Landet med de mørke skipene	» 25 000

I alt er det i årene 1965—1975 gitt tilskott til 132 nye utgaver av eldre norsk litteratur.

4. Essayistikk.

Til dette formålet var satt av kr. 80 000. Klassikerkomiteen gir også innstilling om tilskott til utgivelse av norsk essaylitteratur, til litterære eller kulturhistorisk verdifulle biografier, memoarer eller brevsamlinger.

Rådet har gitt disse tilskottene i 1975:

Gyldendal Norsk Forlag til:	
Georg Johannessen: Den norske tenkemåten	kr. 8 000
Dreyers Forlag til:	
Aasmund Brynildsen: Autoriteten, makten og mennesket ..	» 5 000
Solum Forlag til:	
Ivar Magnus Ravnum: Streiftog i russisk kultur	» 6 000
Pax Forlag til:	
Helge Rønning: Sosialisme og litteratur	» 9 000
Det Norske Samlaget til:	
Artiklar om Ivar Aasen	kr. 7 000

Norsk littetær årbok 1975	kr. 30 000
Luther Forlag A/S til:	
Alfred Hauge: Landskap	» 15 000
	kr. 80 000

Rådet har dessuten gitt disse tilsagnene for 1976:

H. Aschehoug & Co. til:	
Hallvard Rieber Mohn: Reisegleder	kr. 10 000
Carl Fredrik Engelstad: Et ord er et under	» 4 000
Finn Havrevold: Refleksjoner ..	» 6 000
Thorleif Boman: Jesus av Nasaret. Et forsøk på å se med apostlenes øyne	» 5 000
Stein Mehren: En rytter til fots ..	» 4 000
Tiden Norsk Forlag til:	
Kjell Bækkelund: Møte i musikk ..	» 5 000
Norsk Bokreidingslag til:	
Gustav Indrebø: Kva er målreising?	» 6 000

5. Tilskott til verdifulle oversettelser.

For 1975 ble avsatt kr. 100 000. Oversettelseskomiteen skal fra 1975 gi tilråding om alle søknader om oversettelsesstøtte. Siden den nordiske støtteordningen for oversettelse av nabolandslitteratur ble innført i 1975, viser Norsk kulturråd nå søknader om tilskott til oversettelse av svensk, samisk, dansk, finsk, færøysk, islandsk og grønlandsk litteratur til denne nordiske støtteordningen.

Rådet avsto å gi tilskott til 12 oversettelser, hovedsakelig av budsjettgrunner.

Rådet har gitt følgende tilskott til verdifulle oversettelser:

Solum Forlag til:	
Charles Baudelaire: Dagbøker	kr. 3 000
Fjodor Dostojevskij: Fattige folk ..	» 3 000
Hugo von Hofmannsthal: Noveller	» 3 000
Gerard de Nerval: Aurelia	» 3 000
Herman Broch: De skyldløse ..	» 6 000
Det Norske Samlaget til:	
Benvenuto Cellini: Livsoga mi II ..	» 4 000
Fem antikke martyrsoger	» 2 000
M. I. Steblin-Kamenski: Islendingesogene og vi	» 3 000
J. W. Cappelens Forlag til:	
Ramon Llull, humanisten fra middelalderens Mallorca. Tekster i utvalg	» 6 000
Joseph Heller: Det har hendt noe	» 6 000
N. Scott Momaday: Et hus av demring	» 4 000
Pax Forlag til:	
Anton Pannekoek: Parti, råd, revolusjon	» 4 000

Doris Lessing: Den gyldne notat-bok	kr. 7 000
Tiden Norsk Forlag til:	
Natalja Baranskaja: En uke som de andre	» 2 000
Juri Nagibin: 9 noveller	» 3 000
Sembane Ousmane: Oh pays, mon beau peuple	» 3 000
Alexander Solsjenitsyn: Arkipelag Gulag II	» 3 000
H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard) til:	
John Fowles: Ibenholtstårnet ..	» 4 000
Gyldendal Norsk Forlag til:	
Alexander Galitsj: Generalprøven	» 4 000
Juan Goytisolo: Don Julian	» 4 000
Milan Kundera: Livet er annetsteds	» 4 000
Doris Lessing: Noveller	» 6 000
Elsa Morante: Historien	» 6 000
Pablo Neruda: Jeg tilstår at jeg har levet	» 5 000
Paul Nizan: Antoine Bloyé	» 4 000
Til sammen	kr. 103 000

Kr. 3 000 er tatt av avsetning til Andre formål (generell disposisjon). Til sammen er det gitt tilskott til 25 oversettelser.

6. Norsk litteratur i utlandet.

I 1975 ble satt av kr. 100 000. Etter tilråding fra Utvalget for norsk litteratur i utlandet (se Kap. I Utvalg og utredninger) har Rådet gitt disse tilskottene:

Den norske Forfatterforening, til sekretær i halv stilling og til brosjyren «New Norwegian Books»	kr. 58 514
Første bind i bokserie i USA ..	» 30 000
Norsk nummer av det skotske tidsskriftet «Lines Review»	» 6 500
Embla litterært agentur, til reise til bokmessen i Frankfurt	» 3 500
Istvan Bernath, til opphold i Norge	» 1 500
Til sammen	kr. 100 014

Det første bindet i den planlagte serien på Twaynes Forlag i New York blir Olav Nordraa: «Rød høst», oversatt av redaktør Erik J. Friis. Kulturfondet skal kjøpe 750 eksemplarer av boka som videreselges i kommisjon av Johan Grundt Tanum bokhandel. Boka vil etter planen komme ut i 1976.

I 1975 drøftet Kulturrådet den innstillingen Utvalget leverte i 1974 om at det opprettes et kontor for norsk litteratur i utlandet i

tilknytning til Den norske Forfatterforening. I den vanskelige økonomiske situasjonen vedtok Rådet at det ikke kan bli tale om å støtte opprettelsen av et slikt kontor i 1976.

7. Litterære priser.

I 1975 ble satt av kr. 20 000 til dette formålet.

Kulturrådets oversetterpris for 1975, kr. 15 000, gikk til Olav Rytter. Juryen var: Yngvar Ustvedt (Kulturrådets Oversettelsesutvalg), Knut Ødegård (Norsk Litteraturkritikerlag), Åse Marie Nesse, Louise Bohr Nilsen og Ivar Eskeland (alle Norsk Oversetterforenings Bastiankomite). Prisen ble delt ut ved en tilstelning i Oslo Håndverkerforenings lokaler 16. desember.

Det ble bevilget kr. 1 000 til Norsk Litteraturkritikerlag til Litteraturkritikerprisen 1974.

8. Nynorsk litteratur.

Det ble satt av kr. 350 000. I tillegg har Rådet brukt kr. 25 000 av avsetningen Andre formål. Hele avsetningen ble bevilget til Det Norske Samlaget. På noen poster kunne søknaden ikke innvilges helt ut. Rådet ga disse tilskottene:

Klassiske og norrøne bokverk	kr. 50 000
Nyare utanlandsk litteratur	» 30 000
Norsk kulturarv	» 45 000
Norsk Eventyrbibliotek	» 45 000
I manns minne	» 40 000
Kvalitetsbilligbøker	» 45 000
Barne- og ungdomsbøker	» 120 000
Til sammen	kr. 375 000

Melding fra forlaget om hvorledes tilskottene er brukt følger som vedlegg nr. 5.

Det Norske Samlaget søkte også støtte til driften av avdelingskontor i Volda, men Rådet fant ikke å burde gi driftsstøtte til et enkelt forlag.

Noregs Boklag sendte i 1975 inn en søknad etter samme mønster som Det Norske Samlaget. Av økonomiske grunner måtte Rådet avslå denne søknaden. Det er klart for Rådet at retningslinjene for støtte til nynorsk litteratur har vært uklare. Rådet satte ned en intern arbeidsgruppe med Kiran, Bondevik og Grimsmo til å lage nye retningslinjer for denne støtten. På rådsmøtet i desember ble de nye retningslinjene vedtatt. De følger som vedlegg nr. 6.

9. Andre tilskott til litteratur.

Det ble satt av kr. 150 000. Midlene ble brukt slik:

Den norske Forfatterforening, kompensasjon for opphevet lesesirkelavgift	kr. 35 000
Den norske Forfatterforening, forfatterseminar 1975	» 39 500
Norsk Forfattersentrum, til «Litteraturdagen 1975»	» 26 500
Nordnorsk Forfatterlag, til driften i 1975	» 10 000
Nordnorsk Forfatterlag, til utgivelse av antologi	» 10 000
Luther Forlag, til utgivelse av Johan Arndt: «Den sande kristendom»	» 20 000
Snøfugl Forlag, til utgivelse av antologien «30 trøndere»	» 7 000
Helge Stenersen, til utgivelse av egen visesamling «Gå fåra, sa mann', han kjørde karjol»	» 2 000
	kr. 150 000

Dessuten ble det bevilget kr. 8 000 av Andre formål til Forfatterforeningens seminar. Av samme avsetning er det utbetalt til sammen kr. 28 500 til refusjon av innkjøpshonorar for ny norsk dramatikk til følgende stykker: Stian Sørli: «Interregnum» (Rogaland Teater), Harald Tusberg: «Mennesket alene» (Rogaland Teater), Alfred Hauge: «Morten Kruse» (Rogaland Teater), Klaus Hagerup: «Æ e ikkje aleina» (Hålogaland Teater) og Henning Mankell: «Og det at æ frys her ute, kan ingen novelle forandre» (Hålogaland Teater). (Se avsnitt Andre formål, side 44).

PM fra kinosjef Eivind Hjelmtveit og ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen om støtteordning for ny norsk dramatikk ble avgitt i desember 1975. Samtidig har departementet omtalt ordningen i Kunstnermeldingen, og sier at ordningen neppe har hatt særlig betydning for antall oppførelser av nye norske stykker. Kulturrådet vil ta denne støtteordningen opp til vurdering i 1976.

Forfatterseminaret ble i 1975 holdt på Leangkollen i Asker i dagene 6. — 9. november. Temaet var «Kvinnefrigjøring og litteratur». 34 forfattere fra hele landet deltok.

TIDSSKRIFT

Som omtalt i oversikten fra 1974 har Rådet lagt mye arbeid i å finne fram til formålstjenlige retningslinjer på dette området. Etter at Rådet i 1973 vedtok at det ikke kunne følge forslagene i Tidsskriftinnstillingen (se Års-

melding 1974), ble det nedsatt en intern arbeidsgruppe til å arbeide videre med spørsmålet. I desember 1974 vedtok Rådet på grunnlag av forslaget fra arbeidsgruppen en støtteordning med støtte delt i produksjonstilskott og støtteabonnement.

Støtteabonnement består i at Kulturrådet kjøper 250 abonnementer av de tidsskrift som er kvalifisert til støtte, til fordeling til skoler og bibliotek. I påvente av de nye fylkeskulturstyrer har fylkesskolestyrer og/eller fylkesbibliotek stått for fordelingen innen hvert fylke. Produksjonsstøtten er basert på tidsskriftenes utgifter til trykking og innbinding. Et tidsskriftutvalg med tre medlemmer: Halldis Moren Vesaas (formann), Petter Larsen og Sigurd Muri, gir innstilling om hvilke tidsskrift som bør være med på ordningen, innen den økonomiske rammen som Rådet fastsetter.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble kr. 400 000 avsatt til tidsskrift for 1975, en økning på kr. 70 000 fra året før. Avsetningen er brukt slik:

	Støtte- kjøp	Produk- sjons- støtte	Samlet støtte
Tun	3 750	5 790	9 540
Norsk			
Musikktidsskrift	5 000	6 850	11 850
Ergo	8 750	15 410	24 160
Kirke og Kultur	12 500	39 460	51 960
Kunst og Kultur	16 250	26 160	42 410
Vinduet	10 000	34 100	44 100
Fant	11 250	15 520	26 770
F 15 Kontakt	7 500	17 250	24 750
Samtiden	11 250	27 790	39 040
Syn og Segn	11 250	26 110	37 360
Profil	7 500	27 060	34 560
Kontrast	16 250	28 912	45 162
	121 250	270 412	391 662

Senere på året bevilget Rådet til ytterligere to tidsskrift av avsetningen til Andre formål:

Frostrosen, til etableringsstøtte	kr. 25 000
Ottar, produksjonsstøtte	» 10 000
	kr. 35 000

MUSIKK

I 1975 kom inn til sammen 163 søknader med samlet søknadssum kr. 5 295 816. (I 1974 169 søknader med samlet søknadssum kr. 5 366 680). I 23 søknader var ikke søknadssum nevnt.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble avsatt kr. 2 400 000 med denne fordeling:

Særskilt nevnte tiltak:

Forsøksordning for musikkli- vet i Nord-Norge	kr. 621 750
Musikkselskabet «Harmonien» turné i Nord-Norge juni 1975	» 100 000
Rikskonsertene til debutkon- serter	» 30 000
Studio for elektronisk musikk	» 250 000
Til trykking av i alt 5 bøker om norsk folkemusikk	» 30 000
Orkesterkurset «Ungdoms- symfonikerne»	» 50 000
Til sammen	kr. 1 081 750

Avsetninger:

1. Tilskott til instrumenter ..	kr. 120 000
2. Tilskott til tiltak for norsk folkemusikk og folkedans	» 270 000
3. Musikkpris 1975	» 15 000
4. Norsk Komponistforening til innspilling på LP-plater av verker av nålevende norske komponister	» 300 000
5. Utgiving av klassisk norsk musikk	
a. på LP-plater	» 300 000
b. som noter	» 40 000
6. Til disposisjon til andre musikktiltak	» 273 250
Til sammen	kr. 2 400 000

*Merknader:**A. Særskilt nevnte tiltak:*

Forsøksordningen for musikk-
livet i Nord-Norge (jfr. årsmelding
1974 s. 22) ble i 1975 utvidet til foruten å
gjelde Nordland fylke også å gjelde Troms
fylke. Fire profesjonelle musikere og fylkes-
musikkleder for Troms fylke ble engasjert fra
1. aug. 1975. Norsk kulturråd dekket utgifte-
ne til musikkinspektør med 100% og til fyl-
kesmusikerne med 60%, mens Rikskonserte-
ne og fylkene dekker utgiftene til musikerne
med 20% hver og fylkesmusikklederne med
50% hver.

Med tilskott fra Norsk kulturråd arranger-
te Nordnorsk Musikkråd en arbeidskonferanse
med representanter fra musikklivet i Nord-
Norge 5.—7. desember 1975 for å drøfte spørs-
målet om vurdering av prøvevirksomheten.
Norsk kulturråd vil utpeke et vurderingsut-
valg på 4 medlemmer med representanter fra
fylkene, Rikskonsertene, bruksgruppene og
fylkesmusikerne. Dette utvalget må følge virk-
somheten i 1976 og avgi sin uttalelse til Rådet
i desember 1976, slik at Rådet kan avgi sin
innstilling til Kirke- og undervisningsdeparte-
mentet tidsnok til at departementet kan vur-
dere saken under forberedelsen av statsbud-

sjettet 1978. Ved utgangen av 1977 vil Norsk
kulturråd ha finansiert prøveordningen i 3½
år.

Musikkselskabet «Harmonien»
turne i Nord-Norge sommeren
1975.

«Harmonien» ga under turneen konserter i
Brønnøysund, Bodø, Sandnessjøen, Harstad,
Tromsø og Hammerfest. Norsk kulturråd ga
kr. 100 000 som tilskott til dekning av utgif-
tene for at turneen skulle kunne gjennomfø-
res.

Rikskonsertene til debutkon-
serter. En prøveordning med tilskott til de-
butkonserter administrert av Rikskonsertene
ble satt i gang 1972. Ved utgangen av prøve-
perioden 1974 vendte Rådet seg til departe-
mentet med anmodning om å gjøre det bud-
sjettmessig mulig for Rikskonsertene å fort-
sette ordningen som en permanent ordning
finansiert over deres eget driftsbudsjett. For
å beholde kontinuiteten bevilget Rådet kr.
30 000 også for 1975. Fra 1976 blir ordnin-
gen overtatt av Rikskonsertene.

Studio for elektronisk musikk.
Rådet har over en 3-årsperiode bevilget til
sammen kr. 750 000 til dekning av investe-
ringsomkostningene for et studio for elektro-
nisk musikk i Kunstsentret på Høvikodden,
mens Norsk Komponistforening, Norsk riks-
kringkasting og Kunstsentret hver har in-
vestert kr. 100 000. Sluttbevilgning kr. 250 000
ble gitt i 1975. Studioet ble offisielt åpnet av
Norsk kulturråds formann 11. november 1975.

Trykking av i alt 5 bøker om
norsk folkemusikk. Av denne bevilg-
ning ga Rådet tilskott til utgivelse av:

Helge Dillan:	Folkemusikk i Trøndelag, Band III
Klara Semb:	Danse, danse dokka mi
Martin Volle:	Folkemusikk i Årdal og Sogn
Jon Bleie:	Haldor Meland — eit liv i tonar
Ole Tobias Olsen:	Opptegnelser av folketonar frå Nordland.

Orkesterkurset «Ungdomssym-
fonikerne». Trompetisten, lektor ved Mu-
sikkhøgskolen Harry Kvebæk tok i 1970 ini-
tiativ til sommerkurs for profesjonelle blåse-
re. Norsk kulturråd bevilget støtte til slike
kurs i årene 1970/71/72. I 1973 ble dette kurs
arrangert for profesjonelle orkestermusikere
med støtte fra Norsk kulturfond. I 1974 kom
søknaden fra Norsk Musikerforbund og Norsk
kulturråd bevilget til kurset for 5. gang. Rå-

det ba samtidig departementet drøfte med Musikkhøgskolen muligheten av at Musikkhøgskolen påtok seg arrangementet av kurset. Musikerforbundet ønsket imidlertid fortsatt å arrangere kurset. Kirke- og undervisningsdepartementet spurte da Norsk kulturråd om det var mulig å finne plass til en bevilgning også for 1975. Fra 1976 får kurset støtte over statsbudsjettet.

B. Avsetninger:

1. Tilskott til instrumenter.

Rådet har hvert år bevilget en sum til instrumenter i amatør-symfoniorkestre og til flygler i samfunnshus hvor instrument er nødvendig for besøk av Rikskonsertene. Med tanke på de statlige overføringsmidler til kommunene til kulturtiltak, drøftet Rådet om det fortsatt burde sette av midler til instrumenter. Rådet satte av kr. 120 000 for 1975 og vil ta saken opp til ny vurdering når det foreligger erfaringer for kommunenes fordeling av kulturmidlene.

Summen ble fordelt slik:

Flygel, piano, cembalo, orgel:

Musikkens Venner i Bø, Telemark, flygel	kr. 8 000
Haramsøy Konsertforening, Møre og Romsdal, flygel	» 7 000
Trøgstad kommune, Østfold, flygel	» 7 000
Musikkens Venner, Lillehammer, Oppland, cembalo	» 8 000
Medalen Ungdomslag, Møre og Romsdal, piano	» 2 000
Musica Viva, Minde, Bergen, portativorgel	» 4 000
Musikkens Venner, Valldal, Møre og Romsdal, flygel	» 7 000
Nissedal kulturnemnd, Treungen, Telemark, flygel	» 7 000
Notodden Mannsangforening, Telemark, flygel	» 8 000
Nærøy Kulturutvalg, Nord-Trøndelag, flygel	» 8 000
Øvre Rælingen Menighetsråd, Akershus, flygel	» 5 000
Brønnøy Kulturnemnd, Nordland, flygel	» 8 000
Statens klinikk for narkomane, Hov i Land, Oppland, flygel	» 6 000

Instrumenter for amatørsymfoniorkestre:

Mo Orkesterforening, Nordland, fagott	kr. 3 000
Studentersamfundet i Trondheim, Sør-Trøndelag, bratsj	» 2 000
Harstad Orkesterforening, Harsstad Janitsjar, Troms, pauker ..	» 2 000

Tromsø Byorkester, Troms, tuba	kr. 3 000
Finnmark Symfoniorkester, cello, fiolin	» 4 000
Hornindal salongorkester, Sogn og Fjordane, pauker	» 4 000
Narvik Byorkester, Nordland, obo	» 4 000
Sør-Helgeland Orkesterforening, Nordland, kontrabass, cello	» 4 000
Gjerstad Ungdomsorkester, Hordaland, pauker	» 3 000
Namdal Symfoniorkester, Nord-Trøndelag, waldhorn	» 3 000
Alesund Symfoniorkester, Møre og Romsdal, kontrabass	» 3 000
Til sammen	kr. 120 000

2. Tiltak for folkemusikk og folkedans.

Rådet for folkemusikk og folkedans ble opprettet 1972. Eget sekretariat i Trondheim ble etablert august 1973. Melding om Rådets arbeid følger som vedlegg nr. 7. Til drift av sekretariatet og Rådet er i 1975 brukt kr. 190 000. I samsvar med tilråding fra Rådet for folkemusikk og folkedans er gitt følgende tilskott:

6. Internasjonale Folkedansgilde i Bergen 1975	kr. 10 000
Landslaget for Spelemenn og Noregs Ungdomslag, seminar: Tradisjon og utvikling i folkemusikk- og folkedansopplæringa ..	» 19 000
Rådet for folkemusikk, til nedtegning av bygdedanser i Østerdalen, film og lydbånd v/Sverre Halbakken	» 5 000
Noregs Ungdomslag, til seminar: Folkedansen og leiaropplæringa	» 5 000
Landslaget for Spelemenn, kurs i felemakerarbeid	» 10 000
Landslaget for Spelemenn og Noregs Ungdomslag, spelemannskurs 1975	» 9 000
Helge Dillan, Levanger, til innsamling av folkemusikk	» 2 000
Torkjell Haugeruds Minnefond, samrådsmøte om kveding ..	» 10 000
AOF og Club 7, folkemusikkseminar	» 5 000
Rådet for folkemusikk og folkedans til innsamling av folkemusikk, sang og gamle danser i Sognebygdene	» 5 000
Til sammen	kr. 80 000

3. Musikkpris 1975.

Norsk kulturråds årlige musikkpris på kr. 15 000 ble i 1975 gitt komponisten Antonio

Bibalo. Musikkorganisasjonene sender inn forslag til kandidat og Musikkutvalget gir tilråding til Rådet på grunnlag av de innsendte forslag.

4. Norsk Komponistforening til innspilling av verk av nålevende norske komponister.

I 1975 har Komponistforeningen gjort disse innspillingene:

Ludvig Nielsen:	Te Deum for soli, kor og orkester 2 koralforspill over norske folketoner
Finn Arnestad:	Enstrøken D
Sverre Bergh:	Strykekvartett
Anne-Marie Ørbeck:	7 sanger
Sigurd Berge:	Hornlokk
Finn Mortensen:	Suite for blåsekviertett
Geirr Tveitt:	Sonata etere og 12 tostemmige invensjoner
Egil Hovland:	Saul
Bjarne Brustad:	Symfoni nr. 2
Klaus Egge:	Symfoni nr. 1
Kåre Kolberg:	Den kananeiske kvinne
Edvard Hagerup Bull:	Sonata cantabile

Komponistforeningen ser på disse gramfoninnspillingene som ett av de viktigste midler til å gjøre verker av norske komponister kjent hjemme og ute.

5. Utgiving av klassisk norsk musikk.

Redaksjonsutvalget for utgiving av klassisk norsk musikk har gjort disse innspillingene i 1975:

Agathe Backer-Grøndahl: Romanser
Christian Sinding: Romanser
Christian Sinding: Klaverkonsert i Dess-dur
Christian Sinding: Fiolinkonsert i A-dur
Christian Sinding: A-moll suiten op 10
Christian Sinding: Fiolinsonate op 99
Christian Sinding: Fiolinsonate op 27
og norsk barokkmusikk med verker av Johan Daniel Berlin, Israel Gottlieb Wernicke, Peter Bang og Ole Andreas Lindemann. I alt 9 LP-plater i Norsk kulturråds klassikerserie er nå på markedet.

Utgiving av klassisk norsk musikk som noter.

Redaksjonsutvalget ønsker at utgiving av noter mest mulig skal følge plate-utgivelsene. 2 bind av Halfdan Kjerulfs romanser er nå trykningsklare. Forarbeid er igang for trykking av 50 sanger av Christian Sinding, og Johan Svendsen: Symfoni i B-dur og D-dur.

6. Til disposisjon for andre musikktiltak.

Rådet avsatte kr. 273 250. Musikkutvalget har vurdert søknadene og gitt tilråding. Det er gitt følgende tilskott:

Bestillingsverk og framføringsutgifter:

Norges Sangerlag, framføring av sangspill	kr.	6 000
Kvinnelige Studenters Sangforening, bestillingsverk	»	5 000
Ny Musikk, flere bestillingsverk	»	42 000
Norsk Skoleorkesterforbund, bestilling av verk for skoleorkester	»	5 000
Fyllingsdalen Menighetsråd, bestillingsverk	»	10 000
Hordaland Musikklag, bestillingsverk	»	5 000
Bergens Organistforening, bestillingsverk	»	3 000
Norsk Kirkesangforbund, bestillingsverk	»	10 000

Tilskott til trykking av noter og musikkklitteratur:

Harald Lyche & Co. Musikkforlag:			
Klaus Egge: Symfoni nr. 3 ..	kr.	10 800	
Bjarne Brustad: Norsk Suite	»	1 430	
Fartein Valen: Symfoni nr. 1	»	14 760	
Fartein Valen: Symfoni nr. 4	»	5 910	

Norske Komponisters Forlag A/L:

Per Hjort Albertsen: Sonatine for klarinett og klaver	»	600
Edition Wilhelm Hansen:		
Antonio Bibalo: Stringquartet (2 603 bevilget 1974, tilsammen 4 300)	»	1 697
Antonio Bibalo: II Concerto da Camera	»	2 500
Olav Anton Thommessen: Et konsertkammer	»	3 100
Valdres Bygdeboknemnd: Tilleggstilskott til Tonar frå Valdres	»	15 000
Gyldendal Norsk Forlag:		
Gerik Schjelderup: Gerh. Schjelderup — en norsk operakomponists liv og virke . .	»	15 000

Seminarer, musikkuker, konserter:

Bergens Organistforening, seminar	»	6 000
Tromsø Musikkklærerforening, seminar	»	3 000
Festspillene i Bergen, seminarer ..	»	16 000
Bjarne Fiskum, kammermusikk-kurs	»	10 000

Sandefjord kulturutvalg, konsert med Filharmonisk Selskaps Orkestre	kr. 6 000
Symfoniorkestret i Trondheim, kammermusikkuke	» 10 000
Festspillene i Elverum	» 10 000
Kristiansund kommune v/Musikkinspektøren, sommerkurs for musikk lærere	» 6 000

Andre tiltak:

Ringve Museum, lydanlegg	» 16 000
Norsk Musikkskoleråd, utredningsarbeid	» 30 000
Norske Amatør Symfoniorkestres Landsforbund, notebibliotek, (dessuten er gitt som tilsagn for 1976 kr. 10 000)	» 2 576
2 konsulentonorarer	» 877
Til sammen	kr. 273 250

I tillegg har Rådet gitt følgende tilsagn av midler som blir avsatt til disposisjon for 1976:

Norske Amatør Symfoniorkestres Landsforbund, notebibliotek (se ovenfor)	kr. 10 000
Trondheim kommunale musikk-skole, bestillingsverk	» 10 000
Festspillene i Bergen, bestillingsverk	» 25 000
Oslo Organistforening, komponistkonkurranse	» 18 000
Norsk Musikkbibliotek, kongress 1976	» 20 000
Filharmonisk Selskap, bestillingsverk	» 20 000
Festspillene i Nord-Norge, bestillingsverk	» 10 000
Kongsberg Jazzfestival, bestillingsverk	» 15 000
Det Norske Solistkor, turne ..	» 15 000
Til sammen	kr. 143 000

Rådet har bevilget kr. 40 000 til Norsk Komponistforening til en undersøkelse av distribusjonsformen for norsk musikk, og analyse av inntekts- og arbeidsforhold for norske komponister. Utredningen vil foreligge i løpet av 1976 og vil danne arbeidsgrunnlag for videre kontakt med Norsk rikskringkasting, Utenriksdepartementet og Norsk Komponistforening om nye tiltak for norsk musikk i utlandet.

Utredning om musikkaktiviteter for barn og ungdom ble overlevert Norsk kulturråd 3. desember 1975. Utredningen vil bli trykt og behandlet i løpet av 1976.

BILDENDE KUNST OG KUNSTHANDVERK

I 1975 kom det inn 177 søknader (i 1974 152) med samlet søknadssum kr. 6 924 000. 58 av søknadene nevner ikke noen søknadssum. Søknader om større tilskott til innredninger og ombyggingsarbeider ved kunstgalleri eller nybygg for kunstforeninger er tatt med under Kulturbygg. Søknader om lån i Materialfondet er heller ikke tatt med i disse tall.

Ved kongelig resolusjon 21. februar 1975 ble gjort vedtak om å avsette i alt kr. 4 000 000 fordelt slik:

Spesifiserte tiltak:

Norske Grafikere. Fortsatt forsøksvirksomhet med «Grafikernes Utstillingsservice» ..	kr. 100 000
Norsk Billedhoggerforening. Fortsatt forsøksvirksomhet med «Skulpturkontor»	» 75 000
Norsk Billedhoggerforening. Utstyr til bronsestøperi	» 74 000
Norske Kvinners Nasjonalråd. Arrangement av 2 utstillinger av billedkunst	» 35 000
Bildende Kunstneres Forening i Bergen. Prøveprosjekt med vandreutstillinger	» 75 000
Riksgalleriet. Utarbeiding og trykking av katalog over Halvdan Hafstens samling av norsk malerkunst	» 50 000

Avsetninger:

1. Kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg og anlegg	» 2 000 000
2. Kjøp av norsk samtidskunst	» 300 000
3. Støtte til debuterende kunstnere	» 120 000
4. Til disposisjon for andre tiltak for bildende kunst og kunsthåndverk	» 971 000
5. Nye midler til Materialfondet	» 200 000

Til sammen kr. 4 000 000

Merknader:

Norske Grafikere. I årene 1972—75 har Rådet bevilget i alt kr. 415 000 til å finansiere prøveordningen med «Norske Grafikernes Utstillingsservice». Formålet med tiltaket er å drive opplysningsvirksomhet om norske grafikere og å fremme salget av grafikk. I løpet av forsøksperioden har Norske Grafikere bygget opp en verdifull virksomhet og får et økende antall henvendelser fra hele landet med spørsmål om utstillinger og informasjon om grafikk. — Fra 1976 vil Grafikernes Utstillingsservice få tilskott over statsbudsjettet.

Norsk Billedhoggerforening har på samme måte som Norske Grafikere fått bevilgninger i årene 1972—75 på i alt kr. 370 000 til forsøksvirksomhet med et «Skulpturkontor». Skulpturkontoret skal drive opplysningsvirksomhet om norske billedhoggere og fremme salg av skulptur. Skulpturkontoret arbeider blant annet med å bygge opp en skulptursamling som kan være et permanent tilbud til publikum som ønsker å kjøpe skulptur. Det er dessuten gitt et særskilt tilskott på kr. 100 000 i 1975 til en egen skulptursamling som skal være til disposisjon for Norsk kulturråd ved kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg. Skulpturkontoret har videre blant annet etablert to leieordninger «Skulptur i hjemmene» og «Månedens skulptur» som vandrer i kommuner på Østlandet.

Ordningen med Skulpturkontoret vil bli søkt overført til statsbudsjettet fra 1977.

Norske Kvinners Nasjonalråd. I forbindelse med Det internasjonale kvinneår 1975 arrangerte NKN «Kvinnenes vandreutstilling 1975» og utstillingen «Kvinnen og billedkunsten» i Kunsternes Hus, Oslo. I tillegg til et samlet tilskott til de to utstillingene, stilte Rådet en skadegaranti på kr. 500 000 til den siste utstillingen (utbetalt kr. 504,—).

Bildende Kunstneres Forening i Bergen har tatt initiativ til å gjennomføre fast organiserte vandreutstillinger med kunstverk som billedkunstnerne leier ut. Prosjektet som omfatter tilbud til alle kommuner i Hordaland, Sogn og Sunnfjord, støttes av Hordaland fylke og Bergen kommune. I alt 20 forskjellige utstillinger har sirkulert til skoler i Hordaland fylke. — Prosjektet blir ført videre i 1976.

Riksgalleriet. Bevilgningen er brukt til utgivelse av katalog over Halvdan Hafstens samling av nyere norsk malerkunst (Aulie, Dal, Ekeland, Enger, Fjell, Kraugerud, Lie-Jørgensen og Schultz). Samlingen var stilt til disposisjon for vandreutstilling. Samlingen har spesiell kunstverdi fordi det er en enestestående presentasjon av malergenerasjonen født 1900—10.

1. Kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg og anlegg.

Rådets avsetninger til kunstnerisk utsmykking har siden 1966 gått med til å finansiere utsmykkingsoppgaver ved alle eldre og nye statlige, fylkeskommunale, kommunale og andre offentlige bygg og anlegg.

I 1975 har Rådet gitt 23 bevilgninger på til sammen kr. 753 250 til kunstnerisk utsmykking ved fylkeskommunale og kommunale bygg. Statlige bygg og anlegg har fått 11 bevilgninger på til sammen kr. 1 074 600. Videre er det gitt tilskott til 5 monumenter på til sammen kr. 121 000. På grunn av mange store utsmykkingsoppgaver har det vært nødvendig å gi tilsagn for 1976 på i alt kr. 599 000 til løsning av oppgaver som det ikke var plass til innen budsjettrammen for 1975.

Norsk kulturråd har i alle år fra 1966 bedt om at kunstnerisk utsmykking av nye statsbygg blir tatt ut av arbeidsområdet til Kulturfondet. Rådet har foreslått at det blir etablert en ordning slik at utgiftene til kunstnerisk utsmykking av nye statsbygg blir kalkulert inn i byggekostnadene. Rådet har derfor med glede merket seg opplysningene i St. meld. nr. 41 (1975—76) «Kunstnerne og samfunnet» om at utgifter til kunstnerisk utsmykking av nye statsbygg fra 1977 vil bli regnet som en integrert del av byggekostnadene. Dermed vil kulturfondsmidler bli frigjort til fordel for utsmykkingsoppgaver ute i distriktene, hvor det er mange uløste oppgaver når det gjelder utsmykking av skoler, sykehus, kirker, rådhus og samfunnshus.

Disse bevilgningene er gitt i 1975:

Statlige bygg og anlegg.

Postgiro- og jernbaneposthuset, Oslo. Kunstneriske konsulenter Odd Hilt og Frantz Widerberg. — Avsetning	kr.	500 000
Statens Bilsakkyndige i Oslo. Forprosjekt ved billedhoggerne Boge Berg og Kristian Kvakland	»	15 000
Statens lærerskole i forming — Notodden lærerskole. Kr. 300 000 avsatt 1974. Utsmykking ved billedhoggerne Nils Aas, Agnes Houg og Arne Vinje Gunnerud, tekstilkunstnerne Anne Marie Komissar, Eli Marie Johnsen og Per Göransson og maleren Thorstein Rittun	»	65 000
Regjeringskvartalets 3. byggetrinn. Engasjement av billedhoggeren Knut Steen 1975 og 1976 med kr. 30 000 pr. år for forslag til skulptural utsmykking. — Se også kommentar til innledningen av kapitlet ..	»	30 000
Huseby off. skole for blinde. Til leie av skulptur for temporær utsmykking	»	6 750
Statens Bilsakkyndige i Kris-		

tiansund. Maleren Ørnulf Opdahl engasjert til å lage en samlet utsmykkingsplan. Avsatt til utkasthonorar kr. 10 000

Postverket og rettsvesenet i Tromsø, nybygg. Bevilget kr. 30 000 i 1969. Tilleggsbevilgning som kompensasjon for prisstigning i forbindelse med Ulf Dreyers utsmykking » 10 000

Universitetet i Oslo. Leie av kunst fra UKS til utsmykking av kantiner, kjøp av grafikk til diverse institutter og utkasthonorar til Nils Aas for skulptur foran HF-bygget » 60 000

Alta Spesialscole. Tilleggsbevilgning til utsmykking ved billedhoggeren Fritz Røed. (Kr. 125 000 bevilget i 1974) » 42 000

Bergen off. lærerskole. Tilleggsbevilgning som kompensasjon for prisstigning til støping av «Årets kull» av billedhoggerne Asbjørg Borgfeldt og Per Hurum » 7 500

Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen. Maleri av Terje Moe » 7 000

Skoler.

Rogaland Studiesenter. Etablering av kunstnerverksted. Kr. 200 000 pr. år er gitt som tilsagn 1974—78. I 1975 er Ellef Gryte, Kjell Pahr Iversen og Hugo Wathne engasjert for å gi utkast til utsmykking ved studiesentret kr. 200 000

Kleiva Landbruksskole. Maleri av Solveig Wiik » 40 000

Ålesund gymnas. Forprosjekt til tekstil utsmykking » 5 000

Levanger Husmorskole — Yrkeskolen i Levanger. Skulptur av Nils Aas og billedteppe av Brit Fuglevaag Warsinski » 50 000

Rotnes skole i Nittedal. Innkjøp av Borghild Ruds illustrasjoner til Alf Prøysens barnebøker for plassering i barneavdelingen i biblioteket » 15 000

Lappoluobbal barneskole. Konkurransen om utsmykking » 20 000

Råholt barneskole i Eidsvoll (Eidsvoll kunstforening). Innkjøp av Sivert Donalis leke-skulptur «Sneglen» for oppstilling ved skolen » 7 500

Barnevernsakademiet i Oslo. Skulpturen «I berget det blå» av Ada Madssen kr. 5 500

Voss Husflidsskole. Tilleggsbevilgning for utvidet oppdrag til tekstil utsmykking ved Eli Marie Johnsen » 8 400

Ballangen ungdomsskole. Utsmykking ved Anders Kjær i skolens aula » 20 000

Sykehus.

«Sandetun» Psykiatrisk Sjukeheim, Larsnes. Innkjøp av grafikk » 10 000

Vestvågøy Sykehjem. Utsmykking etter plan fra kunstnerisk konsulent Thorstein Rittun » 70 000

Rana Sykehus. Tilleggsbevilgning til innkjøp av skulpturen «To foler» av Per Hurum » 25 000

Sykehjemmene i Sarpsborg, Moss og Borge. Utsmykking i samråd med Ada Madssen og Omar Andréen som konsulenter » 200 000

Regionsykehuset i Trondheim. Til utsmykking bl. a. ved Kristofer Leirdal, Geir Stormoen, John Sørane, Liv Elin Trygstad og Tone Thiis Schjetne .. » 150 000

Andre lokale offentlige bygg og anlegg.

Sunndal kommune. Innkjøp av skulpturen «Konstellasjon» av Finn-Henrik Bodvin » 30 000

Selskapet for Mandal By's Vel. Skulptur av Jørleif Uthaug for plassering ved Mandal nye rådhus » 80 000

Selskapet for Gjøvik By's Vel. Innkjøp av skulpturen «Vårpike» av Odd Hilt for plassering i Gjøvik Gårds park » 15 000

Karasjok Familie og Daghem. Utsmykking ved Iver Jåks .. » 13 200

Studentsamskipnaden i Ås. Utsmykking av studentbyen Pentagon. Utkast til skulptur ved Aase Texmon Rygh » 10 000

Norsk Billedhoggerforening til skulptursamling (salgsutstilling) i forbindelse med kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg. Til prøveordning 1975 bevilget » 100 000

Monumenter.

Jørgen Løvland-komiteén. Monument i Evje, utført av Inge-mund Berulvson. (Kr. 5 000 bevilget til utkast 1974)	kr.	27 000
Minnestøtte Johan Scharffen-berg, utført av Annasif Døhlen. Reises ved Botsfengselet i Oslo	»	18 000
Hjelmeland Mållag. Minnes-merke i Hjelmeland over sku-lestyrar Johannes Arneson, ut-ført av Sigurd Nome	»	15 000
«Rosaaskomiteen». Monument i Iveland over misjonsprest T. Rosaas utført av Sigurd Nome	»	11 000
«Olea Crøger-nemnda» — Hed-dal. Monument over Olea Crø-ger	»	50 000
Forberedende arbeider med kunstnerisk utsmykking	»	50 000
	kr.	1 998 850

Tilsagn for 1976:

Rogaland Studiesenter	kr.	200 000
Regjeringskvartalets 3. bygge-trinn	»	30 000
Østfold fylke — sykehjem	»	100 000
Båtsfjord kirke- glassmalerier ..	»	64 000
Nittedal videregående skole ..	»	75 000
Lørenskog videregående skole ..	»	75 000
«Husmannsmonument» ved Sten-berg — Toten Museum	»	50 000
Røyrvik kommunale aldersbolig ..	»	5 000
Til sammen	kr.	599 000

2. Kjøp av norsk samtidskunst.

Innkjøpsutvalget for norsk samtidskunst har i 1975 kjøpt i alt 98 kunstverk, fordelt på 32 malerier, akvareller og materialbilder, 8 tekstil/billedvev, 13 skulpturer og 45 tegninger og grafiske blad. En fortegnelse over innkjøpte kunstverk følger som Vedlegg nr. 8. Utvalget har i 1975 foretatt innkjøp på utstillinger i Oslo, Drøbak, Moss, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Utvalget har besøkt 105 utstillinger, hvorav 82 i Oslo og 23 utenfor hovedstaden. Av bevilgningen til innkjøp av samtidskunst er ca. 70% brukt til innkjøp på utstillinger i Oslo, mens 30% av innkjøpsmidlene er brukt til kjøp ellers i landet. Når utvalget besøker utstillinger utenfor Oslo, kjøpes kunstverk som er laget av kunstnere fra distriktet.

Formålet med innkjøpsordningen for norsk samtidskunst er ikke å bygge opp noen kunstsamling med indre sammenheng eller av annen spesiell natur, men å sikre for det offentlige

kunstverk innenfor områdene maleri, skulptur, grafikk, tegninger og tekstil billedkunst som utvalget mener har særlig kunstnerisk verdi. I retningslinjene heter det videre at kjøp bør kunne stimulere mot og interesse hos kunstnerne til å lage kunstverk uten hensyn til mulig salg.

De fleste kunstverk som er kjøpt i perioden 1968—71 (i alt 413) er gitt som gaver til samfunnshus i Finnmark, Troms, Nordland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Aust- og Vest-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud. Kunstverk som er kjøpt 1972—1973 har vært utlånt til Kunst på Arbeidsplassen som har benyttet dem til vandreutstillinger. De fire siste års innkjøp vil bli fordelt i 1976.

Oslo Kunstforening har mot en årlig godtgjørelse påtatt seg arbeidet med midlertidig lagring og administrasjon av de innkjøpte arbeidene.

3. Støtte til debuterende kunstnere.

Kunstnere som bare i liten utstrekning har vært med på kollektive utstillinger og som skal ha sin første separatutstilling, kan søke om tilskott til materialutgifter. Styret for Materialfondet behandler alle søknader og avgir uttalelse om det bør gis tilskott og hvor stort tilskottet bør være. Se retningslinjene i årsmeldingen for 1969, vedlegg nr. 16.

I 1975 har disse kunstnerne fått tilskott til sin debututstilling:

Jan Petter Bratsberg. Seljord kunstforening	kr.	3 400
Gunnar Dietrichson. Kunstnerforbundet	»	4 500
Elisabeth Eggen. Moss Kunstgalleri	»	4 500
Arild Fredriksen. Galleri Bi-Z, Kristiansand	»	4 500
Kari Grasmø. Unge Kunstneres Samfund	»	3 000
Inger Grøholt. Unge Kunstneres Samfund	»	4 500
Paul Grøtvedt. Kunstnerforbundet	»	4 500
Jon Gundersen. Unge Kunstneres Samfund	»	2 200
Rigmor Hansen. Unge Kunstneres Samfund	»	4 200
Hans August Heier. Unge Kunstneres Samfund	»	2 000
Dag Hofset. Galleri 27, Oslo	»	4 500
Tor Hognestad. Larvik kunstforening	»	4 500
Jens Husehaugen. Galleri Musk, Lommedalen	»	4 500

Erik Høiem. Trondhjems Kunstforening	kr. 4 000
Arve Håland. Bergens Kunstforening	» 4 500
Svein Johansen. Unge Kunstneres Samfund	» 3 500
Vilma Katarina Kentte. Bergens Kunstforening	» 2 000
Kristian Kvakland. Kunstnerforbundet	» 4 500
Bjørn O. K. Langeland. Moss Kunstgalleri	» 4 500
John G. Lefstad. Unge Kunstneres Samfund	» 4 500
Leif Lundgren. Kunstnerforbundet	» 4 500
Harald Løseth. Bergens Kunstforening	» 4 500
Hans Ragnar Mathisen. Kautokeino	» 3 518
Marit Mathisen. Moss Kunstgalleri	» 4 000
Morten Henrik Magnus. Galleri Buttekvern, Brumunddal	» 4 000
Ole Zahl Møller. Oslo Kunstforening	» 4 500
Elfrid Nøttestad. Galleri Musk, Lommedalen	» 2 500
Mona Prytz. Unge Kunstneres Samfund	» 4 500
Neonila Ravnum. Unge Kunstneres Samfund	» 4 000
Tore Sakshaug. Steinkjer Kunstforening	» 4 500
Knut Sjetne. Bergens Kunstforening	» 3 750
Sigurd Slembe. Unge Kunstneres Samfund	» 2 400
Gunnar Straume. Moss Kunstgalleri	» 4 000
Ruth Sørli. Permanenten	» 4 000
Nils Vålves. Unge Kunstneres Samfund	» 2 850
Ivar Øksendal. Kunstnerforbundet	» 4 000
Oddbjørg Aarseth. Unge Kunstneres Samfund	» 4 200
Nils Aasland. Unge Kunstneres Samfund	» 4 500
Til sammen	<u>kr. 148 518</u>

Avsetningen til debuterende kunstnere var på kr. 120 000. Kr. 28 518 er gitt som tilsagn for 1976.

I 1975 fikk 38 debutanter tilskott mot 31 i 1974. På grunn av høyere materialutgifter er tilskottene til debutantene gjennomgående økt i forhold til tidligere år. Rådet har for 1975 satt en øvre grense på kr. 4 500 til hver debutant.

4. Tilskott til andre tiltak for bildende kunst og kunsthåndverk.

Fra avsetningen til disposisjon for andre tiltak for bildende kunst og kunsthåndverk (kr. 971 000) er gitt følgende tilskott:

Utstillinger:

De Sandvigske Samlinger. Utstilling av brukskunst	kr. 40 000
Norges Gullsmedforbund. Utstilling av smykkestein og smykker i samarbeid med Norges Gemmologiske selskap	» 35 000
Henie Onstads Kunstsenter. Utstilling av Henry Moore	» 40 000
Norske Brukskunstnere. Informasjonsutstilling — vandreutstilling	» 40 000
Unge Kunstneres Samfund. Vårutstilling i Kristiansand og Drammen	» 27 600
Unge Kunstneres Samfund. Skulpturutstilling	» 7 000
Unge Kunstneres Samfund, Tekstilgruppen. Utstilling i Oslo Kunstforening	» 20 000
Kunstnergruppen «Visuelt» — utstilling i Blomquists kunsthandel	» 10 000
«Festspillutstillingen på Bryggen», Bergen	» 8 215
Tromsø kunstforening. Vandreutstilling — samarbeidsprosjekt med 4 nordnorske kunstforeninger	» 7 500
Hamar kunstforening. Hedmarksutstillingen	» 7 102
Tønsberg kunstforening. Jubileumsutstilling	» 6 500
Trondhjems Kunstforening. Munchutstilling — forsikringspremie	» 6 000
Kvinnefronten i Bergen. Utstilling i forbindelse med Kvinneåret 1975	» 3 650
	<u>kr. 258 567</u>

Utstyr:

Bildende Sørlandskunstnere. Etablering av grafikkverksted på Myren gård, Kristiansand	kr. 25 000
Myren Grafikk (Bildende Sørlandskunstnere) — tilleggsbevilgning	» 30 000
Aust-Agder Bildende Kunstnere. Etablering av grafikkverksted i Arendal	» 25 000
Atelier Vaagan. Etablering av grafikkverksted i Svolvær	» 10 000

Kunstskolen i Trondheim. Utstyr kunstnerverksteder	kr.	30 000
KEM — Kunstneres Eget Materialutsalg. Innredning av lager	»	27 000
Lillestrøm Kunstforening. Utstillingsutstyr	»	20 000
Risør Kunstforening. Utstillingsutstyr	»	5 000
Galleri 71, Tromsø. Utstillingsutstyr	»	2 532
De Samiske Samlinger, Karasjok. Innramming og transportkoffert til grafikkserie (Iver Jåks)	»	1 200
	kr.	175 732

Illustrasjon av kunstbøker:

Noregs Boklag. Harald Kihle ..	kr.	30 000
Komiteén til fremme av samisk litteratur. Illustrasjoner av Iver Jåks til joikelyrikksamling	»	5 700
Solum Forlag. Illustrasjoner av Frantz Widerberg til Oscar Wilde: Salome	»	8 000
	kr.	43 700

Andre formål:

Kunstneres Hus. Tilleggsbevilgning i forbindelse med ombyggingsarbeider (kr. 270 000 bevilget i 1973 av avsetningen til kulturbygg)	kr.	100 000
Norsk Billedhoggerforening, Skulpturkontoret. Støping og/eller montering av arbeider etter Dagfin Kjølrsrud og Berit Soot Kløvig	»	100 000
Holmsbu Billedgalleri. Tyverialarm	»	40 000
Riksgalleriet. Innkjøp av 2 arbeider av Alf Rolfsen	»	38 000
Riksgalleriet. Innkjøp av 1 arbeid av Jean Heiberg	»	28 000
Landslaget Kunst i Skolen. Reparasjon av vandreutstillinger Oslo Kunstforening. Administrasjon m.m. ved Norsk kulturråds innkjøp av samtidskunst ..	»	30 000
Norske Grafikere. Ekstraordinær driftsstøtte	»	30 000
Galleri 1, Bergen. Driftsstøtte ..	»	10 000
Kunstindustrimuseet i Oslo. Konkurransen om plakater ved jubileumsutstilling	»	15 000
Festspillene i Bergen. Plakatkonkurransen	»	12 000
Bildende Kunstneres Styre. Seminar om kunstformidling	»	20 500

Bodø Kunstforening. Seminar i forbindelse med Den Nord-norske Kunstutstillings 30-årsjubileum	kr.	14 000
Nordnorske Kunsthåndverkere, Distriktsgruppe Nord-Norge. Konstituerende møte i Tromsø	»	10 000
Stiftelsen Atelier Nord. Forprosjekt til bok om grafikk	»	10 000
J. W. Cappelens Forlag. Billedverket «Norsk folkekunst»	»	20 000
Norske Kvinners Nasjonalråd. Skadegaranti ved utstillingen «Kvinnen og billedkunsten»	»	504
	kr.	508 004

Til sammen er brukt kr. 986 003 av avsetningen til disposisjon for andre formål billedkunst og brukskunst, dvs. en overskridelse på kr. 15 003.

Videre er det gitt garanti mot skade i forbindelse med følgende utstillinger:

Norske Kvinners Nasjonalråd — «Kvinne og billedkunsten», Kunstneres Hus. Skadegaranti på inntil kr. 500 000.

Vestlandske Kunstindustrimuseum — «Edvard Munch og Henrik Ibsen». Skadegaranti på inntil kr. 500 000.

Trondhjems Kunstforening — «Edvard Munchs bohème-motiver». Skadegaranti på inntil kr. 500 000.

I forbindelse med garantiene er kr. 504 kommet til utbetaling ved skade på ett arbeid på Norske Kvinners Nasjonalråds utstilling.

Konservering av bildende kunst.

I 1967 vedtok Rådet å avsette kr. 75 000 til konservering av bildende kunst ved museene. På grunn av manglende kapasitet ved konserveringsatelierene er tidligere bare benyttet kr. 23 624 av denne avsetningen.

I 1975 har Rådet gitt følgende bevilgninger til konserveringsformål:

Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. Konservering av malerier av Mathias Stoltenberg	kr.	9 000
Tromsø Museum. Preparering av arbeider av J. A. Savio	»	4 800
Den Samiske Folkehøgskole. Restaurering av Henrik Lunds portrett av Matti Aikio	»	1 500
	kr.	15 300

5. Materialfondet.

Styret for Materialfondet har i 1975 behandlet 28 lånesøknader. Etter tilråding fra styret har Rådet gitt 23 kunstnere lånetilsgn på til sammen kr. 221 252.

Styret for Materialfondet har vurdert søknader som ligger i grenseområdet mellom kunst og kunsthåndverk og har merket seg at kunsthåndverkere ikke har samme muligheter som billedkunstnerne når det gjelder lån til dekning av materialutgifter.

Økonomisk oversikt over Materialfondet 1965—75

Avsatt	Utbetalt	Tilbakebetalt	Lånetil-sagn, ikke utbetalt
2 000 000	2 120 768	613 441	262 344

Til avsetningen til Materialfondet er lagt 5% av lån som er tilbakebetalt, i alt kr. 25 761, mens fondet er belastet utgifter til administrasjon og ett lån som er ettergitt (til sammen kr. 57 445). Materialfondets kapital er således kr. 1 968 316. Materialfondets ledige midler ved utgangen av 1975 var kr. 198 645.

Materialfondets statutter er trykt i årsmelding for 1974, vedlegg nr. 12.

Utlån av Munch-grafikk.

Som en prøveordning vedtok Rådet i 1969 å stille garanti mot skader og tap ved depotering av opptil 200 blad Munch-grafikk fra Oslo kommunes kunstsamlinger i lokale brannsikre kulturbygg i Norge. Avtalen er fornyet to ganger og gjelder nå til 31. desember 1976.

De første 23 blad fra Munch-museet ble utlånt i 1970 til Trondhjems Kunstforening. I 1975 er 200 blad lånt ut og fordelt slik:

8	arbeider til	Alta Bibliotek
24	»	» Rana Museum
46	»	» Stavanger Faste Galleri
32	»	» Ibsenhuset i Skien
35	»	» Tromsø Museum
23	»	» Trondhjems Kunstforening
32	»	» Glomdalsmuseet

Låneordningen har virket tilfredsstillende i alle år, og det er ikke kommet inn meldinger om skader av noe slag på de Munch-arbeidene som er utlånt.

KULTURVERN

Den nye statlige tilskottsordning for museer og samlinger trådte i kraft i 1975. Foreløpig har bare 16 av de 19 fylker tatt imot tilbudet fra staten, og det er under enhver omstendighet for tidlig å vurdere virkningene av ordningen. Kulturrådet mener det nå bør bli lettere for museene å klare mindre tiltak og vanlig vedlikehold over driftsbudsjettene. Kulturfondsmidlene bør i langt større grad enn tidligere bli konsentrert om ekstraordinære og større oppgaver.

Også Riksantikvarens budsjett er blitt styrket. Rådet sier seg tilfreds med denne utvikling, som på samme måte vil gjøre det mulig å samle midlene om større tiltak eller nye forsøk.

Utvalget for brannsikring av stavkirkene har fortsatt arbeidet med utredning av hvilke brannsikringstiltak som kan gjennomføres og hvilke brannslukningsmetoder som kan nyttes ved stavkirkene. Det har vært innhentet tekniske opplysninger for hver enkelt kirke, og på grunnlag av befaringer og tekniske prøver har utvalget under arbeid en prioritert liste med omkostningsoverslag for gjennomføring av de tiltak som utvalget mener bør settes i verk. Enkelte arbeider, som opprydding i brannfarlig vegetasjon m.m., er satt i verk av Riksantikvaren.

Foreløpig har Rådet avsatt overskottet av minnemyntsallet (ca. 1,7 mill. kroner) til dette, men denne summen vil være utilstrekkelig. Rådet håper på et samarbeid med kommunene om saken.

I alt kom det i 1975 inn 219 søknader (1974: 218), med en samlet søknadssum på kr. 13 591 803 (1974: kr. 10 833 381). 38 av søknadene nevnte ikke noen spesiell søknadssum.

I dette tallet er ikke medregnet en oversikt fra Riksantikvaren som gjelder prosjekter med en søknadssum på til sammen 27 mill. kr. Søknader om større tilskott til nybygg ved museene og større ombyggings- eller innredningsarbeider er behandlet under Kulturbygg og registrert der.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble avsatt i alt kr. 3 400 000 til kulturverntiltak. Midlene ble fordelt slik:

A. Særskilt nevnte tiltak:

1. Tre tiltak ved museene	kr.	600 000
2. Ni tiltak til bevaring av hus, anlegg og miljø	»	732 500
3. To andre tiltak	»	680 000
4. Åtte tiltak til å sikre fornminner	»	207 000
5. Ett konserveringstiltak ..	»	50 000
6. Pris for lokalhistorie	»	15 000

Til sammen kr. 2 284 500

B. Avsetninger til bruk i året:

1. Tiltak ved de kulturhistoriske museene	kr.	280 500
2. Tiltak for bevaring av hus, anlegg og miljø	»	205 000
3. Lokalhistorie	»	200 000
4. Konserveringstiltak	»	100 000

Til sammen kr. 785 500

C. Til disposisjon til andre tiltak innen kulturvern ..	kr. 330 000
A, B og C til sammen	kr. 3 400 000

Postene A 2, A 4 og A 5, videre B 2, B 4 og delvis C vedrører tiltak innenfor Riksantikvarens og Fornminneutvalgets arbeidsområder, som nå er overført til Miljøverndepartementet. Vi viser til detaljert oversikt sist i avsnittet.

A. 1. Tiltak ved de kulturhistoriske museene.

a. Hardanger Folkemuseum. Kjøp av Ingrid og Bernhard Greves samlinger	kr. 230 000
b. Trøgstad Bygdemuseum. Flytting av hovedbygning på Langsæter gård	» 150 000
c. Nordland Fylkesmuseum. Restaurering av og overbygning for jekta Anna Karoline av Hopen	» 220 000
Til sammen	kr. 600 000

Merknader:

a. Hardanger Folkemuseum.

Ingrid og Bernhard Greves samlinger på Ernes i Lofthus i Ullensvang er på 9 bygninger, omkring 2000 enkeltgjenstander, ca. 9 da jord og en naust-tomt. Kjøpesummen er kr. 580 000. Norsk kulturråd har gitt tilskott på i alt kr. 430 000, delt med kr. 200 000 i 1974 og kr. 230 000 i 1975. Restsummen blir delt mellom kommunene i Hardanger.

b. Trøgstad Bygdemuseum.

Flytting av hovedbygningen på Langsæter gård. I tillegg til de museale funksjonene skal bygningen brukes til kulturvirksomhet av ymse slag. Totalkostnadene ved flytting og innredning er beregnet til omkring kr. 235 000. Restfinansieringen skjer ved tilskott fra kommune, fylke og private.

c. Nordland Fylkesmuseum.

Restaurering av og overbygning for jekta Anna Karoline av Hopen. Samlet kostnadsoverslag er kr. 282 000. Restsummen skaffes ved lån, over driftsbudsjettet og fra bankinnskudd.

A. 2. Tiltak ved berging av kulturhistoriske verdifulle hus, anlegg og miljø.

a. Tyholmen, Arendal (tilsagn om i alt kr. 1 500 000 over 8 år ble gitt i 1971)	kr. 187 500
b. Skriverhuset, Løken i Eid. Restaurering	» 80 000

c. Verneplan for gamle handels- og gjestgiversteder i Hordaland. Tilsagn ble gitt i 1974 om kr. 150 000 over 2 år, delt på 1974 og 1975	kr. 75 000
d. Klokkegården i Grue. Restaurering	» 20 000
e. Det Lindvedske hus, Tyholmen, Arendal. Flytting av fredningsverdig hus	» 70 000
f. Agatunet, Hardanger. Brannsikring	» 100 000
g. Rognskogtunet, Halså. Restaurering	» 50 000
h. Modum Blaafarveverk. Restaurering av bygninger. (Dessuten er tilsagn gitt om kr. 75 000 i 1976)	» 75 000
i. Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, Bergen. Ole Bulls Lysøen. Restaurering av villataket og sikring av gulv i musikkhallen. (Dessuten er tilsagn gitt om kr. 80 000 i 1976)	» 75 000
Til sammen	kr. 732 500

Merknader:

a. Tyholmen, Arendal.

Tilsagn om tilskott på til sammen kr. 1 500 000 over 8 år ble gitt i 1971. Rådet satte av kr. 187 500 første gang i 1972. Arendal bystyre vedtok 26. mars 1973 at de fire bygningene på Tyholmen skal bli bevart, og satte samtidig ned et utvalg til å utrede alternative forslag til finansiering og bruk av bygningene. Tilrådingen fra utvalget var ferdig i mai 1974 og er ferdigbehandlet av de kommunale etater. Arbeidene er nå satt igang, og kr. 750 000 — halvparten av Kulturrådets totalbevilgning — er overført til Arendal kommune i 1975.

b. Skriverhuset, Løken i Eid.

Rådet har tidligere (1974) bevilget kr. 20 000. Huset skal etter restaurering brukes bl. a. til kunstutstillinger og kunstnerverksted. Samlet kostnadsoverslag for restaurering er mere enn kr. 200 000.

c. Verneplan for gamle handels- og gjestgiversteder i Hordaland.

Sikring og utvendig reparering av hovedbygningene på de gamle handels- og gjestgiverstedene Færøysund, Krosshamn og Bruknappen og «Kræmmerholmen», Fedje. Rådet ga kr. 150 000 i 1972/73, mens tilsagn om ytterligere kr. 150 000 over to år ble gitt i 1974.

d. Klokkergården i Grue.

Gården er en del av det gamle sentret i Grue: Kirken, klokkergården og handelshuset. Kommunen ønsket å rive og bruke tomten som grøntareale. Speidernes Foreldreråd reiste saken. Mer enn halvparten av de pengene som må til er skaffet lokalt.

e. Det Lindvedske hus, Tyholmen, Arendal.

Tyholmens Venner har vederlagsfritt overtatt huset som skulle rives, og ønsker å flytte det til det planlagte bevaringsområde. Riving og nyoppføring som råbygg kan dekkes ved et pantelån på kr. 200 000. Den summen det er søkt om skal gå til restaurering og innredning.

f. Agatunet, Hardanger.

Brannsikringsanlegget er kostnadsregnet til kr. 128 000. Differansen dekkes ved driftsinntekter.

g. Rognskogtunet, Halså.

Norsk kulturråd ga et tilskott også i 1972 på kr. 50 000 til restaurering, men arbeidet ble mer omfattende enn beregnet.

h. Stiftelsen Modum Blaafarveverk

har etter 1971 fått tilskott på i alt kr. 320 000, og fikk dessuten i 1974 tilsagn om 150 000, delt på 1975 og 1976.

i. Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers bevaring, Bergen Ole Bulls Lysøen.

Norsk kulturråd ga i 1974 kr. 30 000 til registreringsarbeid. I 1974 ga Rådet tilsagn for 1975 om kr. 75 000 til reparasjon av taket og permanent oppstiving av gulvet i musikkhallen. Kulturrådet har anmodet Miljøverndepartementet om å gi en tilsvarende bevilgning (søknaden var på kr. 180 000 for 1974-75). Miljøverndepartementet har senere meddelt at departementet ikke finner det mulig å medvirke i finansieringsplanen. Rådet har derfor, for å følge opp de statlige løfter, gitt denne ekstra bevilgning på kr. 25 000, samt tilsagn for 1976 om kr. 80 000 (se under B 5 Til disposisjon til andre kulturverntiltak).

A. 3. Andre tiltak.

a. Registrering av faste kulturminner i Norge	kr. 600 000
b. Oplandske Dampskibsselskap. Reparasjon av D/S Skibladner. Nytt livredningsutstyr	» 80 000
Til sammen	<u>kr. 680 000</u>

Merknader:

a. Registrering av faste kulturminner i Norge.

Rådet gjorde i 1971 vedtak om å sette i gang en nasjonal registrering av faste kulturminner. Det vises til årsmeldingene for 1970 og framover. Styret ble konstituert 20. mars 1972 med arkitekt, førstekonservator Arne Berg som formann, og arkitekt Erik Aas jr. som daglig leder av sekretariatet. Det er bl. a. gjennomført prøveregistrering i flere kommuner, og registreringskort er utarbeidet i samarbeid med EDB-kyndige. Planen er i første omgang å registrere alle hus i Norge bygd før 1900. Senere vil andre faste kulturminner følge. Det økonomiske ansvar for Sekretariatets videre drift vil bli overført til Miljøverndepartementet fra 1977 (jfr. St. prp. nr. 1 1975—76, Kap. 379). Kulturrådet vil uttrykke sin glede over denne overføringen. Arbeidet er nå kommet godt i gang, og ser ut til å følge gode planer. Men en slik registrering må nødvendigvis bli langsiktig. På lengre sikt bør det overveies om slik registrering bør være en permanent, løpende oppgave.

b. Oplandske Dampskibsselskap.

Reparasjoner av D/S Skibladner. Rådet ga i 1968 kr. 25 000 til restaurering av Skibladner og i 1969 kr. 10 000. Bevilgningen i 1975 ble gitt til reparasjoner av dekket og livbergingsutstyr.

A. 4. Fornminnetiltak.

Til å sikre fornminne:

a. Lunde, Lista, Vest-Agder (gravhauger)	kr. 40 000
b. Storrsheia av Vikeså og Store Svela, Bjerkreim, Rogaland (hustuffer, gravhauger m.m.)	» 50 000
c. Seim, Odda, Hordaland (gravhauger)	» 40 000
d. Skei, Steinkjer, Nord-Trøndelag (gravfelt)	» 37 000
e. Skavberg, Tromsø (helleristingsfelt)	» 7 000
f. Vollmoen, Steigen, Nordland (tunanlegg fra vikingtiden)	» 10 000
g. Mortensnes, Nesseby, Finnmark (hustuffer fra yngre steinalder og fra samisk jernalder)	» 7 000
h. Klo, Øksnes, Nordland (gårdshaug)	» 16 000
Til sammen	<u>kr. 207 000</u>

Merknader:

a. Lunde, Lista, Vest-Agder.

Lundefeltet er en samling store gravhauger. Det 12 mål store feltet er fredet med hjem-

mel i § 4 i Lov om fornminne. Norsk kulturråd har til nå gitt til sammen kr. 98 000 til erstatningsutgifter i forbindelse med fredningen. Fredningen gir ikke full råderett over feltet, og dette har ført med seg vansker når det gjelder restaurering av feltet.

b. Storrsheia av Vikeså og Store Svelva, Bjerkreim, Rogaland.

Fornminnet er to fulle gårdsanlegg med til sammen 6 hustuffer. Fornminnefeltet er lett å nå da riksveg 18 går midt mellom de to gårdsanleggene. Det er sterkt press på feltet fordi eierne vil utnytte områdene rundt og mellom fornminnene til dyrking. Stavanger Museum mener en må se hele feltet som ett fornminne. Denne saken er nå under vurdering i Miljøverndepartementet.

c. Seim, Odda, Hordaland.

Hele fornminnet er tre grupper av gravhauger, til sammen omlag 50. Området er nå brukt som campingplass.

d. Skei, Steinkjer, Nord-Trøndelag.

Rådet ga i 1974 kr. 10 000 til å sikre dette feltet som er det største gravfeltet nordenfjells. Videnskapsselskapets oldsakssamling, Trondheim, vil sikre feltet 44 mål ved en utvidet fredning etter Fornminnelovens § 4.

e. Skavberg, Tromsø.

Rådet ga i 1969 kr. 5 000 til å sikre dette helleristningsfeltet. Det er nå ønskelig å sikre et ekstra område rundt feltet.

f. Vollmoen, Steigen, Nordland.

Stjerneformet høvdingetun fra jernalderen. Rådet ga i 1966 kr. 33 000 til å sikre dette fornminnet. Tromsø Museum ønsker nå å sikre en tilleggsparcell.

g. Mortensnes, Nesseby, Finnmark.

Fornminnefeltet er på omlag 20 — 25 mål med hustuffer fra yngre steinalder og fra samisk jernalder. Tilskottet gjelder kjøp av en del av dette fornminnefeltet.

h. Klo, Øksnes, Nordland.

Sikring av gardshaug.

A. 5. Konserveringstiltak.

Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring. Konservering av kalkmaleri i Moster gamle kirke kr. 50 000

Rådet har tidligere gitt i alt kr. 70 000 til dette formålet. Med tilskottet for 1975 regner Bergensavdelingen å kunne greie å avslutte konserveringstiltaket.

B. 1. Til tiltak ved de kulturhistoriske museene.

De Sandvigske Samlinger. Kjøp av bygning på Nordre Jørstad i Fåberg	kr. 40 000
Norsk Skuespillerforbund. Bevaring av gjenstander i Teatermuseet i Oslo	» 10 000
Meråker Bygdemuseum. Flytting av låve med treskeverk og hestevandring	» 30 000
Stavanger Museum. Restaurering av pulpiturer og epitafier. Kr. 81 000 over 2 år (tilsagn om kr. 40 500 således gitt for 1976)	» 40 500
Vestvågøy Museum. Reparasjon og innredning av gammelt skolehus	» 20 000
Eidsberg og Mysen Historielag. Restaurering av storsalen i Narvestadbygningen	» 8 200
Velfjord Bygdemuseum. Kjøp og flytting av hovedbygning på Langfjord	» 45 000
Rabekk-Moss Museum. Isole- ring av vaktmesterleilighet	» 14 000
Fagerli Leirskole og ungdoms- senter, Hallingdal. Fullføring av bygdetun	» 25 000
Ibsenhuset og Grimstad Bymuse- um. Brannslukkingsanlegg	» 22 000
Rindal Museumsnemnd. Flytting av husmannsplassen Stokke	» 25 000
Til sammen	kr. 279 700

Tilsagn for 1976.

Stavanger Museum. Restaurering av pulpiturer og epitafier	kr. 40 500
Romsdalsmuseets fiskeriavdeling	
Flytting av Påskhella, Sandøy i Romsdal	» 106 000
Drammens Museum. Utstyr til konserveringsatelier	» 30 000

B. 2. Bevaring av kulturhistorisk verdifulle hus, anlegg og miljøer.

Stiftelsen Modum Bads Nervesa- natorium, Modum, Buskerud, re- konstruksjon av den gamle scene	kr. 50 000
Småbruket Solvold, Pasvikdalen, Finnmark. Restaurering av gam- melstua fra 1870—72	» 24 700
Norsk Teknisk Museum, til å res- taurere stanghammerbygningen på Nes Verk, Holt	» 50 000

Terningen Skanse, Elverum, Hedmark til avsluttende restaurering	kr.	30 000
Tranøy kulturnemnd. Bevaring av Tranøy gamle prestegård ..	»	50 000
Til sammen	kr.	204 700

Tilsagn for 1976.

Borgund-kaupangens Venner. Bygning over årestuekomplekset (kr. 128 000 fordelt på 1976 og 1977)	kr.	68 000
Fortidsminnesmerkeforeningen, Bergensavdelingen. Restaurering av Ole Bulls Lysøen	»	80 000
Legatet Straumhella, Tromsø. Berging av den stormskadde Nordskolen på Hella	»	50 000
Odda kommune. Utredning av bevaringsalternativer for det gamle rådhuset	»	30 000

B. 3. Lokalhistorisk arbeid.

Kr. 200 000 var avsatt til dette formålet i 1975. Søknadene om tilskott til lokalhistorisk arbeid blir vurdert av et sakkyndig utvalg, jfr. Kap. I Utvalg og utredninger:

Rådet har gitt disse tilskottene:

Lokalhistoriske årbøker:

Follo Historie og Museums lag til Follominne 1975	kr.	3 000
Hålogyminne til årboka 1975 ..	»	3 000
Valdres Historielag til Tidsskrift for Valdres Historielag	»	5 000
Årbok for Glåmdalen, til årboka 1975	»	8 000
Sogndal Sogelag, til årbok nr. 11	»	3 000
Namdalen Historielag til Årbok for Namdalen 1975	»	3 000
Hallingdal Historielag til Døla-minne 1975	»	3 000
Stange Historielag til årsskriftet Gammalt frå Stange og Romedal 1975	»	1 000
Årbok for Senja, til årboka 1975	»	4 000
Trønderlaget til Årbok for Trøndelag 1975	»	3 000
Romerike Historielag til Romerikstun IX 1975	»	8 000
Sunnmøre Historielag til Tidsskrift for Sunnmøre Historielag, årganger 51 og 52	»	3 000
Helgeland Historielag til Årbok for Helgeland 1975	»	4 000
Gauldal Historielag til Gauldalsminne 1976	»	4 000
Toten Museum til Totn, tidsskrift for Toten Historielag	»	2 000

Nord-Trøndelag Historielag til Årbok for Nord-Trøndelag 1975	kr.	3 000
Hadsel Historielag til Hofdasegl nr. 20	»	1 500
Agder Historielag til årsskrift nr. 53 fra Agder Historielag ..	»	5 000
Årbok for Hadeland til årboka 1975	»	2 000

Andre publikasjoner:

Haram kulturhistoriske lag til trykking av seminarforedrag ..	»	5 000
Valdres Folkemuseum, til trykking av boka «Samversskikkar i Valdres» av Knut Hermundstad	»	8 000
Felleshistorien for Lofoten og Vesterålen	»	25 000
Norsk lokalhistorisk institutt til: Trykking og distribusjon av rapporten fra Oppdal-seminaret 1974	»	4 000
Opptrykk av publikasjonen Lokalhistoriske årbøker	»	6 500
Tilleggsbevilgning til Søgne-seminaret 1975 (Lokalhistorie i vårt århundre) og trykking av referatet fra seminaret, til sammen	»	11 300
Fullføring av kartkatalog	»	20 000
Noregs Boklag til å trykke boka «Gamal Grunn» av Ragnvald Mo	»	9 700
Tiden Norsk Forlag til å trykke boka «Noatun. En ødemarksgård» av Steinar Wikan	»	7 500
Samnemnda for lokalhistorisk gransking i Nidaros bispedømme til å trykke jordebok for Orkdal og Gauldal	»	6 000
Agder Historielag til å trykke odelsmanntallene for Agder-fylkene 1624	»	6 000

Andre tiltak:

Statsarkivet i Bergen, til EDB-registrering av emigrantprotokoller 1874—1924	»	17 500
Dag Skogheim, til innsamling av stoff om arbeiderbevegelsen i Nord-Norge	»	5 000
		<u>kr. 200 000</u>

Pris for lokalhistorisk arbeid.

Kulturrådets pris for lokalhistorisk arbeid ble i 1975 etter innstilling fra utvalget for lokalhistorie gitt til Halldor O. Opedal for hans fremragende arbeid med folkekulturen i Hardanger. Opedal har blant annet skrevet «Makter og menneske» i 10 bind om folkeminne og folkekultur i Hardanger.

B. 4. Konserveringstiltak.

Kvernes stavkirke. Konservering av 1600-talls dekorasjon	kr. 35 000
Kjærringøy kirke. Konservering av altertavle fra 1601, en såkalt katekismustavle som er helt spesiell innen luthersk kirkekunst, og som visstnok bare finnes i Danmark og Norge	» 5 000
Harkmark kirke. Rensing og konservering av to malerier i altertavlen fra 1651. Tilbakeføring av interiør og restaurering av prekestol, alterbord, altertavle, antependium, benkevanger o. a.	» 5 000
Flosta kirke. Avdekking og retusjering på inventarstykke fra 16- og 1700-tallet, restaurering av veggdekorasjoner	» 12 000
Bruflat kirke. Konservering og fargerestaurering av kirkens altertavle, prekestol og korskille fra omkr. 1770	» 5 000
Tørdal kirke. Konservering av messehagel	» 6 000
Skjåk kirke. Restaurering av malt kirketekstil	» 3 000
Heggen kirke. Konservering av messehagel	» 3 000
Ørskog kirke. Konservering av epitafium fra 1673 og prestefamilieportrett fra 1716	» 3 000
Eide kirke. Fargerestaurering av prekestol med oppgangsbrystning og himling og døpefont fra 1796	» 7 000
Værøy kirke. Konservering av altertavlen og prekestol fra begynnelsen av 1700-tallet	» 5 000
Naustdal kirke. Konservering av messehagel	» 1 000
Eldre Nygaardsgutters Forening, til å konservere en gammel fane. Bevilgningen er å oppfatte som et tilskott til Oslo Kunstindustrimuseums konserveringsverksted, slik at erfaringer om teknikk og kostnader ved konservering av tekstil/maleri kan innhentes	» 5 000
Rådhusets Venner, Tvedestrand, til konservering av skutebilder	» 5 000
	kr. 100 000

Tilskottene til konservering blir gitt i samråd med Riksantikvaren og med Kunstindustrimuseet i Oslo.

Tilsagn for 1976:

Granvin Sokneråd til å konservere et messehagel

kr. 3 000

B. 5. Til disposisjon for andre kulturverntiltak.

Noregs Boklag. Ny-utgave av Rikard Berges «Norskt Bondesylv»	kr. 35 000
Norsk Veteransklubb, til bevaring av D/S Børøysund. Det er tidligere (1974) gitt kr. 30 000 til formålet	» 30 000
Einar Ingram Andersen, til restaurering av Colin Archer-kutteren Venus	» 45 000
Fylkeskonservatoren i Hedmark, til rensing og kopiering av en del av fotograf Almes fotografiske plater	» 3 000
Haram kulturhistoriske lag, til gransking av kirketuft	» 15 000
Sevrin G. Ulla til fortsatt og avsluttende restaurering av naustrekke på Ulla, Haramsøy	» 50 000
Fortidsminnesmerkeforeningen, Bergensavdelingen, til bevaring av Ole Bulls Lysøen	» 25 000
Bevaring av fjellgården Skageflå, Geiranger	» 5 000
Nasjonalkomiteen for det europeiske arkitekturvernåret. Til to prosjekt:	
1) Fjellgården Vormli, Utladalen, Luster og	
2) Sjøhus i Steinsbukta, Helsøy, Hitra	» 40 000
Nordmannsforbundet. Til å sette opp igjen pionerhytte nr. 2 ved utvandermuseet på Domkirkeodden	» 15 000
Rauland Bygdelag, til utstilling av arkeologisk funn og billedmateriale i forbindelse med utgravinger i Øvre Telemark under vassdragsreguleringene	» 3 000
Professor Knut Helle, konservator Asbjørn Herteig, Bergen, til befaring sommeren 1975 for å søke å lokalisere Gulatingstedet (dessuten kr. 600 som tilsagn for 1976)	» 3 196
Norsk Sjøfartsmuseum. Utstillings- og forskningstokt sommeren 1975 med skonnerten Svanen	» 15 000
Norske Kunst og Kulturhistoriske Museer. Kurs i drakt- og tekstilkonservering (kurset utsatt til 1976)	» 20 000
Registreringen av hus museene tar vare på. Kopiering og distribuering av kartoteket til NKKM/Riksantikvaren, fylkeskonservatorene og de enkelte museer (jfr. årsmelding 1974)	» 18 534

Eidsberg og Mysen historielag. Tapet til Storsalen/Folkenborg Museum (tidligere bevilget kr. 16 400)	kr. 7 250
	<u>kr. 329 980</u>

I alt har Norsk kulturråd i 1975 bevilget kr. 1 396 650 til tiltak som ligger under Miljøverndepartementets ansvarsområde, etter tilråding fra og i samråd med Riksantikvaren.

Det norske institutt i Roma fikk i 1974 bevilget kr. 10 000 til miljøvernkurs for arkitekturstudenter og kulturvernarbeidere. Arrangementet ble utsatt. Kr. 3 910 av de bevilgede kr. 10 000 ble brukt til kurs i 1975. Kr. 6 090 går tilbake til fondet.

SAMISK KULTUR.

I 1975 kom det inn 47 søknader med en samlet søknadssum på kr. 767 962. I 1972 førte Rådet første gang opp et eget kapittel for samisk kultur, og i de mellomliggende år er antall søknader tredoblet.

Ved Kongelig resolusjon 21. februar 1975 ble det avsatt kr. 490 000 til samiske kulturtiltak, fordelt slik:

1. Samisk litteratur	kr. 230 000
2. Samisk kunst og kunsthåndverk	» 60 000
3. Samisk musikk	» 50 000
4. Andre tiltak	» 150 000

Rådet ser det som en viktig nasjonal oppgave å verne om og fremme samisk kultur. Det samarbeider med de samiske organisasjonene og Norsk Sameråd og har etter hvert knyttet til seg en rekke sakkyndige i rådgivende utvalg.

Nordisk Samisk Institutt har overfor Rådet gitt uttrykk for at det er nødvendig med en koordinering av de tiltak som er satt i verk til fremme av samisk kultur. På denne bakgrunn holdt Rådet et møte i november 1975 med representanter for Rådets utvalg for samiske kulturspørsmål, de samiske organisasjonene, Norsk Sameråd, Nordisk Samisk Institutt, Kirke- og undervisningsdepartementet, Landbruksdepartementet og Kommunal- og arbeidsdepartementet. Foredrag og innlegg under møtet gjorde det klart at det er behov både for en klargjøring når det gjelder ansvarsforhold og arbeidsfordeling vedrørende bevilgningene til samiske kulturtiltak, og for en mer rasjonell utnyttelse av den samiske ekspertise på området.

Norsk kulturråds ansvar for tiltak for samisk kunsthåndverk ble spesielt nevnt i forbindelse med utredningen om samisk «duoddji»

som ble lagt fram av et samisk oppnevnt utvalg i mai 1975, og dessuten på bakgrunn av de tiltak som forutsettes ivaretatt av Siida i Kautokeino.

Rådet vil arbeide videre med de spørsmål som var oppe under møtet.

De Samiske Samlinger har fra 1975 hatt egen bevilgning over statsbudsjettet. Museet har samtidig søkt om kulturfondsmidler både til løsning av særlige tiltak og til anskaffelser av utstyr. Rådet vil be Kirke- og undervisningsdepartementet om at De Samiske Samlingers særlige behov blir vurdert på bakgrunn av museets store kulturelle betydning i det samiske miljø.

1. Samisk litteratur.

Avsetningen er brukt slik:

Komiteen til fremme av samisk litteratur til utgivelser:

Cállagat III	kr. 15 420	
Cállagat IV	» 15 000	
Cállagat V	» 15 000	
Cállagat VI	» 19 328	 kr. 64 748
Driftsstøtte til samiske aviser:		
Nordkalotten	kr. 50 000	
Mánaide	» 10 000	
Nuorttanaste	» 50 000	 » 110 000
Honorar for skjønnlitterære bidrag på samisk i Sagat, Nordkalotten og Nuorttanaste	kr. 8 000	
+ rest tidligere avsetning		» 5 067
Det Norske Samlaget — Barnebok skrevet av samiske barn (utgitt v/Litteraturkomiteen)		» 17 000
Noregs Boklag — Bruheim/Berle: «Om alle tre var like» i samisk oversettelse		» 12 000
Nordkalotten — forfatterhonorar til Sylvia Blind: Accalat gå dân?		» 3 000
Karasjok bibliotek — innkjøp av media		» 15 000
Til sammen		<u>kr. 226 815</u>

Rest avsetning til samisk litteratur kr. 3 185 er overført til Andre tiltak for samisk kultur.

I 1975 har Komiteen til fremme av samisk litteratur kunnet vise gode resultater av sin virksomhet idet fire nye nummer i Cállagatserien er avsluttet. Komiteen har videre stått for utgivelsen av den samiske barneboken. «Dajahusat» — en lyrikkantologi ved Nils Jernsletten, illustrert av Iver Jåks — er under utgivelse på Tiden Norsk Forlag. Komiteen har ellers en rekke prosjekt under arbeid, bl. a. en kasettutgave av den sørsamiske leseboken Lohhede Saemien.

Komiteen har sendt Rådet et forslag om at det på forsøksbasis opprettes en stilling som konsulent for samisk litteratur. Litteraturkonsulentens arbeidsområde vil dels falle sammen med og dels være en utvidelse av komiteens arbeid. Han forutsettes å være sekretær for komiteen og å ha den daglige konsulentfunksjonen for Rådet i saker som gjelder samisk litteratur.

Ved behandlingen av saken i Rådet ble det pekt på at en eventuell opprettelse av en konsulentstilling for samisk litteratur kan sees som en følge av Rådets engasjement gjennom litteraturkomiteens arbeid. Det skrives nå meget mer på samisk, men det er et problem for komiteen å få gjort stoffet trykningsklart idet manuskript må redigeres og rettskrivingen må normeres.

Spørsmålet om litteraturkonsulentstillingen vil bli nærmere utredet i 1976 og drøftet med Kirke- og undervisningsdepartementet.

Komiteen har videre pekt på at en bør finne fram til faste retningslinjer for omsetting og distribusjon av Cállagat-serien, likesom det bør utarbeides normerte honorarsatser for samisk litteratur.

De samiske avisene har gitt uttrykk for stor interesse for at honorarordningen for skjønnlitterære bidrag på samisk må bli ført videre. Ordningen er utvidet til også å omfatte sørsamiske innlegg trykt i Nordkalotten under forutsetning av litteraturkomiteens medvirking.

Utredningen om tilskottsordning for periodiske publikasjoner på samisk er ennå ikke fullført etter planen fordi utvalget, som ble satt ned av Norsk kulturråd i samråd med Norsk Sameråd (jfr. årsmelding 1969), har sett det som vesentlig å vurdere saken også i lys av St. melding nr. 34 (1975/76) Om vår dagspresse — økonomi og samarbeid.

Tilskottet til Karasjok bibliotek til kjøp av samiske media har vært gitt etter tilråding fra Statens bibliotektilsyn. Fra 1976 gis det eget tilskott til samisk bibliotekjeneste over statsbudsjettet.

2. Samisk kunst og kunsthåndverk.

I samsvar med tilråding fra Det sakkyndige utvalget for samisk kunst og kunsthåndverk er avsetningen brukt slik:

Norsk Folkemuseum, til utte- ning av mønstre i det samiske draktmateriale (Berit Marit Hæt- ta)	kr. 15 000
De Samiske Samlinger, til inn- kjøp av samiske drakter	» 10 000
Utvalget for samisk kunst og brukskunst, til disposisjon for leilighetskjøp	» 2 000

Karasjok Husflidslag, til inn- kjøp av materialer til kurs i ko- magsøm	kr. 3 000
Innkjøp av grener fra Manndalen Husflidslag	» 20 000
Nordisk Samisk Institutt, til kjøp av kunsthåndverk for ut- smykking av Instituttet	» 2 000
Karasjok Familie og Daghem, til kjøp av kunsthåndverk for ut- smykking	» 5 000
Norske Samers Riksforbund, til kjøp av kunsthåndverk for ut- smykking av kontorer	» 6 000
Billefjord skole, til utsmykking	» 5 000
Nesseby skole, til utsmykking	» 5 000
Til sammen	kr. 73 000

Overskridelsen, kr. 13 000, er dekket av avsetningen til Andre tiltak for samisk kultur.

Utvalget for samisk kunst og brukskunst har hatt møte i Manndalen i Troms. Samtidig besøkte utvalget Kåfjorddalens Ullkarder i Birtavarre. Utvalget møtte representanter for Manndalen Husflidslag, en sammenslutning av husflidsprodusenter, de fleste grenevevere. I Manndalen har grenevevingen en ubrutt tradisjon. Vevingen som har vært og stadig er viktig som attåtnæring, er i stor utstrekning basert på ull fra sauehold i bygda. Samarbeidet med Kåfjorddalens Ullkarder er derfor av stor betydning for virksomheten. Husflidslaget legger stor vekt på et høyt kvalitetsnivå, og grenene som selges gjennom husflidslaget forsynes med produktmerke. Innen husflidslaget er det en viss engstelse for at det blir satt i gang greneveving utenfor bygda, likeledes at det blir laget billige etterlikninger på flatvev.

For å støtte opp under husflidslagets arbeid har Rådet brukt kr. 20 000 til innkjøp av grener i 1975 og gitt tilsagn om kjøp for samme beløp i 1976 og 1977. (Om eget hus for Manndalen Husflidslag, se årsmelding 1974, Kulturbygg).

Grenene vil bli disponert etter innstilling fra utvalget i forbindelse med utsmykkingen av skoler og andre bygg hvor samer møtes og ferdes.

Det er bevilget kr. 10 000 i 1975 og gitt tilsagn om samme beløp for 1976 og 1977 til De Samiske Samlinger i Karasjok for å sette museet i stand til å anskaffe komplette manns- og kvinne- og vinterdrakter (sommer- og vinterdrakter) fra de forskjellige samiske distrikter. Om bevilgninger til De Samiske Samlinger, se innledningen til kapitlet.

Etter tilråding fra utvalget har Rådet tidligere gitt tilskott til kurs i samisk kunsthåndverk. Etter som Siida i Kautokeino (se innledningen) har bygget ut sin virksomhet med kurs, har Rådet lagt vekt på å unngå dublering på dette felt. Når det er gitt tilskott til kurs i komagsøm, er det fordi det her dreier seg om et håndverk som står i fare for å forsvinne. Det er en forutsetning for tilskottet at statskonsulenten for samisk husflid tilrettelegger kurset og at De Samiske Samlinger følger kurset og optegner og fotograferer hele framstillingsprosessen.

3. Samisk musikk.

Rådet har gitt en rekke tilskott til samisk musikk, såvel til innsamling og bearbeiding av tradisjonsstoff som til utgivelse av grammofoonplate med joik. I 1975 har Rådet oppnevnt et sakkyndig utvalg for samisk musikk. Oppnevningen skjedde etter konsultasjoner i de samiske organisasjonene og tilråding fra Norsk Sameråd.

Utvalget har følgende sammensetning: Nils Jernsletten (formann), Laila Somby Sandvik, John Persen, Thor Frette, Ellen Marit Dunfjeld og Bjørn Aarseth som Norsk kulturråds representant. Personlige varamenn i samme rekkefølge: Anders Porsanger, Ellen Marit N. Eira, Arnt Bakke, Anders Bær, Mikkel A. Gaup og Odd Leren. (Arnt Bakke var utsatt til sekretær. Han døde før utvalget kom i arbeid. Kulturrådets representant fungerer foreløpig som sekretær.)

Utvalgets mandat er ikke endelig vedtatt, men 3 punkter er nevnt som utvalgets hovedoppgaver:

1. Å vurdere og avgi innstilling om søknader til Norsk kulturråd om midler til samiske musikkformål.
2. Å komme med forslag til systematisk utgivelse av samisk joik over en flerårig periode, f. eks. 1—2 LP-plater pr. år (jfr. Norsk kulturråds klassikerserie).
3. Komme med forslag til andre tiltak vedrørende samisk musikk som bør støttes av kulturfondsmidler.

Utvalget er bedt om å ta standpunkt til mandat og til eventuelt arbeidsutvalg. Utvalget har uttalt at det foreløpige mandat gir et godt arbeidsgrunnlag og at det på det nåværende tidspunkt ikke trenges nærmere presisering av mandatet. Som et tillegg og som en forutsetning for arbeidet, har utvalget pekt på behovet for en avklaring i spørsmålet om opphavsretten til joik. Spørsmålet blir juridisk utredet.

Løpende saker som ikke trenger behandling i hele utvalget, ekspederes av utvalgets formann og sekretær.

Utvalget ble oppnevnt i september, og har følgelig bare såvidt innledet sitt arbeid.

Avsetningen til samisk musikk er disponert slik:

Mikkel A. Bongo til utvikling av et instrument for akkompagnering av joik	kr. 5 000
Utvalget for samisk musikk:	
Opplæring i opptaksteknikk for Ellen Marit Dunfjeld	» 6 000
Supplering av opptaksutstyr m.m.	» 4 602
	kr. 15 602

De kr. 34 398 som ikke er disponert, er overført Andre tiltak for samisk kultur, se nedenfor.

4. Andre tiltak.

Avsetningen er brukt slik:

Nordkalott Offsettrk. kr. 50 000	
÷ avsatt 1974	» 31 874
	kr. 18 126
Nordisk Sameråd, Norsk seksjon — kulturmøte i Jokkmokk	» 7 000
Norske Samers Riksforbund, seminar om sørsamisk språk (Hattfjelldal)	» 10 886
Norsk Folkemuseum/Asbjørn Nesheim, til serien Samiske Samlinger (Hoem: Makt og kunnskap)	» 15 000
De Samiske Samlinger:	
Kjøp av audiovisuelle hjelpemidler	kr. 16 000
Sikring av elvesamegård	» 15 000
Kulturkveld Kara-sjok	» 2 334
Kjøp av forsterkeranlegg	» 25 000
	kr. 58 334
Tromsa Samiid Sær'vi — kulturkveld ved Norske Samers Riksforbunds årsmøte i Skibotn ..	» 5 000
Norske Samers Riksforbund — kurs i sørsamisk i Snåsa	» 2 050
Helgeland Samiid Sær'vi — til innkjøp av kontorutstyr	» 5 814
Duoddje Guovdás — tilskott til salgsmarked ved Tanabru	» 5 000
Martha Jáma/Unni Steinfjell — registrering for Saemien Sijte (de sørsamiske samlinger i Snåsa) av samiske gjenstander ved norske museer	» 5 000
Samisk kunst og kunsthåndverk, dekning av overskridelse	» 13 000
	kr. 145 210

Rådet har dessuten stilt en garanti på kr. 67 500 til Oslo Samiid Sær'vi i forbindelse med utgivelse av et kunstnerisk utformet kart med samiske stedsnavn («Sabmi») tegnet av Hans Ragnar Mathisen. Resten av avsetningen til Andre tiltak for samisk kultur, og rest avsetning til samisk litteratur og musikk til sammen kr. 42 373, vil bli disponert til eventuell dekning av garantien til Oslo Samiid Sær'vi.

KULTURBYGG.

I 1975 kom inn i alt 31 søknader med en samlet søknadssum på vel 15 mill. kr. Som nevnt under Bildende kunst og Kulturvern, er søknader om større tilskott til innredninger og ombygginger regnet som byggesaker og tatt med i denne tallopgaven.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble bevilget 9,2 mill. kr. til kulturbygg. Følgende tilskott ble gitt:

1. Christiansand Teater. Nybygg	kr. 1 600 000
2. Førdehuset. Nybygg	» 1 500 000
3. Risørhuset. Nybygg	» 1 500 000
4. Stordhuset. Nybygg	» 1 000 000
5. De Heibergske Samlinger. Nybygg	» 1 000 000
6. Hålogaland Teater. Ominnredningsarbeider	» 500 000
7. Hedmarksmuseet. Innredning og utstyr	» 250 000
8. Glomdalsmuseet. Innredning og utstyr	» 250 000
9. Trondhjems Kunstforening Innredning	» 78 800
	kr. 7 678 800
Videre ble avsatt til disposisjon for andre byggetiltak og prosjekt i 1975	kr. 1 521 200
Til sammen	kr. 9 200 000

Merknader:

1. Christiansand Teater. Rådet har i årene 1967—74 bevilget til sammen 1 mill. kr. og gitt tilsagn om ytterligere 1,6 mill. kr. til oppføring av nytt kombinert teater- og konserthus i Kristiansand. Bygget som er kalkulert til 13 mill. kr. vil stå ferdig i 1976.

2. Førdehuset. I forbindelse med behandlingen av innstillingen fra Førdeutvalget i 1972 vedtok Rådet å gi tilsagn om å dekke 50% av kostnadene for kulturavdelingen i Førdehuset. Førdeutvalget kalkulerte i 1972 kulturavdelingen til å koste 9 mill. kr. Byggearbeidet ble påbegynt i 1974 og Rådet har hittil bevilget til sammen 4,5 mill. kr. Førde-

huset vil stå ferdig sommeren 1976 og kulturavdelingen vil koste 13,4 mill. kr. Rådet vedtok på møte 12. november 1975 å gi tilsagn om sluttbevilgning på 2,2 mill. kr. til Førdehuset.

3. Risørhuset. I forbindelse med behandlingen av innstillingen fra Risørutvalget vedtok Rådet i 1974 å gi tilsagn om 3 mill. kr. til oppføring av Risørhuset som er kalkulert til 6 mill. kr. Byggearbeidene ble satt i gang i 1975 og Risørhuset ventes å stå ferdig i 1976. Rådet bevilget 1,5 mill. kr. i 1975 og ga løfte om ytterligere 1,5 mill. i 1976.

4. Stordhuset. I 1973 vedtok Rådet å gi tilsagn om 2 mill. kr. til toppfinansiering av kulturavdelingen i et kulturhusprosjekt som også har avdeling for fysiske aktiviteter. Første byggetrinn som tar sikte på få oppført råbygget og innredet teater-, konsert- og kinosal, utstillingsrom og bibliotek, er kalkulert til 16 mill. kr. Utenom tilsagnet fra Kulturfondet har kommunen fått et rente- og avdragsfritt lån på 7,5 mill. kr. fra Stord Verft til formålet. Byggearbeidene ble satt igang i 1975 og huset ventes ferdig i 1977. Rådet bevilget 1 mill. kr. i 1975 og ga tilsagn om ytterligere 1 mill. kr. for 1976.

5. De Heibergske Samlinger. I 1974 vedtok Rådet å gi tilsagn om å dekke 80% av byggeutgiftene, inntil 4 mill. kr., til oppføring av et ildfast utstillingsbygg for De Heibergske Samlinger i Sogndal. Byggeplanene er ennå ikke ferdig. Rådet avsatte 1 mill. kr. til formålet i 1975 og regner med å fordele resten av tilsagnet på 3 mill. kr. over årene 1977—78.

6. Hålogaland Teater. Rådet bevilget i 1974 kr. 500 000 til innredning og ombygging av «Verdensteatret» til produksjons- og spillelokale for Hålogaland Teater. Byggearbeidene var i 1973 kalkulert til 1 mill. kr. Et nytt kostnadsoverslag på 2,5 mill. kr. ble lagt fram i 1974 og Tromsø kommune søkte om tilleggsbevilgning. Rådet vedtok å gi ytterligere kr. 500 000 i 1975 som sluttbevilgning til å finansiere denne byggeoppgaven. I tillegg har Kommunaldepartementet over kap. 576, post 20, i 1974 bevilget inntil kr. 500 000 til ombygging av Verdensteatret. I møte 17. desember 1975 har imidlertid Tromsø kommunestyre gjort vedtak om ikke å bygge om Verdensteatret til produksjons- og spillested for Hålogaland Teater. Kommunens planer går nå ut på å reise et nybygg for Hålogaland Teater.

7. Hedmarksmuseet. Rådet har i årene 1968—72 bevilget i alt 2 mill. kr. til ombygging av de gamle driftsbygningene på Domkirkeodden. Utbyggingsarbeidene har kostet 6 mill. kr. Hedmarksmuseet søkte i

1973 om 1 mill. kr. til innredning og utstyr. Rådet bevilget i 1974 kr. 250 000 og ga tilsagn om ytterligere kr. 250 000 i 1975 til innredningsarbeider og utstyr til museet.

8. Glomdalsmuseet. I årene 1971—73 har Rådet bevilget 1,5 mill. kr. til oppføring av nybygg for Glomdalsmuseet. Nybygget som er et kombinert utstillings- og administrasjonsbygg har kostet 4,3 mill. kr. og sto ferdig høsten 1973. Også Glomdalsmuseet har søkt om tilskott til innredning og utstyr. Rådet bevilget i 1974 kr. 250 000 og ga tilsagn om ytterligere kr. 250 000 for 1975 til innredningsarbeider og innkjøp av nødvendig utstyr.

9. Trondhjems Kunstforening. I 1974 ga Rådet tilsagn om kr. 78 800 til Trondhjems Kunstforening til innredning av lokale for galleriets grafikksamling. Innredningsarbeidene var kalkulert til kr. 158 000 og Trondheim kommune har bevilget restbeløpet.

Til disposisjon for andre byggetiltak og prosjekt i 1975.

I samsvar med innstilling fra Det rådgivende utvalg for byggesaker har Rådet gitt disse tilskott:

Det Norske Teatret. Planleggingsarbeid	kr. 250 000
Sigdal og Eggedal Bygdemuseum. Nybygg	» 200 000
Follo Historie- og Museums- lag. Nybygg	» 250 000
Rogaland Teater. Lysanlegg ..	» 97 200
Hammerfest Musikkforening. Innredning	kr. 25 000
Trøndelag Bildende Kunstnere. Innredning	» 100 000
Drammens Kunstforening. Innredning	» 200 000
De Sør-Samiske Samlinger, Snåsa. Nybygg	» 250 000
Sameskolen for Midt-Norge, Hattfjelldal. Utrekningsarbeid ..	» 25 000
Norsk Forfattersentrum. Innredning	» 45 000
Kunstnergruppen «Kunstbua» i Narvik	» 79 000
Til sammen	kr. 1 521 200

Oversikt over langsiktige tilsagn:

Uten at det har vært foretatt avsetninger har Rådet i årene 1968—75 gitt følgende tilsagn om tilskott til kulturbygg:

1. Konserthuset i Oslo. Nybygg	kr. 1 500 000
2. Førdehuset. Nybygg ..	» 2 200 000
3. Risørhuset. Nybygg	» 1 500 000

4. Stordhuset. Nybygg	kr. 1 000 000
5. De Heibergske Samlinger, Sogndal. Nybygg ..	» 3 000 000
6. Breidablikk Musikkse- nter, Stavanger. Nybygg ..	» 1 500 000
7. BKF-museene i Bergen. Nybygg	» 5 000 000
8. Molde kulturhus. Nybygg ..	» 300 000
9. Oslo Bymuseum. Tilbygg ..	» 1 200 000
10. Christiansand Billedgal- leri. Nybygg	» 1 000 000
11. Haugesund Billedgalleri. Nybygg	» 1 500 000
12. Hordamuseet. Nybygg ..	» 2 000 000
Til sammen	kr. 21 700 000

Merknader:

1. Konserthuset i Oslo. Rådet ga i 1968 tilsagn om i alt 6 mill. kroner til reising av Konserthuset. Hittil er 4,5 mill. kr. avsatt og utbetalt av kulturfondsmidler til finansiering av første byggetrinn. Resten av tilsagnet har Rådet lovet å utbetale når byggearbeidene nærmer seg avslutning. Dette er nå tilfelle og Rådet vil føre opp sluttbevilgningen til Konserthuset på budsjettet for 1976.

2—5. Førdehuset, Risørhuset, Stordhuset og De Heibergske Samlinger. Se merknadene side 40.

6. Breidablikk Musikkse-
nter i Stavanger. Rådet ga i 1974 tilsagn om 1,5 mill. kr. til oppføring av et musikkbygg i Stavanger. Bygget var kalkulert til 5,6 mill. kr. Byggeplanene er utsatt på grunn av vanskeligheter med tomtespørsmål og Rådet regner ikke med bevilgning til dette byggeprosjektet før i 1977.

7. BKF-museene i Bergen. Under forutsetning av at ferdig finansieringsplan med tilskott og lånegarantier fra Bergen kommune foreligger, har Rådet gjort vedtak om å toppfinansiere nybygg for «Permanent» med inntil 5 mill. kr. Som et alternativ til nybygg er fremmet forslag om å oppføre nybygg for Bergen Billedgalleri/Stenersensamlingen og et annet nybygg for Fiskerimuseet, slik at «Permanent» blir frigjort for Vestlandske Kunstindustrimuseum. Rådet har ingen merknader til denne planen og vedtok i 1974 å gi tilsagn om 1,5 mill. kr. til toppfinansiering av fellesbygget Bergen Billedgalleri/Stenersensamlingen på betingelse av at fellesbygget fører til full utflytting av Bergen Billedgalleri fra «Permanent».

8. Molde Kulturhus. I 1973 bevilget Rådet 1 mill. kr. til finansiering av første byggetrinn i et kulturhusprosjekt i Molde. Bygget skal hovedsakelig inneholde et kom-

binert teater- og konsertlokale som Regionteatret i Møre og Romsdal vil få førsteretten til å bruke. Bygget som ble påbegynt i 1975 er kalkulert til 3 mill. kr. og Molde Kommune har søkt om tilleggsbevilgning. Rådet vedtok i 1975 å gi tilsagn om ytterligere kr. 300 000 til finansiering av denne byggeoppgaven. Beløpet er lovet utbetalt i 1976.

9. Oslo Bymuseum. Rådet ga i 1975 tilsagn om 1,2 mill. kr. til finansiering av utbyggingsarbeider ved Oslo Bymuseum. Byggeprosjektet som er kalkulert til 6,2 mill. kr. vil omfatte nye magasiner, arkiver, utstillingsrom og bibliotek på Frogner Hovedgård. Byggearbeidene vil bli påbegynt i 1976 og Rådet har gitt løfte om utbetaling av tilsagnet i 1977.

10. Christiansand Billedgalleri. Rådet ga i 1975 tilsagn om 1 mill. kr. til finansiering av utstillingslokaler for Christiansands Kunstforening og Billedgalleriet. Kommunen har gjort vedtak om å reise et kombinert bibliotek- og galleribygget som er kalkulert til 21 mill. kr. Lokalene for billedkunsten vil utgjøre 900 kvm. Byggearbeidene vil bli påbegynt i 1976 og Rådet har gitt løfte om utbetaling av tilsagnet i 1978.

11. Haugesund Billedgalleri. I 1975 ga Rådet tilsagn om 1,5 mill. kr. til oppføring av nybygg for Haugesund Kunstforening og Billedgalleriet. Bygget er kalkulert til 6 mill. kr. Rådet avsatte allerede i 1966 kr. 100 000 til nybygg for Haugesund Kunstforening. Byggearbeidene vil bli påbegynt i 1976 og Rådets tilsagn er lovet utbetalt i 1977.

12. Hordamuseet. I 1975 ga Rådet tilsagn om 2 mill. kr. til oppføring av ildfast utstillings- og administrasjonsbygg for Hordamuseet (Hordaland Landbruksmuseum) på Stend. Bygget er kalkulert til i alt 7 mill. kr. Tidligere er investert 1 mill. kr. i grunnarbeider, hvorav kr. 600 000 fra Kulturfondet. Byggeplanene er noe redusert i forhold til opprinnelig målsetting, men Norske Kunst og Kulturhistoriske Museer uttaler at løsningen er nøktern og fornuftig. Byggearbeidene vil bli påbegynt i 1976 og Rådet regner med utbetaling av tilsagnet med 1 mill. kr. i 1976 og 1 mill. kr. i 1977.

UTVALG OG UTREDNINGER.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble avsatt kr. 460 000 fordelt slik:

a. Faste rådgivende utvalg	kr. 143 000
b. Ad hoc utvalg	» 200 000
c. Til disposisjon for andre utvalg og utredninger	» 117 000
Til sammen	kr 460 000

Av disse midler ble brukt i 1975:

a. Faste rådgivende utvalg	kr. 131 536
b. Ad hoc utvalg	» 209 422
c. Andre utvalg og utredninger »	94 374
Til sammen	kr. 435 332

I 1975 hadde Norsk kulturråd 18 faste rådgivende utvalg hvor administrasjonen utfører sekretariatsfunksjonene (se kap. I, Utvalg). Elleve ad hoc utvalg var i arbeid i 1975, hvorav tre utvalg ble ferdig med sine utredninger: Utvalget for utredning av frivillige musikkaktiviteter for ungdom, Utvalget for utredning av norsk-finske kulturforhold og Utvalget for amatørteatervirksomhet. Følgende utvalg regner med å levere sine innstillinger i 1976: Stavkirkeutvalget, Utvalget for norsk folkekunst, Utvalget for registrering av gamle fotografier, Utvalget for kulturarbeid for funksjonshemmede og Utvalget for barneteatervirksomhet.

I 1975 har Rådet bare nedsatt ett nytt fast rådgivende utvalg: Utvalg for samisk musikk (se kap. III, Samisk kultur). Noe nytt utredningsutvalg er ikke nedsatt.

ANDRE FORMAL

(Generell disposisjon).

Norsk kulturråd har hvert år satt av en sum til disposisjon til tiltak som ikke uten videre kan regnes til de klart definerte oppgaver innen fondets område. Utviklingen har vist at det er nødvendig med en nokså rommelig avsetning til slike tiltak som ikke faller innenfor rammene for tilskott til musikk, litteratur, billedkunst, kulturvern osv. og dessuten som reserve om avsetningene innenfor de ulike saksområder ikke strekker til. Av denne avsetningen dekker Rådet også utgiftene til egne tiltak, som æresprisen og konferanser. Avsetningen har i løpet av 10-årsperioden steget fra 1% av fondsmidlene til 3,3% i 1975.

Rådet har hele tiden vært innstilt på å øke avsetningen til Andre formål ytterligere, for i større grad enn nå å kunne støtte samarbeids-tiltak innen ulike kunstslag og større regionale eller lokale tiltak.

1975 var det første året for den nye statlige tilskottsordningen for kulturarbeid i kommunene. Rådet har avvist en del søknader om tilskott til mindre lokale tiltak med henvisning til denne ordningen. Søknadsmengden viser imidlertid ikke foreløpig tegn på å minke.

Ved Kgl. res. 21. februar 1975 ble avsatt kr. 1 000 000 (1974: kr. 1 010 000). I alt kom det inn 92 søknader som ble registrert som An-

dre formål (1974: 84 søknader) med en samlet søknadssum på kr. 2 790 269 (1974: kr. 3 787 189).

Fondet har ingen faste avsetninger til film, teater og ballettformål. Tilskott til disse tiltakene tas av denne avsetningen.

Rådet har i 1975 gitt disse tilskottene:

Teaterformål:

Norske Scenografer: Utstilling i forbindelse med 40-årsjubileum	kr. 5 500
Tønsberg Alternativteater: Nedbetaling av gjeld ved kjøp av buss	» 3 000
Olavsfesten i Borg: Sceneutstyr	» 10 000
Hallvard Lydvo: Vestlandsstemne på Voss	» 10 000
Sceneklubben, Kongsvinger: Oppsetning av «Sommer i Tyrol»	» 5 000
Ragna Ringdals teatergruppe: Reise til Festspillene i Nord-Norge	» 8 000
Sandefjord Teaterforening: Oppsetting av musicalen «Eventyrland» av Coucheron Aamodt ..	» 10 000
Maridalens Venner: Maridalsspillet 1975	» 10 000
Norsk Teater- og Musikkritikerlag: Priser	» 1 500
Norsk Amatørteaterforbund: Nyetablering av forbundet og scenekurs	» 7 000
Hålogaland Teater: Trykking av rapport	» 8 000
Skoleteatret i Bergen: Utstilling	» 4 000
Drama i skolen: Konferanse om amatørteaterinnstillingen	» 17 300
Til sammen	kr. 99 300

Ballett:

Henny Mürer: Ballettforestilling	kr. 30 000
Norsk Ballettforbund: Kurs for profesjonelle dansere og pedagoger	» 25 000
Gretha Dahl Ford: Ballettkurs	» 5 000
Kjersti Engebretsen o.a.: Ballettforestilling	» 10 000
Til sammen	kr. 70 000

Film:

Festspillene i Nord-Norge: Smalfilmseminar	kr. 10 000
Norsk Filmkritikerlag: Filmkritikerprisene 1975 og 1976 ..	» 2 000
Dagmar Larssen: Kortfilmen «Mette»	» 72 120

Willy Buzzi: Til boken «Hva er film?	kr. 7 000
Nord-Norsk Filmforbund: Konferanse	» 10 000
Til sammen	kr. 101 120

Seminar, kurs, kulturkonferanser, festivaler:

AOF — Skog/Landarbeiderforbundet: Skogsarbeiderdager i Elverum	kr. 45 000
Romsdalsmuseet: Olsokarrangement	» 7 000
Club 7: Afrikansk kulturuke ..	» 5 000
Fredheim Folkehøgskole: Sommerkurs	» 3 300
Norges Bygdeungdomslag: Instruktørkurs (mime)	» 10 000
Til sammen	kr. 70 300

Andre tiltak:

Forum Experimentale: Utstilling av kirkelig brukskunst	kr. 10 000
Stavanger kommune: Sosiokulturell undersøkelse (Europarådsprosjekt)	» 30 000
Bergens Sjøfartsmuseum: Vandreutstilling i forbindelse med Utvandrerjubileet	» 10 000
Institutt for sammenlignende kulturforskning: Innsamling av muntlig tradisjonsstoff fra førindustriell tid	» 40 000
Nord-Norges Vanførelag: Fortsatt forsøksvirksomhet (fra 1974)	» 35 000
Aust- og Vest-Agder Mållag: Konkurransen	» 7 000
Impulsbåten i Sogn og Fjordane: Oppsøkende virksomhet	» 7 000
Impulsbåten i Nord-Norge: Oppsøkende virksomhet	» 10 000
Impulsbåten i Møre og Romsdal: Oppsøkende virksomhet	» 7 000
Komiteen for 150-årsminnet for den norske utvandring til Amerika: Kjøp av Ingrid Semmingen: «Drøm og død» til fordeling i skolene	» 25 000
Gudbrandsdal Ungdomslag: Dansekurs	» 4 000
Til sammen	kr. 185 000

Kulturrådets egne tiltak:

Æresprisen 1975	kr. 25 000
Konferansen om Barn og kultur ..	» 50 000
Til sammen	kr. 75 000

Suppleringsstilskott:

Som nevnt ovenfor har Rådet av denne avsetningen også gitt suppleringsstilskott til tiltak som hører hjemme under andre budsjettposter, men som ikke fikk plass der.

Litteratur:

Norsk Folkeminnelag: Utgivelse av Richard Bergh: «Skuanvarri» (Det susende fjell)	kr. 10 000
Nordland Boktrykkeri: Delvis trykkings- og distribusjonstilskott til Lofoten-antologien «I går — I dag — I morgen»	» 20 000
Refusjon av innkjøpshonorar for ny norsk dramatikk:	
Rogaland Teater: Stian Sørli: «Interregnum»	» 2 500
Rogaland Teater: Harald Tusberg: «Mennesket alene»	» 5 000
Rogaland Teater: Alfred Hauge: «Morten Kruse»	» 5 000
Hålogaland Teater: To skuespill av Klaus Hagerup og Mankell	» 16 000
Oslo Kirkespillgruppe: Verk av T. E. Dahl	» 2 000
Det Norske Samlaget: Kvalitetsbilligbøker	» 25 000
Den norske Forfatterforening: Tilleggsbevilgning til forfatterseminaret: «Kvinnefrigjøring og litteratur»	» 8 000
Arbeidskomiteen 7 kvinner: Litterær kveld i Kunsternes Hus	» 3 250
Barnebladet Maurtua	» 60 000
Cappelen Forlag: Barnebok av Fam Ekman	» 2 400
Fellesutvalget for PR for ny norsk skjønnlitteratur i folkebibliotekene	» 70 000
Noregs Boklag: Billedboka: «Guten med kråkene og endene» av Jåstad/Havåg	» 12 000

Tiden Norsk Forlag: Oversettelse av «Arkipelag Gulag II» av Alexander Solsjenitsyn

kr. 3 000
Til sammen kr. 244 150

Tidsskrift:

Frostrosen, etableringsstøtte ..	kr. 25 000
Tidsskriftet Ottar (Tromsø Museum)	» 10 000
Til sammen	<u>kr. 35 000</u>

Musikk:

Nord-Norsk Musikkråd. Arbeidskonferanse i Harstad om evaluering av forsøksordningen for musikklivet i Nord-Norge	» 20 000
--	----------

Bildende kunst:

Kunsternes Hus til katalog til utstillingen Offentlig heraldikk i Norge	kr. 3 500
Norske Interiørarkitekters Landsforbund til utstilling	» 30 000
Til sammen	<u>kr. 33 500</u>

Kulturvern:

Folkeakademienes Landsforbund til vandreutstilling om stavkirker (fotografier)	kr. 10 000
Dreyers Forlag. Innkjøp av 200 eks Norske Stavkirker II	» 55 000
Til sammen	<u>kr. 65 000</u>

Brukt til sammen	kr. 998 370
Tilbake til Fondet	<u>kr. 1 630</u>

Kap. IV. Administrasjon.

Norsk kulturråds administrasjon i mel-
dingsperioden:

Administrerende direktør Ingeborg Lyche
(åremålsstilling)

Kontorsjef Hans Stokland

Konsulent I Guttorm Grønningsæter

Konsulent II Torkild Alsvik

Konsulent II Egil Sinding-Larsen

Konsulent II Karin Bakken ($\frac{3}{5}$ stilling)

Førstesekretær Berit Weyer Larsen

Sekretær I Marit Øvrebø

Bokholder/kasserer Kari Hilden

Arkivar Irene Braarud

Kontorfullmektig Unni Furunes ($\frac{3}{5}$ stilling)

Kontorfullmektig Inger Steen Nilssen ($\frac{3}{5}$ stil-
ling)

Kontorassistent Anne Grete Berglie

I tillegg til disse faste organiserte stillin-
gene har Rådet engasjert ekstrahjelp til
maskinskriving i travle perioder.

I St. meld. nr. 8 og St. meld. nr. 52 (1973—
74) understrekes at Norsk kulturråd bør tje-
ne som det allmenne rådgivningsorganet på
det tradisjonelle kulturområdet. Meldingene
nevner nye arbeidsoppgaver som koordine-

ringen mellom Norsk kulturråd og de andre
sakkyndige fagrådene og mellom Norsk kul-
turråd og de nye lokale og fylkeskommunale
kulturstyrene. Rådet er enig i at dette er vik-
tige arbeidsoppgaver, men forutsetningen for
at disse kan løses på en forsvarlig måte er at
Rådet får administrativ kapasitet til å ta seg
av dem. Rådet har derfor henstilt til depar-
tementet om å få styrket administrasjonen
slik at den også kan ta seg av disse oppgave-
ne.

Ved Kgl. res. 1975 ble til administrasjon
avsatt kr. 1 400 000 fordelt slik:

I. Lønninger	kr. 1 075 000
II. Inventar og utstyr	» 16 000
III. Andre utgifter	» 309 000
	<u>kr. 1 400 000</u>

Regnskapet for 1975 viser at følgende beløp
er brukt:

I. Lønninger	kr. 1 102 782
II. Inventar og utstyr	» 1 481
III. Andre utgifter	» 278 194
	<u>kr. 1 382 457</u>

Kap. V. Økonomisk sammendrag. Fylkesoversyn.**Litteratur.**

Avsatt ved Kgl. res. kr. 7 250 000
Brukt eller disponert » 7 347 369

	Budsjett	Brukt eller disponert
Innkjøpsordningen	5 700 000	5 700 000
Barne- og ungdomslitteratur	620 000	721 355
Eldre norsk litteratur	130 000	130 000
Essayistikk	80 000	80 000
Verdifulle oversettelser	100 000	100 000
Arbeid for norsk litteratur i utlandet	100 000	100 014
Litterære priser	20 000	16 000
Nynorsk litteratur ..	350 000	350 000
Til disposisjon	150 000	150 000
Overskridelse	97 369	
	7 347 369	7 347 369

Tidsskrift.

Avsatt ved Kgl. res. kr. 400 000
Brukt eller disponert » 391 662

	Budsjett	Brukt eller disponert
Tilskott gitt	400 000	391 662
Tilbake til fondet		8 338
	400 000	400 000

Musikk.

Avsatt ved Kgl. res. kr. 2 400 000
Brukt eller disponert » 2 400 000

	Budsjett	Brukt eller disponert
Tilskott ved Kgl. res.	1 081 750	1 081 750
Avsetning til instrumenter	120 000	120 000
Avsetning til folkemusikk og folkedans	270 000	270 000
Musikkprisen	15 000	15 000
Innspilling av samtidsmusikk	300 000	300 000
Utgivelse av klassisk norsk musikk	340 000	340 000
Til disposisjon for andre musikktiltak	273 250	273 250
	2 400 000	2 400 000

Billedkunst og kunsthåndverk.

Avsatt ved Kgl. res. kr. 4 000 000
Brukt eller disponert » 4 013 853

	Budsjett	Brukt eller disponert
Tilskott gitt ved Kgl. res.	409 000	409 000
Avsatt til kunstnerisk utsmykking	2 000 000	1 998 850
Avsatt til kjøp av norsk samtidskunst	300 000	300 000
Avsatt til debutstøtte	120 000	120 000
Til disposisjon for andre tiltak	971 000	986 003
Nye midler til Materialfondet	200 000	200 000
Overskridelse	13 853	
	4 013 853	4 013 853

Kulturvern.

Avsatt ved Kgl. res. kr. 3 400 000
Brukt eller disponert » 3 398 880

	Budsjett	Brukt eller disponert
Tilskott gitt ved Kgl. res.	2 284 500	2 284 500
Til disposisjon for tiltak ved de kulturhistoriske museer	280 500	279 700
Til disposisjon for tiltak for bevaring av hus, anlegg og miljø	205 000	204 700
Lokalhistorie	200 000	200 000
Konserveringstiltak ..	100 000	100 000
Andre kulturvernformål	330 000	329 980
Tilbake til fondet		1 120
	3 400 000	3 400 000

Samisk kultur.

Avsatt ved Kgl. res. kr. 490 000
Brukt eller disponert » 490 000

	Budsjett	Brukt eller disponert
Samisk litteratur	230 000	226 815
Samisk kunst og kunsthåndverk	60 000	73 000
Samisk musikk	50 000	15 602
Andre samiske tiltak ..	150 000	132 210
Garanti		42 373
	490 000	490 000

Kulturbygg.

Avsatt ved Kgl. res.	kr. 9 200 000
Brukt eller disponert	» 9 200 000

	Budsjett	Brukt eller disponert
Tilskott gitt ved Kgl. res.	7 678 800	7 678 800
Til disposisjon for andre byggetiltak	1 521 200	1 521 200
	9 200 000	9 200 000

Utvalg og utredninger.

Avsatt ved Kgl. res.	kr. 460 000
Brukt eller disponert	» 435 332

	Budsjett	Brukt eller disponert
Faste rådgivende utvalg	143 000	131 536
Ad hoc utvalg	200 000	209 422
Andre utvalg og utredninger	117 000	94 374
Tilbake til fondet		24 668
	460 000	460 000

Andre formål.

Avsatt ved Kgl. res.	kr. 1 000 000
Brukt eller disponert	» 998 370

	Budsjett	Brukt eller disponert
Avsatt ved Kgl. res. ..	1 000 000	
Teaterformål		99 300
Ballettformål		70 000
Filmformål		101 120
Seminar og kurs		70 300
Litteratur — supplerings-tilskott		244 150
Tidsskrifter — supplerings-tilskott		35 000
Musikk — supplerings-tilskott		20 000

Billedkunst — supplerings-tilskott	33 500
Kulturvern — supplerings-tilskott	65 000
Diverse andre tiltak ..	185 000
Æresprisen 1975	25 000
Konferansen Barn og kultur	50 000
Tilbake til fondet ..	1 630
	1 000 000 1 000 000

Administrasjon.

Avsatt ved Kgl. res.	kr. 1 400 000
Brukt	» 1 382 457

	Budsjett	Brukt eller disponert
Lønninger	1 075 000	1 102 782
Inventar og utstyr	16 000	1 481
Andre driftsutgifter ..	309 000	278 194
Tilbake til fondet		17 543
	1 400 000	1 400 000

FYLKESOVERSIKT

En stor del av bevilgningene fra Norsk kulturfond går til tiltak som gjelder hele landet. Alle større tiltak for litteratur faller inn under kategorien «landsomfattende tiltak» som ikke kan knyttes til noen bestemt landsdel eller fylke. Også innen musikken går de største bevilgningene til landsomfattende tiltak, som innspilling av LP-plater med norsk samtidsmusikk, utgivelse av klassisk norsk musikk på plater og som noter, tiltak for norsk folkemusikk og -dans og etablering av studio for elektronisk musikk. Av større billedkunsttiltak som gjelder hele landet kan nevnes innkjøp av samtidskunst, støtten til debuterende kunstnere og avsetningen til materialfondet for billedkunstnere. All støtte til samisk kunst og kulturformål regnes som en nasjonal oppgave. På kulturvernområdet er det også en rekke landsomfattende tiltak, som f. eks. sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge.

Følgende oversikt viser at til sammen nesten 15 mill. kr. av den samlede bevilgning på 30 mill. kr. ble brukt til landsomfattende tiltak.

Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur	kr. 5 700 000
Barne- og ungdomslitteratur	» 721 355
Støtte til nynorsk litteratur	» 375 000
Andre landsomfattende litteraturtiltak	» 568 014

Norsk kulturfond — Årsmelding 1975.

Tidsskrifter	kr.	391 662
Studio for elektronisk musikk »		250 000
Norsk folkemusikk og -dans »		270 000
Innspilling av norsk samtids- musikk	»	300 000
Utgivelse av klassisk norsk musikk	»	340 000
Andre landsomfattende mu- sikktiltak	»	280 000
Innkjøp av norsk samtids- kunst	»	300 000
Støtte til debuterende kunst- nere	»	120 000
Avsetning til materialfondet for billedkunstnere	..	200 000
Andre landsomfattende tiltak for billedkunst og kunsthånd- verk	»	1 091 000
Registrering av faste kultur- minner i Norge	»	245 000
Samisk kultur	»	490 000
Utvalg og utredninger	»	435 333
Andre formål av landsomfat- tende karakter	»	765 000
Administrasjon	»	1 382 457
	kr.	14 824 821

Resten av midlene for 1975, til sammen
vel 15 mill. kr., fordeler seg slik på fylker og
landsdeler (innbyggertallet i parentes):

	Tilskott	Folketall
Østfold	261 450	(225 530)
Akershus	358 500	(340 281)
Oslo	962 500	(472 609)
Oppland	208 000	(175 673)
Hedmark	652 102	(180 801)
Buskerud	596 000	(203 135)
Vestfold	25 500	(179 281)
Telemark	147 000	(157 474)
Østlandet i alt	3 211 052	(1 934 784)
Aust-Agder	1 924 000	(82 697)
Vest-Agder	1 798 000	(127 825)
Rogaland	432 700	(276 030)
Sørlandet i alt	4 154 700	(486 552)
Hordaland	1 822 265	(379 734)
Sogn og Fjordane ..	2 514 000	(102 081)
Møre og Romsdal ..	236 000	(227 732)
Vestlandet i alt	4 572 265	(709 547)
Sør-Trøndelag	405 800	(237 732)
Nord-Trøndelag	384 000	(119 905)
Trøndelag i alt	789 800	(357 637)

Nordland	753 500	(241 778)
Troms	555 832	(140 116)
Finnmark	139 600	(77 743)
Fellestiltak i Nord- Norge	831 000	
Nord-Norge i alt	2 279 932	(459 637)

Østfold

Trøgstad kommune, flygel	kr.	7 000
Trøgstad Bygdemuseum, flyt- ting av bygning	»	15 000
Sykehjemmene i Sarpsborg, Moss og Borge, kunstnerisk ut- smykking	»	200 000
Olavsfesten i Borg	»	10 000
Eidsberg og Mysen Historielag, restaurering	»	15 450
Rabekk-Moss Museum, utbed- ringsarbeider	»	14 000
	kr.	261 450

Akershus

Øvre Rælingen Menighetsråd, flygel	kr.	5 000
Rotnes skole i Nittedal, kunst- nerisk utsmykking	»	15 000
Studentsamskipnaden i As, kunstnerisk utsmykking	»	10 000
Råholt barneskole i Eidsvoll, kunstnerisk utsmykking	»	7 500
Henie-Onstad kunstsenter, ut- stilling	»	40 000
Lillestrøm kunstforening, utstyr	»	20 000
Follo Museumslag, nybygg	»	250 000
Follo Historielag, Follominne ..	»	3 000
Romerike Historielag, årbok ..	»	8 000
	kr.	358 500

Oslo

Postgiro- og jernbaneposthuset, kunstnerisk utsmykking	kr.	500 000
Statens Bilsakkyndige i Oslo, kunstnerisk utsmykking	»	15 000
Regjeringskvartalet, kunstne- risk utsmykking	»	30 000
Huseby offentlige skole for blind- de, kunstnerisk utsmykking ..	»	6 750
Universitetet i Oslo, kunstnerisk utsmykking	»	60 000
Norges vassdrags- og elektrisi- tetsvesen, kunstnerisk utsmyk- king	»	7 000
Barnevernsakademiet i Oslo, kunstnerisk utsmykking	»	5 500
Johan Scharffenberg-monument	»	18 000
Kunstnergruppen Visuelt, utstil- ling	»	10 000

Kunstindustrimuseet i Oslo, plakatkonkurranse	kr. 15 000
Det Norske Teatret, prosjektarbeid	» 250 000
Maridalens Venner, utstyr	» 10 000
Club 7, afrikansk kulturuke ..	» 5 000
Oslo kirkespillgruppe	» 2 000
Arbeidskomiteen syv kvinner, litterær kveld	» 3 250
Norsk Skuespillerforbunds teatermuseum	» 10 000
Norsk Sjøfartsmuseum, tokt med «Svanen»	» 15 000
	<u>kr. 962 500</u>

Oppland

Musikkens Venner i Lillehammer, cembalo	kr. 8 000
Gjøvik Bys Vel, kunstnerisk utsmykking	» 15 000
De Sandvigske Samlinger, utstilling	» 40 000
Oplandske Dampskibsselskap D/S Skibladner	» 80 000
De Sandvigske Samlinger, kjøp av bygning	» 40 000
Bruflat kirke, konservering ..	» 5 000
Skjåk kirke, kirketekstil	» 3 000
Valdres Historielag, tidsskrift ..	» 5 000
Toten Museum, tidsskrift	» 2 000
Arbok for Hadeland	» 2 000
Valdres Folkemuseum, trykking ..	» 8 000
	<u>kr. 208 000</u>

Hedmark

Festspillene i Elverum	kr. 10 000
Hamar Kunstforening, Hedmarksutstillingen	» 7 102
Hedmarksmuseet, konservering ..	» 9 000
Hedmarksmuseet, innredning ..	» 250 000
Glomdalsmuseet, innredning ..	» 250 000
Sceneklubben i Kongsvinger ..	» 5 000
Skogsarbeiderdagene i Elverum ..	» 45 000
Klokkergården i Grue, restaurering	» 20 000
Terningen Skanse, Elverum	» 30 000
Fylkeskonservatoren i Hedmark, rensing av fotoplater	» 3 000
Hedmarksmuseet, norsk-amerikansk pionerhytte	» 15 000
Arbok for Glomdalen	» 8 000
	<u>kr. 652 102</u>

Buskerud

Holmsbu Billedgalleri, tyverialarm	kr. 40 000
Sigdal og Eggedal Bygdemuseum, nybygg	» 200 000

Drammens Kunstforening, innredning	kr. 200 000
Modum Blaaifarveverk, restaurering	» 75 000
Fagerli leirskole, bygdetun	» 25 000
Modum Bads nervesanatorium, utbedring av scene	» 50 000
Heggen Kirke, konservering ..	» 3 000
Hallingdal Historielag, årbok ..	» 3 000
	<u>kr. 596 000</u>

Vestfold

Sandefjord kulturutvalg, konsert	kr. 6 000
Tønsberg Kunstforening, utstilling	» 6 500
Tønsberg Alternativteater, utstyr	» 3 000
Sandefjord Teaterforening	» 10 000
	<u>kr. 25 500</u>

Telemark

Musikkens Venner i Bø, flygel ..	kr. 8 000
Nissedal kulturnemnd, flygel ..	» 7 000
Notodden Mannsangerforening, flygel	» 8 000
Statens lærerskole i forming, Notodden, kunstnerisk utsmykking	» 65 000
Olea Crøger-nemnda i Heddal, monument	» 50 000
Tørdal kirke, messehagel	» 6 000
Rauland Bygdela, utstilling ..	» 3 000
	<u>kr. 147 000</u>

Aust-Agder

Jørgen Løvland-komiteen i Evje, monument	kr. 27 000
Rosaaskomiteen i Iveland, monument	» 11 000
Aust-Agder Bildende Kunstnere, utstyr	» 25 000
Risør Kunstforening, utstyr ..	» 5 000
Risørhuset, nybygg	» 1 500 000
Tyholmen i Arendal, restaurering	» 187 000
Det Lindvedske hus i Arendal, restaurering	» 70 000
Ibsen-huset og Grimstad Bymuseum, restaurering	» 25 000
Restaurering av Stangehammerbygningen ved Nes Jernverk, Holt	» 50 000
Flosta kirke, konservering ..	» 12 000
Rådhusets Venner, Tvedestrand, konservering	» 5 000
Eide kirke, konservering	» 7 000
	<u>kr. 1 924 000</u>

Vest-Agder

Mandal Bys Vel, kunstnerisk utsmykking	kr.	80 000
Bildende Sørlandskunstnere, utstyr	»	55 000
Christiansand Teater, nybygg Vest-Agder Mållag, konkurranse	»	1 600 000
Lunde, Lista, gravhauger	»	7 000
Hartmark kirke, altertavle ..	»	40 000
Agder Historielag, årbok	»	5 000
Agder Historielag, trykking ..	»	6 000
	kr.	1 798 000

Rogaland

Rogaland Studiesenter, kunstnerisk utsmykking	kr.	200 000
Hjelmeland Mållag, monument	»	15 000
Rogaland Teater, lysanlegg ..	»	97 200
Stavanger kommune, utredning	»	30 000
Storrsheia av Vikeså og Store Svela, fornminne	»	50 000
Stavanger Museum, restaurering	»	40 500
	kr.	432 700

Hordaland

Gjerstad ungdomsorkester, pauker	kr.	3 000
Fyllingsdalen Menighetsråd, bestillingsverk	»	10 000
Hordaland Musikklag, bestillingsverk	»	5 000
Voss Husflidskole, kunstnerisk utsmykking	»	8 400
Stordhuset, nybygg	»	1 000 000
Vestlandsstemne på Voss	»	10 000
Hardanger Folkemuseum, kjøp av samlinger	»	230 000
Verneplan for gamle handels- og gjestgiversteder i Hordaland	»	75 000
Agatunet i Hardanger, brannsikring	»	100 000
Seim, Odda, gravhauger	»	40 000
Moster gamle kirke, konservering	»	50 000
Musica Viva i Bergen, portativorgel	»	4 000
Bergens Organistforening, seminar og bestillingsverk	»	9 000
Festspillene i Bergen, seminar	»	16 000
Bildende Kunstneres Forening i Bergen, utstilling	»	75 000
Bergen offentlige lærerskole, kunstnerisk utsmykking	»	7 500

Festspillutstillingen på Bryg-

gen	kr.	8 215
Kvinnefronten i Bergen, utstilling	»	3 650
Galleri 1 i Bergen, driftsstøtte	»	10 000
Festspillene i Bergen, plakatkonkurranse	»	12 000
Skoleteatret i Bergen, utstilling	»	4 000
Bergen Sjøfartsmuseum, utstilling	»	10 000
Fortidsminnesmerkeforeningen, Ole Bulls Lysøen	»	100 000
Eldre Nygaardsgutters Forening, konservering	»	5 000
Statsarkivet i Bergen, registrering	»	17 500
	kr.	1 822 265

Sogn og Fjordane

Hornindal salongorkester, pauker	kr.	4 000
Impulsbåten for Sogn og Fjordane	»	7 000
Førdehuset, nybygg	»	1 500 000
De Heibergske Samlinger i Sogndal, nybygg	»	1 000 000
Sogndal Sogelag, årbok	»	3 000
	kr.	2 514 000

Møre og Romsdal

Haramsøy konsertforening, flygel	kr.	7 000
Medalen ungdomslag, piano ..	»	2 000
Musikkens Venner, Valldal, flygel	»	7 000
Alesund Symfoniorkester, kontrabass	»	3 000
Musikkinspektøren i Kristiansund, kurs	»	6 000
Statens Bilsakkyndige i Kristiansund, utsmykking	»	10 000
Alesund gymnas, kunstnerisk utsmykking	»	5 000
Sandetun sjukeheim, Larsnes, kunstnerisk utsmykking	»	10 000
Sunndal kommune, kunstnerisk utsmykking	»	30 000
Romsdalsmuseet, olsokarrangement	»	7 000
Impulsbåten for Møre og Romsdal	»	7 000
Rindal Museumsnemnd, husmannsplass	»	25 000
Kvernes Stavkirke, konservering	»	35 000
Naustdal kirke, messehagel	»	1 000
Haram kulturhistoriske lag, utgravninger	»	15 000

Severin G. Ulla, bevaring av naustrekke	kr.	50 000
Fjellgården Skogeflå i Geiran-ger, utbedring	»	5 000
Ørskog kirke, konservering ..	»	3 000
Sunnmøre Historielag, årbok ..	»	3 000
Haram kulturhistoriske lag, seminar	»	5 000
	kr.	236 000

Sør-Trøndelag

Studentersamfundet i Trond-heim, bratsj	kr.	2 000
Symfoniorkesteret i Trond-heim, kammarmusikkuke	»	10 000
Ringve Museum, lydanlegg ..	»	16 000
Regionsykehuset i Trondheim, kunstnerisk utsmykking	»	150 000
Trondhjems Kunstforening, utstilling	»	6 000
Kunstskolen i Trondheim, utstyr	»	30 000
Trondhjems Kunstforening, innredning	»	78 800
Trøndelag Bildende Kunstne-re, innredning	»	100 000
Gauldal Historielag, Gauldals-minne	»	4 000
Årbok for Trøndelag	»	3 000
Nidaros bispedømme, jordebok ..	»	6 000
	kr.	405 800

Nord-Trøndelag

Nærøy kulturutvalg, flygel ..	kr.	8 000
Namdal Symfoniorkester, waldhorn	»	3 000
Levanger Husmorskole, kunst-nerisk utsmykking	»	50 000
De Sør-Samiske Samlinger i Snåsa, nybygg	»	250 000
Skei, Steinkjer, gravfelt	»	37 000
Meråker Bygdemuseum, flyt-ting av hus	»	30 000
Namdal Historielag, årbok ..	»	3 000
Årbok for Nord-Trøndelag ..	»	3 000
	kr.	384 000

Nordland

Brønnøy kulturnemnd, flygel	kr.	8 000
Mo Orkesterforening, fagott	»	3 000
Narvik Byorkester, obo	»	4 000
Sør-Helgeland Orkesterfore-ning, cello	»	4 000

Kleiva Landbruksskole, kunst-nerisk utsmykking	kr.	40 000
Rana sykehus, kunstnerisk utsmykking	»	25 000
Vestvågøy sykehjem, kunst-nerisk utsmykking	»	70 000
Ballangen ungdomsskole, kunstnerisk utsmykking	»	20 000
Atelier Vaagan, Svolvær, utstyr	»	10 000
Bodø Kunstforening, seminar ..	»	14 000
Sameskolen i Hattfjelldal, utredning	»	25 000
Kunstbua i Narvik, innredning ..	»	79 000
Nordland Fylkesmuseum, res-taurering av jekta Anna Ka-roline av Hopen	»	220 000
Rogneskogetunet, Halså, restau-rering	»	50 000
Vollmoen, Steigen, tunanlegg ..	»	10 000
Klo, Øksnes, gårdshaug	»	16 000
Vestvågøy Museum, utbedring av gammelt skolehus	»	20 000
Tranøy kulturnemnd, restau-rering av Tranøy gamle pres-tegård	»	50 000
Kjerringøy kirke, altertavle ..	»	5 000
Værøy kirke, altertavle	»	5 000
Velfjord Bygdemuseum, flyt-ting av hus	»	45 000
Helgeland Historielag	»	4 000
Hadsel Historielag, Hofdasegl ..	»	1 500
Felleshistorien for Lofoten og Vesterålen	»	25 000
	kr.	753 500

Troms

Harstad Orkesterforening, pauker	kr.	2 000
Tromsø Byorkester, tuba	»	3 000
Tromsø Musikklererforening, seminar	»	3 000
Postverket og rettsvesenets nybygg i Tromsø, kunstnerisk utsmykking	»	10 000
Tromsø Kunstforening, utstil-ling	»	7 500
Galleri 71, Tromsø, utstyr ..	»	2 532
Tromsø Museum, konservering ..	»	4 800
Hålogaland Teater, ominnred-ningsarbeider	»	500 000
Hålogaland Teater, trykking av rapport	»	8 000
Skavberg, helleristningsfelt ..	»	7 000
Hålogyminne, årbok	»	3 000
Årbok for Senja	»	4 000
	kr.	555 832

Finnmark

Finnmark Symfoniorkester,	
cello	kr. 5 000
Lappoluobbal barneskole,	
kunstnerisk utsmykking	» 20 000
Karasjok Daghem, kunstne-	
risk utsmykking	» 13 200
Alta spesialscole, kunstnerisk	
utsmykking	» 42 000
De Samiske Samlinger, utstyr	» 1 200
Den samiske folkehøgskole,	
konservering	» 1 500
Hammerfest Musikkforening,	
innredning	» 25 000
Mortensnes, Nesseby, hustuf-	
ter	» 7 000
Småbruket Solvold i Pasvikda-	
len, restaurering	» 24 700

kr. 139 600
Regionale tiltak i Nord-Norge

Nordnorsk Forfatterlag,	
driftsstøtte	kr. 10 000
Forsøksordningen for musikk-	
livet i Nord-Norge	» 621 750
Musikkselskabet «Harmonien»,	
turne i Nord-Norge	» 100 000
Nordnorske Kunsthåndver-	
kere, årsmøte	» 10 000
Festspillene i Nord-Norge,	
smalfilmseminar	» 10 000
Nord-Norsk Filmforbund, kon-	
feranse	» 10 000
Nord-Norges Vanførelag,	
forsøksvirksomhet	» 35 000
Impulsbåten for Nord-Norge	» 10 000
Nord-Norsk Musikkråd, kon-	
feranse	» 20 000
Innsamling av stoff om arbei-	
derbevegelsen i Nord-Norge ..	» 5 000

kr. 831 000

Oslo, 27. februar 1976
Hartvig Kiran

Ingeborg Lyche

Vedlegg 1.**Kjølsv Egelands tale ved overrekkelsen av Norsk kulturråds ærespris
16. desember 1975.**

Vår Henrik Wergeland ble født på en 17. juni. Iallfall ett sted i landet feires denne dagen som den nasjonale merkestein den jo faktisk er, nemlig i Fredheim på Tangen, Hedmark, der Ingeborg Refling Hagen bor. Jeg har lest i en reportasje at over 1000 mennesker klemte seg inn på tunet hennes sist hun kalte til stort Wergeland-minne. Slik har det gått for seg på Tangen hver 17. juni i nokså mange år nå. Sentrum er hver gang Henrik Wergeland. Herold for hans minne er hver gang Ingeborg Refling Hagen. For Tangen sogn i Stange herred og prestegjeld vet vi at dette er en navnkundig fest. Men det særegne lokale tiltak er også en nasjonal kulturbegivenhet med betydning for og budskap til oss alle. Dette på flere måter: Her går for det første et nærmiljø tett sammen om åndelig nasjonalt felleseie på helt spesiell måte. Her skjer for det andre at en fast årlig begivenhet greier å holde seg som noe annet og mer enn et ritual. Her har for det tredje ett enkelt menneske skapt en ny kulturinstitusjon som egentlig består i å peke på og levendegjøre verdier som jo allerede er der. Wergeland-dagen på Tangen oppleves av miljøet og av andre som noe stadig selvfornyende. Dette mest fordi Suttungene er der, hver gang med en ny øyeblikkets fylde i formidling av hva vi i høytidelige stunder kaller tidløse verdier. Suttungene framfører Wergeland-spill på 17. juni. De er noe ganske for seg selv. Og det er Ingeborg Refling Hagen som har gjort dem, har iblåst dem liv og ånd, mål og mæle.

Hva og hvem er de? Kanskje en karismatisk bevegelse? Kanskje en Hedmarks himmelstrebende protest mot sitt ry og rykte for urokkelig bakkekontakt? Iallfall er suttungene en teatergruppe, «Norges dristigste teater», har Edvard Beyer kalt dem. Gruppen har eksistert i noenlunde organisert fasong i 10 år, men har røtter mange ti-år bakover, dvs. om lag så lenge Ingeborg Refling Hagen har arbeidet med aktiviteter av dette slag. Og det er mer enn en gammeldags mannsalder.

Som andre mennesker er suttungene på Tangen først barn, og de fleste av dem har nettopp i de tidlige år fått varmen i seg fra Ingeborg Refling Hagens ildpust. Som voksne reiser mange av dem ut. Atskillige av disse er siden alltid innenfor trylleringen og danner selv grupper der de kommer. Suttung-teatret har som sitt særlige formål å framføre scenestykker særlig av Wergeland og Kinck, og

helst slike stykker som sjelden eller aldri er blitt framført av institusjonsteatrene. Slik har denne gruppen til tider tatt utrolige løft. Og det har hver gang vært en kulturbegivenhet med nasjonale perspektiver. Ingeborg Refling Hagen står bak, står hos og er fortsatt som alltid før Suttungteatrets ideolog, inspirator og altmuligkvinne.

Norsk kulturråd tildeler henne årets ærespris bl. a. som anerkjennelse for Suttung-innsatsen. Gjennom denne har betydelige norske dramaer fått det sceniske liv de var tiltenkt. Gjennom denne aktivitet er et stort antall barn og unge blitt vekket til bevissthet om åndsverdier. Slikt er stort og i beste forstand prisverdig folkeopplysningsarbeid. Det springer ut av Ingeborg Refling Hagens egen unedbrytelige tro på åndskraft. I en oppreven og på mange måter vegvill tid som vår er det godt at iallfall noen aldri blir trøtte av å løfte faner for ord i dikt, for menneskets frigjøring gjennom verdiopplevelse. Slikt sett er Ingeborg Refling Hagen ikke bare en slags naturherlighet på Tangen, men et oppkomme i Norge.

Det er ellers ikke lett å karakterisere hennes tro og tanker, hennes idealer og ideer. Hun samler i seg og gir uten knussel videre impulser og opplevelser fra mange kilder og av mange slag. Hun formidler europeisk åndstradisjon ikke mindre enn nærmiljøets kulturarv. Hun uttrykker en dypt personlig opplevelse av nasjonal egenart. Samtidig bevegtes hun av indignasjon ved samfunnsurett. Alt hun tror på og tenner andre for, opplever og utformer hun på udogmatisk personlig vis. Alt hun rører ved, blir engangsforekomst. Men grunnverdiene er bestandige. Det hun dypest opplever, synes å være samhörighet — med folket i grend, bygd og land, med nasjonen, med jord og skog, med allnaturen som i sin kjerne er av guddommelig kraft og nåde. Hun motiveres av plikt til og storhet ved det å frigjøre det bundne menneske, i dets kår og dets tro, i kjøtt og blod og ånd. Å utfri de bundne krefter er hennes ærend. Hennes budskap er at bunnfargen i tilværelsen er lys og grunnkreftene gode om de får en sjanse.

Vi finner denne brokete, livlige og inspirerende tankeverden nyanserik utformet i Ingeborg Refling Hagens skrifter. Med all respekt for hennes legendariske åndelige kraftsenter på Tangen, og før det på Ekeberg, må jeg hevde at det mest er som dikter hun har erobret en varig og betydelig plass i vår kulturhistorie.

Hun debuterte som forfatter i 1920 og har gjennom år og dag levert en veldig produksjon. Det beste av den vil bli stående som stor kunst. Hun trådte fram som dikter med fortellinger fra skogsbygder på Hedmark, der hun var født i små kår i 1895. Forfatterskapet begynte med en bunt fortellinger *Når elv skifter leie* (1920). Så fulgte i hurtig rekkefølge bøker som dels er romaner, dels noveller, dels i mellomfeltet mellom to genrer. For det meste gir denne diktning skildringer fra skogsbygder på Hedmark, og til sammen spenner den over flere hundre år. Emnene er ofte småfolks elendighet. Men tonearten sammen med billedbruken gir fortellingene en puls og et åndedrag langt ut av leia for vanlig folkelivsskildring. De er skrevet på et dialektfarget språk, og de har islett av myte og gammel overtro. Den jordnære virkelighetsskildring løfter seg ofte, stundom med nesten umerkelig overgang, til syner og anelser fra en annen virkelighet. Man kan oppleve dette som symbolsk diktning, som poetiske uttrykk for følelsesladning eller som visjoner, bl. a. omkring folkestammens røtter ned i urforestillinger. Svært ofte føres vi da inn i uhygge og makabre drømmebilder.

En fremtredende motivkrets er ytre ulykker, pest og nød som skaper indre skrekksyner. Sentralt er at et ungt, overfølsomt kvinnesinn bringes til møte med brutalitet og prøvelser. Kollisjonen skjer gjerne med et brak og utvikler seg til en voldsom drakamp mellom livsens makter.

Alle disse hennes tidlige fortellinger hadde lyrisk farge og er skapt med mektig fantasi. Fullt ut versdikter ble hun i og med *Jeg vil hem att* (1932). Denne enestående folkekjære diktbok har for det meste emigrantmotiver. Bakgrunnen er at da Ingeborg Refling Hagen var i England en tid i ungdommen, fikk hun brev fra utvandrede søsken som fortalte sannheten om livet i den nye verden. Den var stort sett grå og trist. Det hendte at slike ungdommer, fattige og forkuede og syke av hjemlengsel, tok sin siste dollar og sendte hjem til jul men med ord om at alt var bra. Ingeborg Refling Hagen har selv fortalt (i intervju i NRK 26.1.73) at hun hadde arbeidet med denne diktsamlingen i ti år, men fant liksom aldri stilen fordi hun følte seg fremmed i de vanlige formskjemaer.

«Jeg vil hem att» er særlig blitt kjent gjennom titteldiktet som er typisk for grunnstemningen og budskapet i verket. En aldrende kvinne ligger på sykehus i USA og skal dø. For mange år siden kom hun fra Norge. I alle slitets og fornedrelsens år i det fremmede har lengselen til og minnene om barndommens land vært lysstriper i en ellers gledesløs tilvæ-

relse. I livets siste stund vender hun i drømmen tilbake til Mjøstraktene og er igjen lekende barn i vårlandskap. Diktet gir en fortettet fornemmelse av et liv som synes bortkastet i trelldom i fremmed land, men som likevel ikke har vært meningsløst. For en gang fikk dette menneske drømmens og skjønnhetens gave. Siden bærer hun den med seg, og diktet fører henne fram til den sluttriumpf at hun i døden skal bli brud der hjemme likevel — «gravferdsbrur».

I «Jeg vil hem att» uttrykker Ingeborg Refling Hagen på en enkel, ofte naivt-poetisk måte en bred erfaring i folket. Hun tolker dem som dro ut og dem som sitter igjen. Det er aldri ytre suksess hun forteller om, men ofte det stikk motsatte. Eventyret er det indre lys og de hviskende stemmer fra sinn til sinn.

I 1930-årene gav Ingeborg Refling Hagen ut en nokså lang rekke diktsamlinger. Disse versbøkene har alle noe eller mye av sin forfatters egenart slik den uttrykte seg fra første dikterferd. Men etter hvert kommer også en sterkere politisk bevissthet og målretning inn. I direkte kommentarer til sitt eget forfatterskap har Ingeborg Refling Hagen forklart at hun har ment noe med sine dikt. Det hun har ment og stadig mener, er at diktning skal bety noe for menneskets frigjøring. Det dreier seg om sosial og økonomisk frigjøring, men mer om frigjøring fra det bundne i selve menneskets sjel og ånd. Den er etter hennes uttrykte anskuelse guddommelig skapende i sin kjerne. De fundamentale lyskrefter vil frelse verden om de forløses.

Også hennes prosakunst kom i 1930-årene til frodig utfoldelse i atskillige bøker. Igjen er miljøet Hedmarks skogsbygder, igjen er tonen intens og mørk. Kreftene rundt og inne i menneskene er ville og voldsomme, slik deres livsvilkår ofte er det.

Hun var aktiv i motstandsvirksomhet under krigen og fikk seg et hardt fengselsopphold for det. I tukthus holdt hun seg oppe — har hun selv fortalt — med å dyrke åndelig selskap bl. a. med de store rensessanseskikkelser som hun kjenner godt ikke minst gjennom læremesteren Kincks formidling.

Etter krigen har hun produsert seg uhyre tett og mangfoldig, i vers og prosa. Hun har fortalt og forkynt og fantasert. Jeg skal her bare nevne spesielt at hun under samletittelen *Livsfrisen* har skrevet en serie utviklingsromaner som i virkeligheten er selvbiografiske skildringer. De er av interesse til belysning av hennes egen utvikling og opplevelseshet og kildekrifter til forståelse av tidens vekslende klima gjennom fem desennier. Denne opusrekke arbeider hun flittig med den dag i dag.

Det er ikke lett å samle Ingeborg Refling Hagens livssyn i en formel. Hun er individualist, men på sin egen måte sosialist. Hun er spiritualist, men jordnær. Hun er nasjonal, men global. Hun er universell i idéspennet, men har feste i norsk jord og skog. Hun hyller ømhet, men dikter besettende om villskap. Med alt sitt lys-syn er hun en av våre store, mørke diktere.

Hun har visselig lært oss noe om natssidene i menneskets sinn, og om ondskap og tyranni i mange tider. Men hun har også vist oss og formant oss om at menneskets sinn, menneskets verden er en arena for kamp mellom maktene. Allnaturen er innerst god og rik — «bliver den bare prøvet».

Mest har hun i ord og gjerning, i skrift og handling minnet oss om at Suttungs mjød er skaldskapens og visdommens gave.

Eventyr og myte — Wergelands veldige visjon — italiensk renessanse — Kincks stammemystikk — småfolks enkle liv — alt dette utgjør atmosfæren rundt Ingeborg Refling Hagen. Hun har hørt tusen stemmer, rundt seg og i seg, og gitt dem videre til hundretusener. Disse stemmer taler om de store verdier av ånd, men samtidig også om «mitt lands landeveger, eventyrets landeveger». Langs dem «blomstrer nypetorn, veks det renfang, veks det bring og villtrærrips».

I dag får den store, hvite dame, Ingeborg Refling Hagen Kulturrådets ærespris for sine hundre blomster som blomstrer, svarte og røde og blå og hvite blomster langs eventyrlige landeveier brettet ut for oss alle. Ja, i dag skal hun ha takk og ære for håp, tro og kjærlighet i åndslivets tjeneste.

Vedlegg 2.

Liste over bøker som kom med under innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur 1975.

Romaner, noveller.

Alm, Eli: Isnålene (Lunde)
Alnes, Karsten: Hveps (Asch.)
Alsvik, Hans Chr.: Middagsgjesten fra Lopp-
havet (Cappelen)
Bang, Karin: Fugl blå (Dreyer)
Berg, Bjørg: Kvinnelabyrinten (Asch.)
Birkeli, Fridtjof: Gullhesten (Asch.)
Bjørlykke, Oskar Stein: Lasse Li (Saml.)
Bjørnstad, Ketil: Kråker og krigere (Asch.)
Bolstad, Øyvind: Tilgi oss ikke for Helene (Ny
Dag)
Borgen, Johan: I dette rom (Gyldendal)
Bøge, Kari: Lyset er så ... (Gyldendal)
Dahl, Tor Edvin: Romanen om Eva (Gylden-
dal)
Deberitz, Jan: Skogene blør (Ansg.)
Eidem, Odd: Karjol (Cappelen)
Eriksen, Hans Kr.: Fiskeren og Vårherre (Ti-
den)
Furuhatt, Trygve: Nying i vårnatta (Tiden)
Fønhus, Mikkjel: Halling-svarten (Asch.)
Gresby, Jørgen: Gammelgutter på eventyr
(Grøndahl)
Grimeland, Kristian: Sølvråden (Ansg.)
Grimstad, Arne: Nord om sjøene (Luth.)
Grande, Johs. Ferdinand/Grøgaard, Johan Fr.:
Kattens lek (Gyldendal)
Hanssen, Thore: Grimaser (Gyldendal)
Haslund, Ebba: Bare et lite sammenbrudd
(Asch.)
Hauge, Knut: Einsame ulvar (Asch.)
Hauge, Yngvar: Falskmynteren (Asch.)
Haugen, Guttorm: Rypesvea (Rune)

Havrevold, Finn: De nådeløse (Asch.)
Henriksen, Vera: Staupet (Asch.)
Holt, Kåre: Sjøhelten (Gyldendal)
Holth, Åsta: Johannes (Gyldendal)
Hølmekakk, Sigbjørn: Karjolsteinen (Gylden-
dal)
Høydal, Aslaug: Frå Lakkegata til ... (Rune)
Høydal, Olaus: Teater mystica (Ansg.)
Haavardsholm, Espen: Historiens kraftlinjer
(Gyldendal)
Isdahl, Jan Erik: Stopp i Djibuti (Snøfugl)
Johnson, Pål Espolin: Alt for Norge (Cappe-
len)
Jorde, Olga: Slekt skal følge (Ansg.)
Kabo, Kristine: Hva med Lone (Dreyer)
Køltzow, Liv: Historien om Eli (Asch.)
Lange-Nielsen, Sissel: Sverdet og fløyten
(Asch.)
Lem, Steinar: Utenfor bymuren (Asch.)
Lillegaard, Leif B.: Draugen (Grøndahl)
Lunde, Gunnar: Liisa fra Finland (Gyldendal)
Lyngar, Mona: Historien om frøken Raubal
(Gyldendal)
Lønn, Øystein: Hirtshals, Hirtshals (Gylden-
dal)
Meling, G. Andr.: Så mørk en natt (Luth.)
Mikaelsen, Lasse: Kobberporten (Dreyer)
Moe, Jon: Akamai Hawaii (Gyldendal)
Moe, Rolf Egil: Drømmekysten (Asch.)
Moen, John: Beslutningens herre (Asch.)
Myhre, Øyvind: Snøen på Nix Olympia (Cap-
pelen)
Mælandsmo, Ingebjørg: Andres og Elline (Cap-
pelen)

- Mørk, Petter: Slektsstevnet og andre fantastiske fortellinger (Dreyer)
- Nilssen, Sten: Den blå fuglen (Luth)
- Nilssen, Terje: Spillere (Rune)
- Nilssen, Tove: Helle og Vera (Cappelen)
- Nordby, Marit: Synnes verden (Gyldendal)
- Nordrå, Annok Sarri: Fjellvuggen (Cappelen)
- Næss, Atle: Gun (Gyldendal)
- Obrestad, Tor: Tolken (Gyldendal)
- Olsen, Bjørn Gunnar: Torgprinsene (Asch.)
- Otgard, Ragnar W.: Grått paradis (Dreyer)
- Pedersen, Einar: Ingen står alene (Asch.)
- Pedersen, Erling: Nilsen (Asch.)
- Rotmo, Hans: Vømmøl skuggsjå (Sivle)
- Rud, Nils Johan: Evjene (Gyldendal)
- Rønning, Svend: Du går ikke fri (Asch.)
- Sandsdalen, Ingebjørg K.: Linet blømer (Cappelen)
- Sandsdalen, Odd Jan: Miriam (Dreyer)
- Sandvik, Kjell: Stormen (Dreyer)
- Saus, Anders: Broder Daniels hender (Asch.)
- Selmer, Odd: Gullburet (Gyldendal)
- Skagen, Kaj: En lykkejegers bekjennelse (Tiden)
- Skjønberg, Simen: Gitter i lyset (Gyldendal)
- Slaggard, Bjarne: Mellom øktene (Rune)
- Sunde, Stein: Brev fra Liv (Dreyer)
- Sundvor, Pål: Ein neve sol (Gyldendal)
- Svinsaas, Ingvald: Gammaltida (Tiden)
- Sæter, Alf A.: To i storm (Saml.)
- Sæther, Wera: Der lidelse blir ... (Gyldendal)
- Sørbo, Anna: Bygget ved grensen (Luth.)
- Sørle, Steinar: Imorgen er straks ... (Gyldendal)
- Takvam, Marie: Dansaren (Pax)
- Thorsen, Thor: Kom kvinne la oss leke (Cappelen)
- Tverbak, Eivind: Drotning Tora til Steig (Rune)
- Tvete, Bjarne: Det hendte så mangt (Rune)
- Vang, Frithjof: Forspill (Ansg.)
- Vatne, Elsemarie: Tretten samtaler med en morder (Gyldendal)
- Vik, Bjørg: Fortellinger om frihet (Cappelen)
- Vivelid, Lars: Dyra-Pær og Trollbukken (Rune)
- Øksendal, Asbjørn: Dronning Astrid av Viken (Asch.)
- Lyrikk*
- Debutantantologi (Gyldendal)
- Abrahamson, Odd: Ord fra en grend (Dreyer)
- Berg, Stein Ove: Albumblad (Tiden)
- Bjerke/Shakespeare: Troll kan temmes (Asch.)
- Bruflo, Arnfinn: Dei kom til Amerika (Saml.)
- Bruheim, Jan Magnus: Aldri eldest tidi (NBI)
- Brynildsen, Aasmund: Bønn til en bokfink (Dreyer)
- Bødal, Wilhelm: Heimlege kvad (Rune)
- Børte, Torstein: Stille kjem kvelden (Luth.)
- Egeland, Olga: Vibrasjoner (Asch.)
- Endreson, Bjørn/Jacques Brel: Songer (NBI)
- Falkeid, Kolbein: Horisontene (Cappelen)
- Fougner, Ingeborg Prytz: Veien videre (Luth.)
- Foynes, Halvard: Ett trinn av gangen (Gyldendal)
- Gjessing, Kjetil: Utgående post (Gyldendal)
- Grøhn, Heikki: Det går (Gyldendal)
- Grøvdal, Ola: Kvifor er alle grundane ... (Gyldendal)
- Haganæs, Jul: Berget i spegelen (NBI)
- Hagen, Ingeborg Refling: Når du går til kvinnen, så glem ikke pisen (Asch.)
- Halse, Astrid Krog: Myrull (Rune)
- Hammen, Klemet: God tru (Ansg.)
- Hauge, Alfred: Hafsrfjord — kvad ved fest (Luth.)
- Haugen, Oddmund: Doggdropen (Ansg.)
- Haugen, Paal-Helge: Det synlege menneske (Saml.)
- Helseth, Sigurd: Samfunnet tetner til (Gyldendal)
- Hilstad, Martin: Ord eg skulle ha sagt (Rune)
- Holm, Hans Henrik: Frå borg og torg (Solum)
- Holm, Peter R.: Portrettalbum (Asch.)
- Hovda, Theodor: Når skodda kverv (Fonna)
- Ingebrigtsen, Per Jan: Rotbløyte (Lauving)
- Jacobsen, Rolf: Pustøvelse (Gyldendal)
- Jessen, Magdalena Eide: Men lyset kommer (Asch.)
- Johanssen, Terje: Vegen å gå (Gyldendal)
- Kaldestad, Per Olav: Det er framleis sol (Saml.)
- Lid, Dagny Tande: Syng blomstring (Asch.)
- Lie, Tove: Det skjulte anarki (Asch.)
- Lotherington, Tom: Det kan ikke fortsette slik (Dreyer)
- Lunden, Eldrid: Inneringa (Saml.)
- Mehren, Stein: Menneske bare ditt ... (Asch.)
- Michaelsen, Frank Stubb: Kamerat Sirius (Gyldendal)
- Moe, Ingvar: Løktastolpefrø (Saml.)
- Monsen, Marit: Drømmetyderens hus (Asch.)
- Narvesen, Kurt: Steppene (Gyldendal)
- Nilsskog, Audun: Hjulet og hjartet (NBI)
- Nyquist, Arild: Feriehuset september (Asch.)
- Oldervik, Anbjørg Pauline: Sang for den nye pilgrim (Dreyer)
- Orgland, Ivar: Islandske dikt (Fonna)
- Orvil, Ernst: I og for seg (Cappelen)
- Prytz, Carl Fredrik: Dikt for idag — og kanskje ... (Cappelen)
- Rakeng, Oddvar: Skjegg og sjampo (Tiden)
- Ravnum, Ivar Magnus/Brodschj: Gladiatorene (Solum)

Rekdal, Jan Erik: Vandring på verdens vestkyst (Dreyer)
 Riis, Annie: Satura (Gyldendal)
 Ringdal, Ivar: Lyng i steinurd (Fonna)
 Ruste, Arne: Bestefar etc. (Gyldendal)
 Sandnes, Asbjørn: Salme i ein skog (Lunde)
 Schwarzott, Tone: I lyset (Cappelen)
 Skrede, Ragnvald: Brenning (Asch.)
 Skulstad, Terje: Vin i vannglass (Cappelen)
 Stang, Jørgen: På villarmo (NBI)
 Stemland, Terje: Nu råtnet høyet (Grøndahl)
 Stornes, Gunvor: Bryte demninger (Rune)
 Sulyok, Vince: Moderne ungarsk lyrikk (Asch.)
 Sund, Øyvind: Jordunge (Asch.)
 Sveen, Karin: Vinterhagen (Cappelen)
 Taksdal, Asgjerd/Royston: Sørafrikansk negerlyrikk (Saml.)
 Tømte, Lasse og Inger-Lise Langfeldt: Veksling (Frustra)
 Ulstein, Jan-Ove: Slag på berget (NBI)

Vatsend, Helge: Drabantbydikt (Asch.)
 Vigerust, Vegard: Jord (Gyldendal)
 Villhodd, Torbjørn: I en så klar dag (Asch.)
 Vindtorn, Kjell Erik: Versoner i feberpels (Asch.)
 Voll, Jorunn: Avtale? (Luth.)
 Woje, Svein: Picnic i Getsemane (Cappelen)
 Økland, Einar: Bronsehesten (Saml.)

Skuespill

Bringsværd, Tor Åge: Glassberget (Gyldendal)
 Cappelen, Peder W.: Trollspill (Gyldendal)
 Christensen, Nils-Reinhard: Den store dagen (Gyldendal)
 Gundersen, Gunnar Bull: Unnskyld hvis jeg forstyrrer (Asch.)
 Hauge, Alfred: Morten Kruse (Gyldendal)
 Solstad, Dag: Kamerat Stalin, eller familien Nordby (Oktober)
 Øwre, Gunvor: Marta (Asch.)

Vedlegg 3.

Liste over bøker innkjøpt til barneinstitusjoner o.l. i 1975

Abrahamsen, Aase Foss: Kan ikke akkurat gå, men (Gyldendal)
 Balke, Turid: Det begynte en fredag i Finnvik (Tiden)
 Bjørlykke, Oskar Stein: Alfen og meg (Det Norske Samlaget)
 Blix, Dagmar: Marit (Rune)
 Bredvei, Peder A.: Lao-San på villspor (Ansgar)
 Bringsværd, Tor Åge: Det blå folket og karamellfabrikken (Gyldendal)
 Brodtkorb, Reidar: «S/S Vannrotta» (Damm)
 Coucheron, Dag: Fra en ung manns dagbok (Aschehoug)
 Dahl, Tor Edvin: Bare for en dag (Cappelen)
 Dybvad, Øivind: Håkon hestekar (Noregs Boklag)
 Gleditsch, Ulf: Vi skal ta deg (Ansgar)
 Griffiths, Ella: Sånn kan det også gå (Luther)
 Halse, Astrid Krag: Ante i Åsa (Rune)
 Hanche-Olsen, Ola: Knut og sjørøverane (Det Norske Samlaget) (Bokmål og nynorsk)
 Hansen, Arvid: Stormen spakner (Norsk barneblad)
 Hansson, Per: Herr Gummistrikk og vesle Henriette (Gyldendal)
 Haugen, Guttorm: Trollharene på Bergsbu (Rune)
 Haugen, Tormod: Til sommeren — kanskje (Gyldendal)
 Heggland, Johannes: På vidvanke (Norsk barneblad)
 Horvei, Knut: Spikarpilen (Fonna)
 Høydal, Aslaug: Tussebot-sommaren (Det Norske Samlaget)

Jåstad, Birger: Stabburs-ungane (Noregs Boklag)
 Kippersund, Enok: Skåpsprengjaren (Det Norske Samlaget) (Bokmål og nynorsk)
 Kjeldsberg, Aslaug: Tur-retur Israel med Sigrid og Kjell (Lunde)
 Krossøy, Wenche: Mens pappa er på Lofoten (Det Norske Samlaget)
 Kvasbø, Alf: Nærkamp (Gyldendal)
 Larsen, Petter: Midtbanen spiller offensivt (Tiden)
 Olafsson, Albert: Agnar møter Eldisen (Det Norske Samlaget)
 Omdahl, Roald: Lars og maurfolket (Det Norske Samlaget)
 Paulsen, Edith: Broren fra Korea (Luther)
 Rud, Nils Johan: Ole Soppnisse (Gyldendal)
 Rønningen, Bjørn: Fru Pigalopp (Gyldendal)
 Rønningen, Bjørn: Siden så, bare du blir 15 (Gyldendal)
 Sommerfelt, Aimeé: Reisen til ingensteder (Damm)
 Spetland, Guttorm: Ørn flyr over (Rune)
 Tveit, Norvald: Silje (Eides forlag)
 Vestly, Anne Cath: Knerten på sykkelstur (Tiden)
 Winger, Odd: Bobby-Ole (Tiden)
 Wisløff, Fredrik: Hakkespotten forteller (Luther)
 Ødegård, Knut: Fuglen og draumen (Noregs Boklag)
 Økland, Einar: Det blir alvor (Det Norske Samlaget)
 Ørbech, Kari: Stormdagen. (Tiden)
 Østerud, Kari: Ole, seks år i vår (Gyldendal)

Vedlegg 4.**Retningslinjer for støtte til barneblad**

- a. Bladet må være redigert og illustrert ut fra kjennskap til barnas utviklingstrinn og forståelse for barns virkelighet. Redaksjonen må være oppmerksom på barnas ulike miljøer og oppvekstvilkår.
- b. Kravet til det kvalitetsmessige nivå i bladet må stilles høyt.
- c. Bladet må ikke inneholde diskriminerende stoff eller illustrasjoner og hets mot annerledes tenkende.
- d. Bladet må gi rom for bidrag fra barna og stimulere barnas egen aktivitet slik at også barnas del av kulturbildet blir tatt vare på. Størrelsen på støtten til de enkelte bladene vurderes på bakgrunn av faktiske produksjons- og distribusjonsutgifter.

Vedlegg 5.**Melding frå Det Norske Samlaget om bruken av tilskottet forlaget fekk til nynorsk litteratur i 1975****Tilskot til nynorsk litteratur 1975.**

Vi skal med dette gje melding om korleis Det Norske Samlaget har nytta det tilskotet vi fekk i 1975 til nynorsk litteratur, til saman kr. 375 000, jfr. Dykker brev frå 5.5. 1975.

1. Klassiske og norrøne bokverk

Under denne posten vart det i 1975 løyvd kr. 50 000. Desse bøkene har kome ut:

Fem antikke martyrsoger. Ved Eiliv Skard.
Kalidasa: Sakuntala. Ny og revidert utgåve ved Olav Rytter.

Njålssoga. Omsett av Aslak Liestøl.
Soga om Ramnkjell Frøysgode. Omsett av Bjarne Fidjestøl.

2. Nyare utanlandsk litteratur

Under denne posten vart det løyvd kr. 30 000. Desse bøkene har kome ut:

Olof Johannesson: Soga om den store data-maskinen. Omsett av Guri Vesaas.

Thorbergur Thordarson: Islandsk adel. Omsett av Ivar Ormland.

3. Norsk Kulturarv

Under denne posten vart det løyvd kr. 45 000, som gjekk til:

Einar Hovdhaugen: Husmannstida.

4. Norsk Eventyrbibliotek

Under denne posten vart det løyvd kr. 45 000, som gjekk til 6. bandet i serien:

Guten som tente i tri år for tri skilling.
Eventyr frå Telemark II.

5. I manns minne

Under denne posten vart det løyvd kr. 40 000, som gjekk til:

Østfold og Vestfold i manns minne. Redigert av Anne-Berit Ø. Borchgrevink.

6. Kvalitetsbilligbøker

Under denne posten vart det løyvd kr. 45 000, og forlaget fekk i oppgåve å fordele pengane mellom bøkene. I tillegg til dei bøkene som er nemnde under post 1 og 2, kom desse bøkene ut:

Kristofer Uppdal: Trolldom i lufta.
Kristofer Uppdal: Kongen.
Kristofer Uppdal: Stigeren.
Til rette vedkomande. Svart lyrikk frå Sør-Afrika (Innkjøpsbok).
Edvard Hoem: Anna Lena.
Benvenuto Cellini: Livssoga mi II.
Ei bok om Ivar Aasen.
M. I. Steblin-Kamenskij: Islendingesogene og vi.
Sigurd Muri: Gamle kyrkjer i ny tid.
Arne Bergsgård: Norsk historie 1914—1880.
Thomas Robert Malthus: Om befolkningslova.
Helge Sandøy: Språk og politikk.
Age Steinset og Jo Kleiven: Språk og identitet.
Lars Kjøde og Sverre Måseidvåg: Industriunderet på Sunnmøre.
Ingolf Håkon Teigene: Fiskerinæringa — vere eller ikkje vere?
Trassige folk. Sjølvhjelp og lokaldemokrati i norske småsamfunn.

7. Barne- og ungdomsbøker

Under denne posten vart det løyvd kr. 120 000. Desse bøkene er komne ut:

Sissel Andersen: Nesten alt kan hende.
Barn i manns minne.
Milada Blekastad: Slovakiske eventyr.
Arnljot Eggen. Gøy på bandet eller scenen.
Ola Hanche-Olsen: Redningsdåd i Jutulveggen.
Wenche Krossøy: Oluf og Ror-Lovisa.
Per Sivle: Berre ein hund og andre soger.
Inger Skote: Dei teier meg i hel.
Einar Økland: Den blå ringen.
Einar Økland: Slik er det.

Vi vonar Kulturrådet kan godkjenne denne boklista som kvittering for dei tilskota vi har fått.

Andreas Skartveit
forlagssjef

Vedlegg 6.

Retningslinjer for stønad til nynorsk litteratur

Under avsetnaden til nynorsk litteratur kan det gjevast tilskot til:

- a. Verdfulle seriar av same typen som Det Norske Samlaget tidlegare har fått stønad til (Norsk Eventyrbibliotek, I manns minne o.l.).
- b. Barne- og ungdomsbøker på nynorsk (ikkje

avgrensa til kunstnarleg illustrerte bøker).

- c. Kvalitetsbilligbøker.
- d. Andre mogelege tiltak som Rådet finn særskild grunn til å stø.

Bøker som fell inn under innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, høyrer ikkje med under denne stønadsordninga.

Vedlegg 7.

Melding om arbeid i Rådet for folkemusikk og folkedans 1976

Rådet for folkemusikk og folkedans hadde 2 møte i 1975, 13. januar og 17. oktober, og handsama 11 bokførde saker.

Det vart lagt særleg arbeid i ei fråsegn om folkemusikk og folkedans som frivillege musikkaktivitetar for born og ungdom. Fråsegna vart laga etter førespurnad frå eit utval sett ned av Norsk kulturråd med Leif Braseth som formann, og var kommentar til førearbeidet deira for utgreiinga om dei frivillege musikkaktivitetane.

På siste møtet sitt planla Rff ei vidare drøfting og utgreiing om opplæringsarbeidet i folkemusikk og folkedans, m.a. på bakgrunn av det som har vore gjort i Telemark dei siste åra.

Sekretariatsleiaren har samrådd seg med formannen og varaformannen utan at det har vore formelle møte i arbeidsutvalet.

Arbeid ved sekretariatet

Det er bokført 158 inngåande og 182 utgåande brev, og 107 rullar 8 mm film og 85 rullar 16 mm film har vore på utlån. Ein god del tid har gått med til skrivearbeid for å svara på faglege førespurnader, laga undervisningsmaterieil som litteraturlister og stensilar av ulike slag og forma referat og fråsegner. Det er elles laga ein del lysbilete til undervisningsbruk, og det er arbeidd litt med ordning av fotosamlinga. Arbeidet med kortkatalogen held fram, likeeins arbeidet med å registrera og skriva av lydband.

Melding frå konsulenten om møte, reiser og innsamling

Eg har ført 99 reisedagar for 1975. I oversynet her har eg dessutan teke med ein del ting som ikkje er gjort direkte for Rff, og som det difor ikkje er ført reisedagar for.

12. januar:

Møte om polsken i Storelvdal i Skedsmo.

13. januar:

Møte i Rff i Oslo.

17. januar:

Møte med høgsterettsadvokat Knut Tvedt, Oslo, om tolking av åndsverkslova.

18. — 19. januar:

Innleiingar på Domarseminar i Telemark Fylkeslag for Spelemenn, Seljord.

25. januar:

Møte med Leikrådet i Noregs Ungdomslag, Trondheim.

1. — 2. februar:

Leia regionalt instruktørkurs, Oppdal.

3. februar:

Filming og intervju om springleik, Oppdal.

6. — 9. februar:

Feltarbeid i Roan i samarbeid med Musikkvitenskapleg Institutt, Universitetet i Trondheim.

21. februar:

Filmframsyning og supplerande filmopptak, Hemsedal.

22. februar:

Filmframsyning på årsfesten i Gol Spelemannslag, Gol.

23. februar:

Foredrag om folkedans på lagsmøte i Bul, Molde.

24. — 27. februar:

Redigering av filmen om Romsdalsspringar i samarbeid med Romsdal Ungdomssamlag og medialinja på Distriktshøgskulen i Volda.

28. februar:
Filming av Osterøyspringar, Bergen.

28. februar — 2. mars:
Føreløsing på seminaret: Tradisjon og utvikling i folkemusikk og folkedansoppløringa, skipa til av LfS og NU i Bergen.

2. mars:
Filming av Vestlandsspringar, Bergen

3. mars:
Filming av dansetradisjonar i Ulvik, Hardanger — framsyning av tidlegare opptak.

4. mars:
Filming av dansetradisjonar frå Kvam i Norheimsund, Hardanger — framsyning av tidlegare opptak.

5. mars:
Filming av dansetradisjonar i Brekke og Ikjefjorden, Sogn.

7. — 9. mars:
Føreløsing på seminaret: Noregs Ungdomslag, folkedansen og leiaroppløringa. Skipa til av NU på Klepp, Jæren.

11. — 13. april:
Observatør på Nordisk konferanse, Trondheim: konferanse mellom dei nordiske folkedansorganisasjonane om nordisk stemme og andre aktuelle saker.

18. april:
Intervju med Ola Straumsheim, Oslo.

19. — 20. april:
Møte med revisjonen av folkedansbøkene til Klara Semb, Oslo.

25. — 27. april:
Leiarkurs i Sørlandske dansetradisjonar, Fiane, Aust-Agder.

27. april:
Filma dansetradisjonar, Fiane.

3. — 4. mai:
Tradisjonsinnsamling og filming, Torpa i Land.

6. mai:
Filming av songleikar ved Ila skole, Trondheim.

9. mai:
Slutføring av redigeringa av filmen om Romsdalsspringar, Volda.

9. — 11. mai:
Leikmøte i Noregs Ungdomslag, Molde.

29. mai:
Omvising hjå Laboratorie-Service, Oslo.

29. — 30. mai:
Klipping av film om Polsdans frå Nordmøre, Oslo.

1. — 6. juni:
Feltarbeid i Sogn: Årdal, Torvund, Brekke, Oppedal og Solund.

10. — 18. juni:
Feltarbeid i Sigdal og Eggedal.

19. — 22. juni:
Årsmøte i Landslaget for Spelemenn og Landskappleik i Bø, Telemark.

23. — 27. juni:
Innlegg på Nordisk musikkforskarkongress, Trondheim (deltok elles berre på ting av særskild interesse).

30. juni — 2. juli:
Feltarbeid i Østfold: Tune, Halden.

3. — 6. juli:
Føreløsingar og instruksjon på det sentrale leiklærarkurset til Noregs Ungdomslag på Sund i Nord-Trøndelag.

5. august:
Føreløsingar og instruksjon på det sentrale repetisjonskurset for leiklærarar, på spelemannskurset og leiklærarkurset til Noregs Ungdomslag, Sund i Nord-Trøndelag.

14. — 21. august:
International Folk Music Council's 23. konferanse i Regensburg, Vest-Tyskland med reisestipend frå NAVF.

10. — 14. september:
I Congreso Mundial de Danza Folklorica, Barcelona, Spania som utsending frå Noregs Ungdomslag (på fritid).

26. — 29. september: Møte om revisjonen av folkedansbøkene til Klara Semb.

8. oktober:
Møte med folk frå Sunnmørsringen i Ålesund om springaren på Sunnmøre.

9. oktober:
Møte med Svein Skjerdal om arbeidet med innsamling av dansetradisjonar i Sogn.

10. — 12. oktober:
Innleing på seminaret: Vår tids tradisjon skipa til av Norsk Folkeminnelag på Voss.

13. oktober:
Intervju med Borghild Streitlien, Oslo.

17. oktober:
Møte i Rff, Trondheim.

18. oktober:

Premiere på filmen om polsdans på Nordmøre og avsluttande møte om filmarbeidet, Todalen på Nordmøre.

21. oktober:

Filming av songleiktradisjonar på Byåsen skole, Trondheim i samarbeid med Berit Østberg.

26. oktober:

Førelæsing på seminar i Østerdala Spell og Bygdedanslag på Rena.

1. november:

Var domar ved folkedanstevlinga på Døves Kulturdager 1975 i Trondheim.

2. november:

Møte mellom domarar og folkedansinstruktørar om folkedans for døve.

8. — 9. november:

Feltarbeid Torpa i Land.

10. november:

Møte med Sogn- og Fjordane Ringen i Oslo om Nordfjordsspringar.

5. desember:

Konferanse med Fanavoll i Statens Filmsentral, Oslo, om folkedansfilmar.

6. — 7. desember:

Møte om revisjonen av folkedansbøkene til Klara Semb.

Innsamlingsarbeidet i 1975 har gitt noko mindre materiale enn i 1974. Det skuldast dels at det var mindre midlar disponible til innsamling i 1975, men også at det vart arbeidd i distrikt der det var mindre å finna.

Materialet er:

ca. 115 rullar 16 mm film à 30 m, speletid ca. 2½ minutt — (ca. 4½ time i alt).

Lyd-intervju med 27 personar

Ca. 200 fotos/dias,

i tillegg kjem registrering av ein del danseplassar og ei rekke korte intervju som berre vart noterte ned på informantskjema.

På slutten av året hadde filmen om Pols-

dans frå Nordmøre, som Rff hjelpste Nordmøre Ungdomslag med å laga, premiere, og Statens Filmsentral har sagt seg interessert i å kjøpa ein kopi til utleige. Filmene om Romsdalsspringar, som vi laga saman med Romsdal Ungdomssamlag, er også ferdig frå vår hand, og berre siste del av laboratoriearbeidet står att.

Eg har gjort dei fleste opptaka til desse filmene og har følgd det vidare arbeidet med dei fram til ferdig redigert film nøy. Sjølv om ein del tid har gått med, har det gitt svært mykje nyttig og naudsynt lærdom.

Merknad

Innsamlingsarbeidet har meir og meir blitt kjernen i aktivitetane ved sekretariatet. Det er kanskje det mest kontaktskapande arbeidet vi driv: Det gir kontakt både med dei eldre kjeldane som gir oss tradisjonsstoffet og dei yngre som vil føra tradisjonane vidare, og skaper kontakt mellom dei att.

Innsamlinga skjer nemleg mest alltid i samarbeid med leiande krefter i vidareføringsarbeidet. Dei er gjerne med rundt som kjentfolk, og gjer ofte førearbeidet. Den direkte kontakten med tradisjonen som dei får då, trur eg er den beste hjelp og inspirasjon det praktiske folkedans- og folkemusikkarbeidet kan få. Samarbeidet og den uformelle kontakten gir også meg det aller beste høve til å yta den rettleiing eg måtte ha å gi, og gir meg viktige impulsar attende. Samarbeidet held så gjerne fram med analyse, vurdering og bruk av materialet som er samla. Innsamlinga held kanskje fram på lokalplanet og fører meir stoff fram i lyset samstundes som det praktiske arbeidet får meir vind i segla og større interesse.

Innsamlingsarbeidet må difor ikkje vurderast berre som arkivbygging, men først og fremst som Rff's viktigaste og beste middel til å inspirera og hjelpa fram folkedans- og folkemusikkarbeidet på lokalplanet.

Dei løyvingane som blir gitt til lokale samlarar må då også vurderast på same vis. Dei gir leiarar for det lokale praktiske arbeidet eit grunnleggjande og uvurderleg innsyn i tradisjonen dei skal verna om, i tillegg til at stoffet blir teke vare på.

Egil Bakka

Vedlegg 8.**Liste over kunstverk kjøpt i 1975***a. Malerier*

Andersen, Kjell Vidar: Naboens have, gouache/akvarell
 Balstad, Elisabeth: Uten tittel, acryl
 Balstad, Elisabeth: Uten tittel, acryl
 Bjaaland, Bergljot Viksjø: Samhørighet
 Brusdahl, Bjørn: Sjølandskap, akvarell
 Dietrichson, Gunnar: Popler
 Ertland, Alf: Oppstilling II
 Flø, Einar Magne: Uten tittel, akvarell
 Gåsøy, Paul: Ynskje, skrapebilde
 Hansen, Nelly: På kirkegården
 Hedemark, Louise Dahm: Ritus II
 Hegfeldt, Gunilla: Samson og Dalila
 Johansen, Svein: Gatebilde V
 Johnsen, Elly: Kirkegårdsbilde
 Jutrem, Arne-Jon: Snevær
 Karlsen, Ole: Uten tittel, materialbilde
 Krigsvoll, Anders: Portrett, akvarell/pastell
 Lunde, Aase Asp: Sommerparken
 Lundstrøm, Birger: Sista brevet
 Mosebakk, Olav: Vertinnen, akvarell
 Nordvik, Kåre: Desemberdag, akvarell
 Riis, Bendik: Fra Malmøya
 Risan, Jon Anton: Komposisjon I, papircollage
 Rumohr, Knut: Vinter II
 Silseth, Eli: Og samtlige svenner falt over bord
 Starheim, Olav: Solstreif
 Stornes, Stanley: Sol over marken
 Sæverud, Lars: Uten tittel
 Thommesen, Pelle: Solstreif
 Thorsheim, Oddvar: Brun flyver, akvarell
 Winther-Larsen, Eva: Stormdag II
 Ythjall, Terje: Portrett av hvem og hva

b. Skulptur

Berg, Boge: Minne, bronse
 Blystad, Kristian: Kirsten, sement
 Debreczeny, Georg: Ung pike, aluminium
 Dæhlin, Gitte: Selskapsdame, tekstilskulptur
 Gundersen, John: Portrett av en følelse, tre
 Hagen, Else: Fuge, stål og emalje
 Klevsve, Oliver: Pike med sigarett, tre
 Lengauer, Roland: Hus 1970, bronse
 Meisel, Edith Aas: Attityde, bronse
 Steen, Elisabeth: Toril, betong
 Stormoen, Geir: Fabeldyr, stål
 Wathne, Hugo: Spøkelsesskipet, tre/jern
 Uthaug, Jørleif: Konstruktiv horisontal

c. Tekstil

Eckhoff, Wenche Kvalstad: Krefter, silke-trykk
 Gjestland, Nina: Øy 1974, billedvev

Jakhelln, Bjørg Heggstad: Gordisk, billedvev
 Komissar, Anne Marie: Form III, billedvev
 Krigsvoll, Berit: Hode, billedvev
 Lenvik, Ellen: Mørketid, billedvev
 Pedersen, Tove: To piker sykler til jobben, billedvev
 Prytz, Mona: I dag og i morgen, dobbeltvev

d. Tegninger og grafikk

Aunvik, Jan Albert: Studie, kull
 Bendiksen, Kjell: Til minne om et samfunn, aquatint
 Bendiksen, Kjell: Et lite havari, aquatint
 Berg, Trygve: Oppbrudd, etsning
 Berger, Karl Mydske: Fugler og hav, fargetresnitt
 Dahl, Hans Norman: Portrett, blyanttegning
 Færøy, Atle: Til og fra Equus, etsning
 Færøy, Atle: Den leiken ville han sjå, radering
 Gjertsen, Karl-Gustav: Prøvelandskap I, lino
 Grimsrud, Jan: To i vase, lito
 Grimsrud, Jan: Etter et stikk av Holbein, koldnål
 Gundersen, Gunnar S.: Hommage à Wankel, serigrafi
 Heske, Marianne: Dukken med for farlige tanker, lito
 Hjerting, Yvonne: Lofoten på yttersia, fargeaquatint
 Hjerting, Yvonne: Unstad, fargeaquatint
 Isern, Ramon: Hvem spiser hvem, serigrafi
 Isern, Ramon: Hyldest til Pablo Neruda, serigrafi
 Isern, Ramon: Hvite, svarte og jazz, serigrafi
 Isern, Ramon: Nyfeministenes mange sider, serigrafi
 Isern, Ramon: Lille mannens forsømmelse, serigrafi
 Johansen, Svein: Gatebilde, fargelito
 Krzywinski, Bjørn: Uten tittel, serigrafi
 Løkse, Oddvar: Gjenfødelse av ideen om Noas ark, koldnål
 Løwe, Trygve: Shalom — betyr fred, tresnitt
 Magnussen, Unn: Tre og fugler, kulltegning
 Monsen, Peter: Fire øyne, lino
 Mortenssen, Bjørn Willy: Fra Bebudelsen, Turister ved sjøen, radering
 Nordhuus, John: Grandpa's Firs, reliefftrykk
 Nordtvedt, Therese: En slags virkelighet, aquatint
 Odvén, Frank: Lysets glassflor, etsning
 Patricia, Thelma: One rose, fargeetsning
 Reite, Sigmund: Kulden, radering
 Rosseland, Inggard: Kvartett, tresnitt
 Rottem, Arnold: Mot nord, aquatint

Søraune, John: Soldag ved fjorden, radering
Søraune, John: Snart kommer snø, etsning
Sørensen, Arne: Vågakallen, radering
Sørensen, Arne: Skarv, fargeradering
Tellnes, Roar: Triptykon, metalltrykk
Trygstad, Liv Elin: Skygger i natten, serigraf

Trygstad, Liv Elin: Strøm i tid, serigraf
Trygstad, Liv Elin: Offeret, serigraf
Trygstad, Liv Elin: Foran speilet, serigraf
Øistad, Ingar: Etsning I, etsning
Aarrestad, Per Odd: Steg III, tusjtegning

Vedlegg 9.

Oversikt over trykte publikasjoner fra Norsk kulturråd

1967:

Innstilling fra Utvalget for høyt prioriterte forminner.

Utvalget ble oppnevnt i oktober 1965 for å vurdere hvilke av våre viktigste minner fra oldtiden som burde sikres for fremtiden gjennom utvidet fredning og restaurering, og foreta en prioritering i tid.

Innstilling om høgre utdanning av kunstnere.

Komiteen som ble oppnevnt i juni 1965, skulle vurdere den rådende utdanningssituasjon for kunstnere i Norge, ta stilling til forslag om utbygging og reformer, og komme med forslag til organisering og plassering av de nødvendige institusjoner.

1970:

Kontakt forfatter — samfunn.

Innstilling fra et utvalg, oppnevnt i juni 1969, til å vurdere spørsmål som angår kontaktarbeid mellom forfattere og samfunnet: forfatterbesøk i skoler, bibliotek o.l., arbeid for norsk litteratur i utlandet, tiltak for norsk barne- og ungdomslitteratur, videreutdanning av forfattere. Utvalgets tilråding skulle også danne grunnlag for utarbeidelse av Norsk kulturråds uttalelse til Kirke- og undervisningsdepartementet vedrørende spørsmålet om et Norsk Litteraturinstitutt.

Norsk folkemusikk og folkedans.

Innstilling fra et utvalg, oppnevnt i januar 1969, til å utrede tiltak for norsk folkemusikk og folkedans.

Industrireising og kultureising.

Referat av en konferanse om kulturarbeid på industristeder, arrangert på Gjøvik 26. — 28. november 1969 i samarbeid med Norges Byforbund — Norges Herredsforbund.

1971:

Registrering av faste kulturminner i Norge.

Referat fra et seminar arrangert på Kongsberg 9. — 11. desember 1970.

1972:

Lokalhistoriske årbøker — Redaksjon, typografi, økonomi.

Publikasjonen er utgitt av Norsk lokalhistorisk institutt i samarbeid med Kulturrådet. Den bygger på referat av det seminaret som ble holdt på Lillehammer i april 1971, arrangert i fellesskap av Norsk kulturråds utvalg for lokalhistorisk arbeid og Norsk lokalhistorisk institutt.

Innstilling fra Førdeutvalget.

Utvalget ble oppnevnt i februar 1970 for å analysere behovet for kulturtilbud i Førde, med sikte på å få fram modeller for kulturaktivitet og hensiktsmessige anlegg også andre steder.

Kulturadministrasjon i fylker og kommuner.

Rapport fra en konferanse på Fagernes 8. — 11. oktober 1972, arrangert av Norsk kulturråd i samarbeid med Norske Kommuners Sentralforbund.

1973:

Kulturtidsskriftutredningen.

Utredning om kulturtidsskrift ved professor Arnljot Strømme Svendsen og siviløkonom Bjørn Asbjørnsen i samarbeid med en studentgruppe ved Norges Handelshøyskole.

Innstilling om ballett og ballettutdanning i Norge.

Innstilling fra et utvalg oppnevnt i 1970 med mandat å utrede forskjellige spørsmål vedrørende norsk ballettvirksomhet.

1975:

Lokalhistoriske samlinger — Formål, innhold, organisasjon.

Publikasjonen er utgitt av Norsk lokalhistorisk institutt i samarbeid med Norsk kulturråd og bygger på referat fra et seminar om emnet «Lokalhistoriske samlinger».

250 nye og eldre barnebøker.

Katalogen er en ajourføring av Norsk kulturråds tidligere barnebokkataloger fra 1969 og 1972. Katalogen tar sikte på å være en hjelp

for barn og voksne til å orientere seg i boktilbudet som finnes i dag og omfatter 250 skjønnlitterære barne- og ungdomsbøker.
